

Na tržaškem gradu sv. Justa
niz kulturnih dogodkov

Zbor Starši Ensemble iz Romjana
je v Gradežu zasedel drugo mesto

00826

00826

00826

9

9977124666007

Primorski dnevnik

*Iraku
se obeta
temna
zora*

RADO GRUDEN

Čez teden dni se bo Irak zbulil z Novo zoro. Tako se bo namreč - z velikim N - od 1. septembra uradno imenovala ameriška vojska misija v Iraku. Ameriška vojska je po več kot sedemletni okupaciji prenehala z vojnimi operacijami v Iraku, umaknila svoj ogromni vojaški aparat in tako simbolično končala operacijo Iraška svoboda.

Američani pa svojega dela v Iraku niso dokončali. Če pustimo ob strani dejstvo, da so zahodni del sveta leta 2003 pahlili v krvav vojaški spopad z namernim laganjem o vojaški oborožitvi takrat še Sadamovega Iraka, lahko mirno ugotovimo, da danes o svobodi v Iraku ne moremo govoriti, za seboj pa Američani puščajo tudi do skrajnosti destabilizirano državo. Edina stvar, ki so jo skupaj s svojimi zavezniki dejansko dosegli, je bilo strmoglavljenje diktatorskega režima Sadama Huseina. Irak je sicer dobil novo oblast, ki pa je daleč od tega, da bi jo lahko imeli za demokratično. Pa tudi cena za to »demokratizacijo« je bila izredno visoka. Na tisoče žrtev so v svojih vrstah imeli ameriški »prinašalci svobode« in njihovi zavezniki, žrtev med iraškim civilistom pa je bilo preko sto tisoč. Zato ni malo tistih, ki trdijo, da bi se Sadama lahko rešili tudi s precej manj krvi.

Irak čaka izredno negotova prihodnost, v kateri bo nasilje še naprej igralo glavno vlogo. O tem pričajo v zadnjem času izredno okrepljeni napadi na iraške varnostne sile, pri čemer najbolj krvav davek s svojimi življenji spet plačujejo civilisti. Zato vojna še zdaleč ni končana, napovedovana nova zora pa za Irak ne bo svetlo, temveč bo predvsem temno obarvana.

ITALIJA - Včerajšnje srečanje Bossi-Berlusconi ni prineslo zasuka

Vlada ostaja taka, kot je Volitev (zaenkrat) ne bo

Liga se je pustila prepričati, premier popustil pri UDC

TRST - V septembru naj bi se odločila njena usoda

Kaj bo z železarno?

Nekateri trdijo, da namerava nek skrivnostni vlagatelj odkupiti škedenjski obrat

TRST - Usoda škedenjske železarne bo znana v septembru. V to je prepričan pokrajinski tajnik sindikata kovinarjev Fiom-Cgil Stefano Bonini, s katerim smo se včeraj pogovorili o perspektivah obrata in zaposle-

nih po raznih dogodkih in govorih, ki so zaznamovali poletno obdobje. Med glavnimi točkami je neznanka, kaj bo storil ruski magnat Aleksej Mordašov. Ta je v začetku avgusta potrdil, da namerava prodati svoj delež

v družbi Lucchini. Odpri ostajata vsekakor vprašanje zadolženosti do bank in zagonetka, ali se je nek vlagatelj res ponudil, da odkupi škedenjsko železarno.

Na 6. strani

GORNJA RADGONA - Na 48. kmetijsko živilskem sejmu Agra

Kmečki zvezi priznanje Zadružne zveze Slovenije

GORNJA RADGONA - Na včerajšnjem predzadnjem dnevu 48. kmetijsko živilskega sejma Agra v Gornji Radgoni je Kmečka zveza prejela priznanje Zadružne zveze Slovenije ob šestdesetletnici delovanja. Predsedniku KZ Francu Fabcu je priznanje izročil predsednik ZZS Peter Vrisk, ki je podaril pomen zadružništva v Sloveniji in Evropi. Delegacija KZ se je včeraj srečala tudi s slovenskim ministrom za kmetijstvo Dejanom Židanom, včerajšnji dan pa je zaznamovala tudi skupna seja slovenskih parlamentarnih odborov za kmetijstvo in gospodarstvo ob prisotnosti premiera Boruta Pahorja.

Na 3. strani

KNJIŽEVNOST - Pogovor z Borisom Pahorjem

O uresničenih in še neuresničenih željah

TRST - Nova knjiga, italijanski prevod Trga Oberdan, bo izšla čez kak teden, tržaški pisatelj Boris Pahor medtem daje intervjuje, ureja dnevnik, se srečuje z bralci. Tako kot že dolge me-

Danes praznuje Boris Pahor 97. rojstni dan, čeprav je glagol slaviti v njegovem primeru najbrž pretiran. »Z ženo ni nisva nikoli kdo ve kaj stavila na leto. Praznike smo doma obeleževali zelo skromno, brez slovesa. Če je bilo le mogoče, sem raje sedel za stroj ...«

O ljubezni do pisanja, odnosu z ženo, sedanjih obveznostih in skritih željah je spregovoril v daljšem pogovoru.

Na 10. strani

ČETRTEK, 26. AVGUSTA 2010

št. 201 (19.908) leto LXVI.

PRIJAZNIK DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zavrž nad Cerknico, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 12. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrod" v Govcu pri Gorenji Trebuši, do 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

Poštnina plaćana v gotovini

Spredzane v abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

00826

00826

00826

9

SLOVENIJA - Neuspešno iskanje kompromisa z ministrom za delo

DeSUS vladnega predloga o pokojninski reformi ne bo podprt

Vlada misli predlog poslati v DZ 9. septembra - Brez glasov DeSUS-a vlada brez večine

LJUBLJANA - Izvršni odbor Demokratične stranke upokojencev Slovenije (DeSUS) z ministrom za delo Ivanom Svetlikom včeraj še ni našel kompromisa glede usklajevanja pokojnin. Vlada predlaga 60-odstotno usklajevanje s plačami in 40-odstotno z inflacijo, DeSUS pa razmerje 80:20. Potencialne možnosti za kompromis so nekje vmes, pravi Svetlik. Če kompromisa ne bo prej, bo šla vlada s predlogom v DZ 9. septembra.

Konstruktivni dialog je dal pomembne rezultate v smislu, da vlada odstopi od formule 50:50 in da DeSUS ne vztraja več na formuli obstoječega usklajevanja, je potem, ko je zapustil pogajanja z izvršnim odborom DeSUS, za medije dejal minister za delo, družino in socialne zadeve Svetlik.

Po njegovih besedah imajo še nekaj dela, da zbljajo stališča, kar zadeva razmerje med usklajevanjem s plačami in živiljenjskimi stroški. Danes se namreč še niso dokončno dogovorili, kakšno naj bo to razmerje. Vladni predlog ostaja 60-odstotno usklajevanje s plačami in 40-odstotno z inflacijo, imajo pa še nekaj časa, preden bodo te predloge povsem zaprli, sploh pa preden bo zakon sprejet v DZ, pravi Svetlik.

Ko so se nazadnje pogovarjali z DeSUS, je stranka po besedah ministra vztrajala na obstoječem usklajevanju, vlada pa na t.i. švicarski formuli. Sedaj je rezultat po njegovem povsem drugačen. Vlada ta hip pred-

Predsednik stranke slovenskih upokojencev Karl Erjavec žuga z vladno krizo

laga usklajevanje 60:40, DeSUS 80:20, po Svetlikovih besedah pa so potencialne možnosti za rešitev nekje med temo številkama.

Verjetnost, da bi dogovor dosegli še preden bo vlada zakon poslala v DZ, je razmeroma majhna, je dejal Svetlik. Pričakuje pa, da bodo v nadaljevanju razprave pri pripravi zakona našli kompromis. Vlada je odločena, da bo, če kompromisa ne bodo našli prej, predlog

v DZ poslala 9. septembra. Glede zamrznitve pokojnin so se z ministrom pogovarjali predvsem o razmerah, v katerih se oblikuje proračun.

Prvak DeSUS Karl Erjavec je v izjavi za medije še pred koncem zasedanja izvršilnega odbora dejal, da vladina in DeSUS stališča nista zbljala in bodo potrebna nadaljnja pogajanja. Groženj o izstopu iz koalicije po njegovih besedah zaenkrat ni. Izvršilni odbor je sicer sklenil, da DeSUS ne pristane na zamrznitev pokojnin in glede tega ne podpirajo nobenih sprememb od usklajevanja, ki je veljalo v letu 2009 in 2010. Če bo predlog za zamrznitev sprejet, poslanci DeSUS proračuna za prihodnji dve leti ne bodo podprli, je ponovil Erjavec.

Pokojninska reforma pa ima po njegovih ocenah zelo malo možnosti, da bi bila sprejeta, če je poslanci DeSUS ne bodo podprli. Prepričan je tudi, da proračun za leti 2011 in 2012 brez podpore DeSUS ne more biti sprejet. "Cenimo napore vlade za izhod iz krize, vendar ne moremo pristajati, da bodo ravnopravni posljedci nosili najvišje breme za izhod iz krize," je ponudil predsednik DeSUS.

Pogajalskih izhodišč znatno stranke Erjavec še ne razkriva. Po njegovih besedah pa je jasno, da vlada v tem trenutku ne podpira predloga usklajevanja pokojnin 70 odstotkov z rastjo plač in 30 odstotkov z inflacijo, na kar je Erjavec še pripravljen pristati. (STA)

LJUBLJANA - Na 77 prireditvah različnih zvrsti so našteli preko 70 tisoč obiskovalcev

S koncertom virtuoza na kitari Paca de Lucie bo danes zaprl svoja vrata Festival Ljubljana

LJUBLJANA - Festival Ljubljana 2010, ki se bo danes končal s koncertom kitarista Paca de Lucie, je obiskalo več kot 70.000 ljudi. Direktor in umeški vodja Festivala Ljubljana Darko Brlek je na včerajšnji novinarski konferenci dejal, da je zadovoljen z obiskom prireditve. Kljub slabšim pričakovanjem je bil obisk enak lanskemu.

Na Festivalu Ljubljana 2010, ki se je začel 5. julija s koncertom Mahler v Ljubljani, je bilo izvedenih 77 prireditiv različnih zvrsti, ki jih je obiskovalo več kot 2000 umetnikov iz več kot 30 držav sveta. Prireditve so potekale na 14 različnih prizoriščih, po Brlekovih besedah pa je bilo letos veliko več dogodkov na velikih prizoriščih, predvsem v Križankah in Kanjarjevem domu.

Brlek je dejal, da je bil najzajetnejši zalogat letošnjega festivala govorjanje Mariinskega gledališča iz Sankt Peterburga, ne samo zaradi velikosti predstave in števila umetnikov, pač pa tudi zato, ker so z njimi prvič sodelovali v celotnem obsegu.

Stroški za program letošnjega festivala znašajo približno 2,5 milijona evrov, od tega so malo manj kot milijon evrov predstavljal priliv sponzorskih in donatorskih prispevkov, mestna občina Ljubljana pa je prispevala 600.000 evrov.

Direktor festivala ocenjuje, da ce ne vstopnic niso previsoke. Vendar pa predvideva, da bodo vstopnice naslednje leto za večino prireditiv cenejše, saj se je znižal tudi standard obiskovalcev. Za prihodnje leto tudi načrtujejo večje popuste za nakup vstopnic v predprodaji, ne bo pa več možen nakup "vročih vstopnic", ki so bile cenejše na dan same prireditve, je še dodal Brlek.

Vodja programske službe Festivala Ljubljana Veronika Brvar je ob predstavitvi rezultatov dejala, da je Festival Ljubljana že pripravil program za glasbeni cikel Mladi virtuozi za sezono 2010/11. Na prvem koncertu bo 18. oktobra nastopil Godalni kvartet Razgaze z Nizozemske, sledilo bo šest koncertov vzhajajočih glasbenih zvezd iz Slovenije in Srbije.

Prav tako se bo prihodnje leto nadaljevalo Mahlerjevo leto, ko se bo Festival Ljubljana skupaj s s Slovensko filharmonijo poklonil 100. obletnici Mahlerjeve smrti s ciklom komornih in simfoničnih koncertov, mednarodnim simpozijem ter razstavo, je še dodala Brvarjeva. (STA)

Festivalsko dogajanje je s sinočnjim in današnjim koncertom zaključil najbolj znani izvajalec flamenka na kitaro Paco de Lucia

KOPER - Nadaljevanje sojenja poslancu Slovenske nacionalne stranke

Prijatelj ostaja v priporu

Včeraj je pričala tudi hčerka novogoriškega podjetnika Marjana Mikuža, ki naj bi mu Prijatelj grozil, in pojasnila, da ji je Prijatelj v pisarni v DZ kazal nabito pištole

SREČKO PRIJATELJ
ARHIV

di sodelavka, kdaj njej grozil, je odgovorila, da nikoli neposredno, vendar je omenila dogodek, ki ga je razumela kot posredno grožnjo.

V času letošnje redne januarske seje je Prijatelj v pisarno, v kateri je poleg Mikuževe sedel še predsednik SNS Zmago Jelinčič, prinesel pištole in jo pokazal Mikuževi. Po njenih navedbah je dejal, da je pištolu nabita, želel naj bi, da jo Mikuževa prime v roke, vendar je to zavrnila in pištolo po mizi porinila proti njemu.

Zmago Jelinčič pa je navedbe Mikuževe za STA označil za "eklatantno laž" in "neumnost". Po njegovem mnenju je njena izjava dogovorjena s policijo. "Tako je na naših sodiščih: določeni ljudje imajo policijsko zaslombo in lahko delajo in govorijo, kar hočejo," pravi Jelinčič in dodaja, da bo "z največjim veseljem" enako povedal tudi na sodišču.

Pred senat je stopil tudi župan občine Divača Matija Potokar, ki je Prijatelja ovadil, ker naj bi ga poslanec izsiljeval za 20.000 evrov. Razložil je, da je podjetje Premik Invest, ki je dobilo posel gradnje poslovno-stanovanjskega kompleksa v Divači, njegova lastnika pa sta bila Mikuž in Prijateljeva žena Aleksandra Prijatelj, med pridobivanjem gradbenega dovoljenja občini plačalo 12.000 evrov komunalnega prispevka.

Posel nato ni bil izpeljan, po Potokarjevih besedah pa so denar vrnili. Omejenih 20.000 evrov je tako

Volk predal poverilna pisma hrvaškemu predsedniku Josipoviću

ZAGREB - Novi slovenski veleposlanik na Hrvaškem Vojko Volk je včeraj v Zagrebu hrvaškemu predsedniku Ivu Josipoviću predal poverilna pisma. Ob tem je veleposlanik Volk v pogovoru očenil, da imata sedaj državi "priložnost, da izkoristita pozitivno vzdružje v dvostranskih odnosih, kateremu smo priče v zadnjem času, in nadoknada zamujeno".

Reševanje preostalih odprtih vprašanj, po zgledu vprašanja meje, je po njegovih besedah le del naloge, ki je pred državama. Osrednja naloga, ki ji namerava v svojem mandatu nameniti tudi večino pozornosti, je krepitev sodelovanja na vseh področjih skupnih interesov, še zlasti na gospodarskem področju. "Priložnosti sodelovanja so na vseh področjih, mislim pa, da bo zmagoviti koncept tisti, ki bo znal združevati gospodarske kapacitete obeh držav in jih ponuditi na tretjih trgih, še posebej na področju turizma," je dejal, piše na spletu strani slovenskega zunanjega ministrstva.

Po oceni Volka ureditev vprašanja meje vnaša povsem novo dinamiko v odnosih med državama, saj sta s sklenitvijo arbitražnega sporazuma nadeli preboj v miselnosti, da je kompromis nekaj slabega. Po njegovih besedah tako doseženi sporazum že sedaj proizvaja celo vrsto pozitivnih učinkov v odnosih med državama, pozitivno pa vpliva tudi na celotno regijo Zahodnega Balkana.

Volk je na položaju slovenskega veleposlanika na Hrvaškem nasledil Milana Orožna Adamiča. Pred odhodom v Zagreb je bil Volk koordinator za Zahodni Balkan na MZZ, od leta 2001 do 2005 pa je bil tudi slovenski veleposlanik v Italiji.

Za vlaganja v Stožice se zanimajo Libijci

LJUBLJANA - Slovenski premier Borut Pahor se je včeraj sestal s poslovno delegacijo iz Libije, ki se odloča o možnosti finančne naložbe v projekt Stožice. Libijski gostje so Pahorja seznanili z oceno možnosti pozitivne odločitve o vstopu v projekt. Dokončna usoda njihove naložbe naj bi bila znana v kratkem.

Smrtna nesreča v Maranu

VIDEM - V središču mesta Marano Lagunare je včeraj zjutraj v prometni nesreči izgubil življenje 48-letni domačin Livio Abram. S svojim skuterjem je iz še nepojasnjениh vzrokov padel na tla in udaril z glavo in asfalt. Sodni zdravnik je preverjal, ali je ponosrečenec umrl zaradi posledic padca oziroma drugih vzrokov.

GORNJA RADGONA - Na včerajšnjem predzadnjem dnevu kmetijsko živilskega sejma Agra

Med prejemniki priznanj Zadružne zveze Slovenije tudi Kmečka zveza

Skupna seja parlamentarnih odborov za kmetijstvo in gospodarstvo ob prisotnosti premierja Boruta Pahorja

GORNJA RADGONA - Včerajšnji dan na 48. kmetijsko živilskem sejmu Agra, ki od sobote poteka v Gornji Radgoni in se bo zaključil danes, je bil posvečen Zadružni zvezi Slovenije in Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije, s katerima že veliko let sodeluje tudi Kmečka zveza, ki je bila na včerajšnji slovesnosti deležna pomembnega priznanja ob svoji šestdesetletnici. Priznanje je predsedniku KZ Franču Fabcu izročil predsednik ZSS Peter Vrisk za promocijo kmetijstva v zamejstvu, ščiteno interesov slovenskih kmetov v Italiji in posledično ohranjanje slovenstva ter sodelovanje s Slovenijo.

Na slovesnosti, na kateri so bili prisotni slovenski minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Dejan Židan, predsednik Državnega sveta Blaž Kavčič, predsednik odbora za kmetijstvo v Državnem zboru Republike Slovenije Franc Bogovič in predsednik Kmetijsko-gozdarske zbornice Cyril Smrkolj, je predsednik ZSS Vrisk med drugim opozoril na sedanji krizni trenutek, ki ovira razvoj kmetijstva, predvsem pa je poudaril po njegovem mnenju nezamenljivo vlogo zadružništva v kmetijstvu tako v Sloveniji kot v Evropi. Zato mu mora tudi država posvečati veliko pozornost, saj samo zadružništvo v nasprotju z liberalnim kapitalizmom lahko zagotovi ravnotesje v družbi v smislu enakopravnih odnosov. Minister Židan pa se je v svojem posegu zavzel za zaščito slovenske zemelje, saj je po njegovih besedah 14.000 hektarjev zemljišč, ki bi jih radi pozidali, zato bo sam na to vprašanje zelo pozoren, ker je kmetijstvo strateška važnost.

Delegacija KZ, ki je bila včeraj prisotna na sejmu Agra in v kateri sta bila poleg predsednika Fabca še tajnik Edi Buka-

Prejemniki priznanj
Zadružne zveze
Slovenije na
včerajšnji
slovesnosti v
Gornji Radgoni

vec in sodelavec Erik Masten, se je srečala tudi z ministrom Židanom, kateremu so predstavniki slovenskih kmetovalcev v Italiji orisali tukajšnjo stvarnost in poklonili knjigo Borisa Pangerca Srce v prgišču zemlje, ki je izšla ob šestdesetletnici KZ. V razgovoru je minister zagotovil svoj čimprejšnji delovni obisk pri KZ, obenem pa poudaril, da sam med področja, ki jim je treba posvečati največ pozornosti, vključuje tudi odnos do manjšin oz. do Slovencev v sosednjih državah.

Drugače je včerajšnje dogajanje na sejmu, ki se ga udeležuje tudi slovenska

vinska kraljica Andreja Erzetič, zaznamovala tudi skupna seja parlamentarnih odborov za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano oz. za gospodarstvo, ki se je, skupaj z ministrico za gospodarstvo Darjo Radič in ministrom za kmetijstvo Dejanom Židanom, udeležil tudi predsednik slovenske vlade Borut Pahor, ki je zagotovil, da vlada daje pozornost tudi problemom kmetijstva ter pozval k skupnemu reševanju le-teh. Židan pa je poudaril, kako je hrana postala strateška surovina in je ni mogoče povsem prepustiti trgu ter da sta pridelovalni in predelovalni sektor neloč-

ljivo povezana, proizvodnja brez domače surovine pa izgublja prednost. Po besedah Radičeve pa gospodarsko ministrstvo začenja pripravljati tudi »industrijsko politiko«, kjer bodo izpostavljene ključne pane, med katerimi je tudi živilskopredelovalna. Drugače pa sta odbora na seji sprejela skele, da je ključnega pomena trdna in uravnotežena povezava agroživilske verige, da mora razvoj temeljiti na znanju, da je treba spodbujati domačega kupca ter povezanost pridelovalne in predelovalne industrije, pobude za razvoj podjetij pa morajo prihajati od njih samih. (STA+CR)

LJUBLJANA SVETOVNA PRESTOLNICA KNJIGE - Obračun načelnika oddelka za kulturo v Ljubljani Uroša Grilca

»Ključna kvaliteta projekta je raznovrstnost«

V prvih štirih mesecih se je odvilo približno 200 dogodkov, obetajo pa se še številni drugi - Velik uspeh festivala Fabula in akcije Knjiga za vsakogar

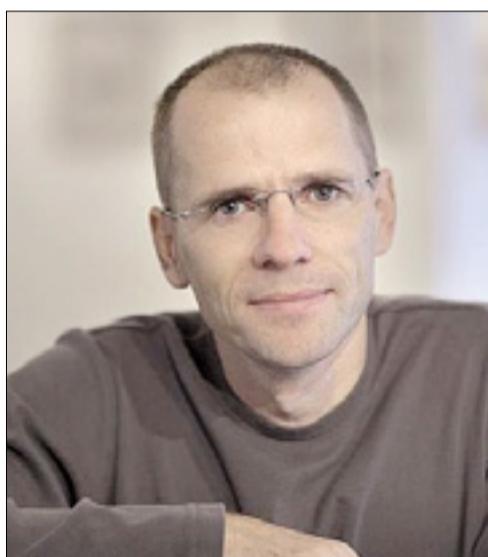
LJUBLJANA - Od začetka projekta Ljubljana, svetovna prestolnica knjige (LSPK) so minili štirje meseci. V tem času se je odvilo približno 200 dogodkov, obetajo pa se še številni drugi. Ključna kvaliteta projekta je, da opozarja na raznovrstnost, ki jo nosijo knjige, je povedal načelnik oddelka za kulturne občine Ljubljana (MOL) Uroš Grilc.

Kako bi ocenili uspešnost festivala Fabula 2010?

Festival Fabula je gotovo pustil izredno močan pečat celotnemu dogajaju okoli Svetovne prestolnice knjige. Ambiciozen program z obiski svetovno znanih vrhunskih avtorjev in izdaja njihovih knjig v kar najbolj dostopni obliki je ena plat te uspešne zgodbe. Druga, zelo razveseljiva plat je, da je občinstvo festival sprejelo izredno pozitivno in da smo res doživelvi prvi literarni festival, ki je pritegnil širok krog publike različnih generacij, kar doslej ni bila praksa. Tretja stvar je, da je bil festival zelo kompleksen in da je poleg dogajanj okoli leposlovja vključeval številne druge projekte, od dogajanja na javnih odprtih prostorih, strokovnih srečanj do otroškega programa. Vse to se je lepo ujelo z "duhom" Ljubljane - svetovne prestolnice knjige, ki daleč presega omejitev dogajanja na literaturo, temveč promovira knjižno kulturo v najširšem pomenu besede. To pa pomeni upoštevati celotno verigo knjige, od avtorjev, bralcev, založnikov, tiskarjev, knjigarn, knjižnic pa vse do tistih, ki se ukvarjajo z bralno kulturo.

Kakšna pa bo podoba festivala v prihodnjih letih? Se lahko tudi po zaključku projekta LSPK obdrži na tej ravni?

Letošnja izkušnja festivala in njegova evalvacija, ki je sledila, sta nas nedvoumno zavezala k temu, da takšen koncept festivala ohranimo tudi v prihodnjem. Ljubljana takšen literarni festival ne le potrebuje, hčete ga. Tako z organizatorji kot z javno agencijo za knjigo in ministrstvom za kulturo smo v tej smeri opravili razgovor in prišli do načelnega dogovora, da bomo pogoje za takšen obseg in približno takšno raven festivala tudi zagotovili. Zato ne čudi, da smo naslednjo izdajo festivala prestavili v čas zaključka programa Svetovne prestolnice knjige. In prav to je eden izmed ključnih ciljev programa LSPK - odpirati nova polja, nove vsebine, nove

Uroš Grilc

pristope glede knjige in bralne kulture z ambicijo, da ti postanejo trajni del kulturne ponudbe v Ljubljani in Sloveniji. Podobno, kot se je to zgodilo tudi z novim kulturnim časopisom Pogledi. Svetovna prestolnica knjige tako že danes pušča pomembne sledi v kulturni podobi Ljubljane.

Kako uspešna pa je akcija Knjiga za vsakogar, v okviru katere se prodajajo knjige po ceni treh evrov? Lahko ta akcija kaj spremeni na začniškem trgu v Sloveniji?

Projekt je le majhen košček v kompleksni strukturi slovenskega založništva. 21 knjig seveda ne more bistveno spremeniti založništva, kajti če na leto izide 6500 knjižnih naslovov, ne gre pričakovati znatnih učinkov na slovenskem knjižnem trgu. Res pa je, da je že sam začetek projekta pokazal - kar smo snovalci projekta upali - da je kakovostno in zahodneje literaturo možno pri nas narediti zanimivo tudi za širši krog bralcev. Razveseljivo dejstvo je, da so prve tri knjige, ki jih je izdala Cankarjeva založba, čitanke Pahorja, Žižka in Makarovičeve, že razprodane. 8000 prodanih izvodov je za tovrstne knjige izjemen uspeh in sporočilo založnikom, kaj si kupci želijo. Poudaril bi rad, da Knjige za vsako-

gar niso zgolj poceni in kakovostne knjige, to je projekt, ki temelji na tem, da knjige kar najbolj približamo kupcu, tudi prek številnih prodajnih mest - tu so pomembno vlogo izpeljale knjižnice, kajti na številnih območjih knjigarn nimamo - in groba ocena je, da se tretjina izvodov prodaja v knjižnicah. Knjige za vsakogar so nadalje tudi zelo dobra promocija knjižnih naslovov, so dogodki, ki so povezani z njimi, so zgodbе, ki nastajajo okoli teh knjig.

Kaj torej ta projekt lahko pomeni za začništvoto?

V bistvu smo projekt zastavili tudi tako, da podrobno spremjamamo, kako, kje in koliko se knjige prodajajo. Teh podatkov doslej v slovenskem založništvu ni bilo, na tri mesece pa jih tudi javno objavimo. Na ta način transparentno izvajamo evalvacijo projekta. Številke bodo povedale, kako uspešne so izdaje. To je akcija, ki ima omejen obseg in ki ne more biti poslovni model, ker moramo vedeti, da so bile knjige subvencionirane in imajo močno podporo tako glede prodajnih mest kot tudi promocije. Gotovo pa je, da se bo projekt v neki obliki nadaljeval, saj ga kupci knjig očitno sprejemajo. Uspeh projekta Knjige za vsakogar temelji na tem, da združuje založnike, knjigarne in knjižnice in da kar najbolj razvaja kupce, zato ni to nič drugega kakor široka kampanja za promocijo knjige in branja. Kaj bodo iz nje potegnili založniki za svoje prihodnje poslovne potese, pa je vprašanje tudi ranje.

Kateri dogodki so zaznamovali poletno dogajanje?

Program LSPK je bil čez poletje zaznamovan z zelo različnimi dogodki, ki so večinoma temeljili na dogajjanju na prostem. Knjižnica pod krošnjami, branje na avtobusih s Progo 10, izredno zanimivo vsebino je program vpeljal s prvim Festivalom črk, ki tematizira oblikovanje, tipografije, tisk, vse tiste elemente knjižne kulture, ki prevečkrat ostajajo v ozadju.

Del LSPK sta še dva nova parka. Sta začela, kakor je bilo načrtovano?

Park in Fužinah se odpre jeseni. Zasnovan je kot bralni labirint, projekt izvaja zavod Exodus. Navje pa je seveda poseben park, ki je bil že prej zasnovan okrog knjige in mislim, da smo z LSPK to uspešno nadgradili. Vendar pa se bodo same vsebine knjiž-

SLOVENIJA

MZZ obžaluje dogajanje v Reziji

LJUBLJANA - Na slovenskem zunanjem ministrstvu so včeraj izrazili globoko obžalovanje nad odločitvijo občinskega sveta občine Rezija, da se to občino izbriše s seznama občin, v katerih velja zaščitni zakon za Slovence v Italiji.

Balažič je ocenil, da ravnanje občinskih oblasti v Reziji "ni evropska praksa", ampak bolj spominja na kakšne neurejene države, tudi v Evropski uniji, ki ne znajo ali nočejo izpolnjevati visokih standardov, katerimi sta vezana Evropska unija in Svet Evrope. Dodal je še, da je slovenski MZZ glede dogajanja v Reziji v stikih z italijansko stranko in bo poskušal v naslednjih tednih zagotoviti, da do takšnih stvari ne bi več prihajalo, ter doseči rešitev v konstruktivnem duhu.

Kot je znano, je občinski svet občine Rezija pred časom sprejel zahtevo, da naj se občina izloči s seznama 32 občin v FJK, za katere velja zaščitni zakon za slovensko manjšino v Italiji. Omenjeni seznam lahko sicer spremeni le predsednik Italije na predlog paritetnega odbora.

Na omenjeni seznam občin je bila Rezija vključena leta 2002, januarja lani pa je tedanji občinski župan Sergio Barbarino zaprosil tudi za vključitev Rezije na seznam občin, kjer se na osnovi dekreta predsednika deželne vlade FJK izvaja t.i. vidna dvojezičnost.

nih portalov v tem parku do konca definiralše jeseni in takrat smo dolžni oblikovati nek koncept, ki bo posvečen knjigi. Vsebinsko in tehnično bomo tudi to zadevo rešili jeseni.

Vse bolj se bliža zagon programa v Trubarjevi hiši literature. Kaj se obeta v prihodnjih mesecih?

S septembrom LSPK dobiva nov ustvarjalni val, tudi z odprtjem Trubarjeve hiše literature kot posebnega prostora, mešanico muzejske in knjižnične dejavnosti. Je reminiscenca na Trubarja, ki pa hkrati poskuša definirati Trubarjev duh v današnjem času. Bistvo odprtja hiše ni zgolj nov javni prostor v središču mesta, ki bo tako ali drugače zaznamovan s knjigo. Glavni razlog za to, da Ljubljana dobiva omenjeno hišo, pa je zasnova programa, ki ima vizijo, da postane referenčno mesto za književnost, knjige in družbenokritično refleksijo. Zato bo Trubarjeva hiša literature odprta za raznolikost in drugačnost ter bo omogočala izvedbo različnih programskih sklopov. Moram podhariti, da bo program v veliki meri sicer tudi na uporabi novih medijev in tehnologij, zato sem prepričan, da bo to pomembna obogatitev kulturne ponudbe v Ljubljani, tudi v smislu razvijanja bralne kulture, ker bo program posvečal pozornost tudi pedagoškim programom za šole.

Se je zaradi projekta LSPK povečala prepoznavnost Ljubljane oziroma je to kaj vplivalo na večje število turistov?

Moramo biti realni, projekt je pomemben bolj za Ljubljano in za Slovenijo, ostali njegovi učinki so posredni. Vsekakor pa je LSPK postal prepoznavna blagovna znamka Ljubljane. Lahko povem, da je bila na turističnih sejmih po svetu LSPK predstavljena kot pomembna kvaliteta mesta. Ne moremo pa pričakovati, da bi zato imeli naval turistov, ker vendarne knjige ostaja vezana na jezik in to je prva ter ključna ovira, da bi bil to velik turistični projekt. Tudi v vseh drugih dosedanjih prestolnicah je zelo podobno. Res pa je, da smo številne obiskovalce predvsem z dogodki, ki se odvijajo na odprtih javnih površinah, uspeli opozoriti na to, da je Ljubljana nosilka tega Unescovega naziva in to nam kažejo tudi odzivi tujih gostov, ki so ostali zapisani v knjigi vtipov v informacijski pisarni LSPK. (STA)

POLITIKA - Neodločen izid jezerskega srečanja med Bossijem in Berlusconijem

Predčasnih volitev ne bo, vlada gre naprej brez UDC

Zadovoljstvo Bocchinija - Za UDC računi brez krčmarja, za demokrate kriza ostaja

RIM - »Gremo naprej kot doslej, brez Casinija in UDC, da realiziramo program,« je novinarjem ob odhodu iz vile Campari ob jezeru Lago Maggiore, ki jo je Berlusconi kupil pred dvema letoma, povedal Umberto Bossi. Na stanku s premierjem in gospodarskim ministrom Tremontijem ga je spremjal minister Calderoli, pozneje pa se jim je pridružil še Maroni.

Včerajšnji pogovori daleč od rimske vročine, ki bi morali rešiti usodo Berlusconijeve vlade oziroma koalicije, so se očitno končali brez sklepov. Kaj pa volitve, za katere se je še do včeraj zavzemal samo Bossi? »Ne, za zdaj ne bo nič,« je povedal. Minister Maroni ga je dopolnil s stališčem, ki ga je Berlusconiju izrazil Severna liga: »Če nimamo dokazane večine, je treba na volišča. In tudi glede UDC je bila liga zelo jasna.« Toda Maroni ne verjame, da se bodo stvari uredile same od sebe, saj je prepričan, da obstaja načrt za odstranitev Berlusconija.

Na dlani je, da včeraj ob jezeru ključa za rešitev krize niso našli. Najbolj so si oddahnili v Finijevem taboru, kjer so se očitno bali, da bi Finija v koaliciji zamenjal Casini. Predsednik poslanec novorojenega gibanja Prihodnost in svoboda Italo Bocchino je pohitel z obljubo, da »ne bomo ustanovili nove stranke. In še: »Z Bossijevimi besedami o morebitnih predčasnih volitvah se več kot strinjam, saj ni nobenega razloga, da bi šli na volišča. Vladna koalicija ima enako število glasov, kot jih je imela na glasovanju o prvi zaupnici, samo da je zdaj subjektov, ki jo sestavlajo, več: Ljudstvo svobode, Prihodnost in svoboda, Severna liga in južnjaško avtonomistično gibanje MPA.«

Manj navdušenja so nad novo ligoškega vodje, ki še do včeraj ni hotel niti slišati o kaki alternativi predčasnim volitvam, pokazali v UDC. Sekretar Casinijeve stranke Lorenzo Cesari je Bossijeve besede takole komentiral: »Če kdo misli, da nas zanima politika v stilu "primakni še en stol k mizi", ni prav ničesar razumel.«

V Demokratski stranki, kjer so končno pokazali, da so se vrnili s počitnic, so prepričani, da tveganje predčasnih volitev ni minilo. Šef Bersanijevga kabineta Filippo Penati je prepričan, da bo vlada še naprej tavala v temi: »Bossiju je uspelo preprečiti razširitev vladne koalicije in jasno je, da bo zdaj izrabil svojo moč veta in diktiral lastne pogoje,« je dodal Penati.

Vila Campari ob jezeru Lago Maggiore, kjer se je Berlusconi včeraj sešel z delegacijo Severne lige

ANSA

FIAT - Škofje podpirajo Napolitana Delovno razmerje ni samo plača, ampak tudi dostojanstvo

Emma Marcegaglia opozarja na pravice ostalih delavcev

MELFI - Poleg predsednika republike Giorgia Napolitana imajo trije Fiatovi delavci iz Melfija, za katere je sodnik določil, da jih mora tovarna po odpustitvi vzeti nazaj na delo, na svoji strani tudi italijanske škofe. Mons. Giancarlo Maria Bregantini, nadškof v Campobassu in predsednik škofoske komisije za socialne probleme in delo, je včeraj izjavil,

je tudi socialno vlogo, kar pomeni odgovornost do človeka in okolja in torek dostojenost pred Bogom,« je predsil cerkveni dostojanstvenik.

Popolnoma drugačnega mnenja o Fiatovem ravnjanju je predsednica Confindustria Emma Marcegaglia, za katero Fiat ne ravna v naspotju z zakonom in z odločitvijo sodnika. »Odločitve sodnikov morajo spoštovati vsi, vendar je problem drugje. Vprašati se moramo, ali hočemo imeti industrijsko prihodnost, in se v primeru pritrdirnega odgovora ustrezno ravnat. Ves ta čas govorimo o pravilih treh delavcev in pozabljamo, da obstajajo tudi drugi delavci, ki hočejo delati, in podjetja,« je opozorila predsednica italijanskih industrijev.

PONAREJANJE - Finančna straža v Firencah izpraznila dve kitajski skladišči

Kitajskima grosistoma zasegli oblačila in dodatke ponarejenih blagovnih znakov

Primeri v Firencah zaseženega blaga ponarejenih blagovnih znakov

ANSA

CROBEX, Zagreb 1.843,10 -0,96
BIRS 818,89 +0,13
FIRS, Banjaluka 1.394,13 +0,09
Belex 15, Beograd 629,35 +0,10
SRX, Beograd 253,71 +0,53
BIFX, Sarajevo 1.462,19 +0,00
NEX 20, Podgorica 5.899,50 -0,61
MBI 10, Skopje 2.337,05 -0,48

FIRENCE - Finančna straža iz glavnega mesta Toskane je v dveh skladiščih v Sesto Fiorentinu in Campi Bisenzio zasegla več kot 26.500 oblačil in modnih dodatkov ponarejenih znakov. Finančni stražniki so ob tem ovadili dva kitajskih grošista, starci 21 in 24 let, sicer bratranca, ki sta osuomljena trženja proizvodov s ponarejenimi blagovnimi znakami in prikrivanja ukradenega blaga.

Kitajska veletrgovca sta skladničila in prodajala na debelo modne dodatke nizke kakovosti, ki sta jih dobivala iz Kitajske. Na tiskovni konferenci v Firencah so finančni stražniki povedali, da so v akciji zasegli predvsem denarnice, listnice, naravnne torbe, cigaretno etui, potovalne kovčke s kolesci in toaletne torbice. Večina tega blaga je bila kopija izdelkov prestižnih modnih hiš, čeprav na njem ni bilo imena modnega oblikovalca. Na tak način sta iznajdljiva Kitajca hotela zaobliti zakone, ki ščitijo blagovne znake, vendar očitno nista vedela, da modni proizvajalci registrirajo ne samo podpis, ampak tudi dizajn svojih kreatorjev.

EVRO
1,2613 \$ 0,00

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
25. avgusta 2010

valute	evro (povprečni tečaj)
ameriški dolar	1,2613 1,2611
japonski jen	106,49 106,19
kitajski juan	8,5751 8,5719
ruski rubel	39,0290 38,9655
indijska rupee	59,1500 59,1520
danska krona	7,4475 7,4487
britanski funt	0,81850 0,81930
švedska krona	9,4710 9,4165
norveška krona	8,0165 7,9410
češka korona	24,920 24,888
švicarski frank	1,2994 1,3156
estonska korona	15,6466 15,6466
madžarski forint	284,35 280,71
poljski zlot	4,0070 4,0220
kanadski dolar	1,3449 1,3409
avstralski dolar	1,4349 1,4301
bolgarski lev	1,9558 1,9558
romunski lev	4,2405 4,2418
litovski litas	3,4528 3,4528
latvijski lats	0,7084 0,7080
brazilski real	2,2324 2,2433
islandska korona	290,00 290,00
turška lira	1,9318 1,9335
hrvaška kuna	7,2770 7,2785

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE
25. avgusta 2010

	1 mesec	3 mesec	6 mesec	12 mesec
LIBOR (USD)	0,26375	0,31750	0,53375	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,10500	0,15667	0,22667	-
EURIBOR (EUR)	0,635	0,891	1,143	-

ZLATO
(999,99 %) za kg
31.535,13 € +264,32

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

25. avgusta 2010

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr.v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	12,48 -0,95	
INTEREUROPA	3,80 +0,80	
KRKA	66,95 +0,77	
LUKA KOPER	15,94 -0,38	
MERCATOR	137,10 -0,63	
PETROL	242,02 +0,41	
TELEKOM SLOVENIJE	91,57 -0,12	
BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	- -	
AERODROM LJUBLJANA	24,71 -0,72	
DELO PRODAJA	- -	
ETOL	- -	
ISKRA AVTOELEKTRIKA	15,39 +0,20	
ISTRABENZ	- -	
NOVA KRE BANKA MARIBOR	10,56 +0,09	
MLINOTEST	5,24 -	
KOMPAS MTS	- -	
NIKA	- -	
PIVOVARNA LAŠKO	16,50 -2,88	
POZAVAROVALNICA SAVA	8,00 -2,44	
PROBANKA	- -	
SALUS, LJUBLJANA	440,00 +0,20	
SAVA	162,45 +1,55	
TERME ČATEŽ	- -	
ZITO	86,00 +1,18	
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	16,92 +0,12	

MILANSKI BORZNI TRG
25. avgusta 2010

delenica	zaključni tečaj v €	spr.v %
A2A	1,075 -0,46	
ALLIANZ	80,44 -0,07	
ATLANTIA	14,44 +1,05	
BANCO POPOLARE	4,35 -1,53	
BCA MPS	0,88 -2,80	
BCA POP MILANO	3,51 -1,13	
EDISON	0,87 -1,75	
ENEL	3,68 -0,47	
FIAT	9,085 -1,46	
FINMECCANICA	7,835 -0,25	
GENERALI	14,16 -0,42	
IFIL	- -	
INTESA SAN PAOLO	2,21 -2,43	
LOTTOMATIC	10,49 -0,10	
LUXOTTICA	17,82 -2,25	
MEDIASET	4,71 -0,68	
MEDIOBANCA	6,135 -2,31	
PARMALAT	1,9 -0,21	
PIRELLI e C	5,145 -1,25	
PRYSMIAN	12,33 -0,56	
SAIM RETE GAS	3,67 +0,96	
STMICROELECTRONICS	5,51 -1,34	
TELECOM ITALIA	1,014 +0,30	
TENARIS	13,12 -2,31	
TERNA	3,14 +0,80	
TISCALI	0,095 -2,34	
UBI BANCA	7,045 -1,19	
UNICREDIT	1,85 -2,79	

SOD NAFTE
(159 litrov)
72,71 \$ +0,26

IZBRANI BORZNI INDEKSI

25. avgusta 2010

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA </td		

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Četrtek, 26. avgusta 2010

5

DEVIN-NABREŽINA - Bodoče turistično naselje na območju nekdanjega kamnoloma

Župan Ret: »Portopiccolo bo sodil v okvir Sesljana«

»To ne bo novo bivanjsko naselje« - V uradnih aktih le »cona kamnoloma pri Sesljanskem zalivu«

»Devinsko-nabrežinska občina ne bo dobila novega naselja. Vsaj dokler bom jaz župan, ne!« Tako je devinsko-nabrežinski župan Giorgio Ret odgovoril na vprašanje, ali bo njegova občina kmalu bogatejša za novo naselje v Sesljanskem zalivu.

Govor je, seveda, o turističnem naselju, ki ga namerava družba Serenissima SGR zgraditi na območju opuščenega kamnoloma pri Sesljanskem zalivu. Družba je dala načrtu ime Portopiccolo, tako naj bi se imenovalo tudi naselje. Ob tem se je zastavilo vprašanje, ali bo Portopiccolo postal 19. naselje v občini.

Župan Ret je zelo jasno odgovoril: »Ne!« Zakaj? »Ker ne obstaja nobeno bivanjsko naselje. To bo le turistično naselje in bo spadal pod Sesljan,« je pojasnil.

Devinsko-nabrežinska občinska uprava torej ne namerava povečati števila krajev in zaselkov v občini. »Z odgovornim za anagrafski urad gospodom Kukanjo smo preverili zadevo. Novim gradnjam na območju nekdanjega kamnoloma bomo dodelili hišne številke, na katerih bo pisalo ime Sesljan,« je zagotovil Ret. »Ustanovitev nove vasi ali zaselka je nemogoča,« je nadaljeval župan. »V vseh uradnih aktih, od sklepa občinskega sveta o podrobnostnem načrtu, ki bo omogočil gradnjo v bivšem kamnolomu, do vseh drugih za to potrebnih dokumentih, je omenjen kraj Sesljan. Pri pripravi teh dokumentov smo bili zelo pozljivi, da bi preprečili možnost gradnje bivanjskega naselja. Tako na primer v novem turističnem zaselku ne bo šole, ne bo lekarne, ne bo ambulante. Območje bo ostalo turistično.«

V tehničnem žargonu ima celotno območje označo G, kar predpostavlja turistične rezidence. Zato so bile tudi pristojbine za gradnje temu primerne: 10-odstotne, medtem ko so pristojbine za bivanjske gradnje bistveno nižje: 3,5-odstotne. »Podobno je bilo tudi s prenovitvijo nekdanjega hotela Europa v turistične rezidence. Lastnik si je prizadeval, da bi plačal nižje pristojbine, a se je moral držati zakonskih predpisov o 10-odstotnem »prispevku« za turistične gradnje,« je pojasnil devinskonabrežinski župan.

Od kod se je torej pritihopal ta Portopiccolo?

Ret je potrdil, da je bilo v celotni uradni dokumentaciji uporabljen izraz »Zona Cava Baia di Sistiana« (Območje kamnoloma Sesljanskog zaliva). Tudi na spomladanski seji, na kateri se je občinski svet soglasno izreklo za ohranitev turistične namembnosti območja, je bil govor le o Sesljanskem zalivu.

»Prvič sem slišal za ime Portopiccolo pred slabim mesecem, na predstavitev načrta konec julija,« je razkril župan.

Ali lahko lastnik na lastno pest pojmenuje novo naselje? »To lahko stori, če je naselje turističnega značaja. Na Sardiniji imamo več takih primerov. Pa tudi sam Milanello, športni center, v katerem trenira nogometni prvoligaš Milan, sodi v to kategorijo. Vsi, predvsem v

Levo Giorgio Ret;
desno bodoče
turistično naselje
Portopiccolo pri
Sesljanskem zalivu
(računalniška
simulacija)

športnih krogih, ga poznajo kot Milanello, v resnici pa toponomastično ne obstaja, ker sodi v okvir kraja Cesate pri Milanol.

je primerjal Giorgio Ret.

Torej: novo naselje bo sodilo v okvir Sesljana, »kvečemu bi lahko ulico, ki bo peljala do naselja, imenovali Via Portopiccolo,« je namignil župan.

Kaj pa bi se zgodilo, ko bi bodoči lastniki hišic v turističnem naselju zahotel, naj dobi kraj samostojno ime?

Devinsko-nabrežinski župan je nakuhal sedanje stanje: novo naselje bo postalo in ostalo turistična cona, ne bo postalo nov naseljeni kraj v občini. Bodoči lastniki turističnih rezidenc bi sicer lahko čez čas zaposili, naj postane naselje samostojen naseljeni kraj. Dovolj bi bilo, ko bi zaposili za dovoljenje za vselitev (»abitabilità«). Ko bi do tega res prišlo, bi se spremeniла njegova namembnost: območje bi izgubilo status turistične cone in bi postalo bivanjsko naselje.

Theoretično torej obstaja možnost, da bi Portopiccolo postal 19. naseljeni kraj v občini. A Giorgio Ret je včeraj dvakrat ponovil: »Dokler bom jaz župan, se to ne bo zgodilo.«

M.K.

MAČKOLJE - Jutri Odkritje tabel z imeni predelov vasi v narečju

Slovensko prosvetno društvo Mačkolje prireja jutri zvečer ob 20. uri na trgu »pod lipo« v Mačkoljah predstavitev in odkritje kamnitih tabel z nazivom glavnih vaških predelov v narečni obliku (P'R PLILA, N' M'TŽICE, P'D LIPUĀ, N'ULCE, P'R C'RKVE, N'KLANCE in N'KRŽIŠČE), ki jih je izdelal umetnik kamnosek Pavel Hrovatin. Teh imen ni na nobenem smerokazu, ker so bila doslej poznana le domaćinom. V zadnjih nekaj letih pa se je vas spremenila tako po zunanjem izgledu kot tudi po sestavi prebivalstva. Priseljeni sovačani najbrž ne poznajo teh imen, gotovo jih ne poznajo številni popotniki, ki obiščejo vas, prav želja po njihovi primerni predstavitev pa je bila glavna spodbuda k izvedbi te pobude. Program jutrišnje krajše slovesnosti bosta sooblikovala MePZ Mačkolje in Pišalni orkester Breg.

Začetek in konec
včerajšnje akcije:
brata Sandi in
Pavel Volk na delu
na Goldonijevem
trgu (zgoraj) in
tablo pred vhodom
v poslopje v Ulici
Pellico

KROMA

Akcija je stekla točno ob 18.10. Trije člani skupine so se približali zobčastemu stebtru sredi trga in sneli verižico ter tablo. Venec je ostal privezan na stebri, tablo pa sta brata Sandi in Pavel Volk spravila v najlonsko vrečko. Skupina jo je zatem mahnila čez cesto pred sedež Unije Istranov. Ker se na zvonec ni odzval nihče, so »plen« pustili pred zaprtimi vhodnimi vrati poslopja na Ulici Pellico. Zraven je bil tudi Samo Pahor,

ki je članom društva zaman svetoval, naj tablo raje izročijo silam javnega reda, da ne bo pobuda v bran zakonitosti izpadla z golj kot provokacija.

Kakorkoli že, skupina je ob 18.15 odšla, vrata sedeža Unije Istranov pa so bila še vsaj pol ure zaprta. Številni mimočašci se za bliskovito akcijo in zapuščeno tablo niso zmenili. Društvo Promemoria je s svojim dejanjem nemudoma prisnilo seznanilo tisk in Unijo Istranov. (af)

Primorski
dnevnik

Bandelli ustanavlja Drugi Repentabor

Bandellijev združenje Un'altra Trieste-Drugi Trst širi svoje okoliške dependanse. Po Drugih Miljah in Drugem Devinu-Nabrežini bo nekdanji tržaški občinski odbornik za javna dela v soboto »krstil« Drugi Repentabor. Kot izhaja iz tiskovnega sporocila, bo nov »politični laboratorij upr v desno sredino, a ne samo, da bi zaznal potrebe ozemlja, predvsem glede tistih vprašanj, ki jim tradicionalna politika ni zmožna vedno prisluhniti.«

Predstavljeno srečanje, na katerem bodo orisali tudi bližnjo pobudo združenja Un'altra Trieste-Drugi Trst na Općinah, bo v soboto, 27. avgusta ob 17.30 v prostorih restavracije Furlan na Colu. Prisotni bodo predsednik Franco Bandelli in člani vodstva organizacije.

Okanca za potne liste

Tržaška kvestura opozarja, da bodo okanca urada za izdajanje potnih listov danes odprta od 9. do 12. ure. Informacije nudita omenjeni urad (telefonska številka 040-3790728) in urad za stike z javnostjo (tel. št. 040-3790502).

ŽELEZARNA - Po poletnem prepletanju dogodkov, govoric in zahtev po njenem zaprtju

Septembra bo znana usoda škedenjske železarne

Mordašov, ki se namerava znebiti družbe Lucchini, bo takrat razkril lastne načrte

Ali bo ruski magnat Aleksej Mordašov res unovčil milijone evrov z ministrica za gospodarski razvoj, kot je to zadržal pred kratkim predstavnik krožka Ercole Miani Maurizio Fogar, in obenem zapustil škedenjsko železarno ter delavce prepustil usodi, medtem ko bo banke, katerim je dolžan 700 milijonov evrov, napotil na sodišče? Ali pa bo Mordašov, ki je v začetku avgusta v Piombinu potrdil, da se namerava znebiti družbe Lucchini, končno razkril svoje načrte in javno povedal, ali je res kdo pripravljen odkupiti železarno? In če ta vlagatelj obstaja (kar je sicer Mordašov zanikal), kakšna bo usoda škedenjskega obrata in zaposlenih?

To so glavna vprašanja, ki so si sledila v poletnem obdobju v zvezi z usodo železarne in ki so sad različnih dogodkov, govoric in zahtev po zaprtju obrata, ki izhajajo iz protesta škedenjskih prebivalcev in njihovih združenj, pa tudi iz političnih krogov. Prihodnost železarne bo vsekakor znana v septembru, nam je povedal pokrajinski tajnik sindikata kovinarjev Fiom-Cgil Stefano Borini, s katerim smo se včeraj pogovorili o dogajanju v zadnjem obdobju.

V železarni je bilo namreč »živahn«, saj so bile polemike med vodstvom obrata in predstavnikom delavcev, ki je odgovoren za varnost. Na vprašanje varnosti pri delu v škedenjski železarni kot tudi upoštevanja okolja so sicer že večkrat opozorili panožni sindikati Fiom-Cgil, Fim-Cisl in Uilm-Uil, nenazadnje ravnno na tiskovni konferenci konec julija. Tedaj so na sindikalni skupščini zaradi negotove usode delovnih mest tudi razglasili stanje pripravljenosti, za prihodnost pa niso izključili ostrih protestnih pobud, med katerimi je tudi stavka.

V zvezi z odnosi med vodstvom železarne in delavci oziroma sindikati so včeraj izrazili globoko zaskrbljenost deželnim svetnikom Italije vrednot Alessandro Corazza, Demokratske stranke Sergio Lupieri in Stranke komunistične prenove Igor Kocijančič, pokrajinska svetnica SKP Elena Legiša ter občinski svetniki SKP Iztok Furlanič in Marino Andolina ter Zelenih Alfred Racovelli. V skupni tiskovni noti so poudarili, da bi morali vsa okoljska vprašanja in številni protesti združenj prebivalcev namigniti vodstvu železarne drugačno obnašanje, ki bo odprt dialogu in sodelovanju. Zavrnitev obnovne delovne pogodbe za določen čas enemu delavcu res ne bo rešilo železarne milionskega dolga do bank, so nagnali politiki in vprašali, kakšna usoda je pravzaprav doletela sporazum o varnosti, ki ga je vodstvo toliko reklamiziralo in nato podpisalo. V obdobju, ko prihaja v Italiji do ljudnih sporov med delodajalcem in delavci (od tovarne družbe Fiat v Melfiju do družbe Fincantieri), se mora lastnik železarne ogroditi od take politike, ker delavci železarne niso osamljeni, so še poudarili svetniki.

Pokrajinsko tajništvo sindikata Fiom se bo medtem ponovno sestalo danes, je še povedal Borini, ko bo tudi postal »operativno« novo sindikalno enotno predstavništvo Rsu. Priziv desno usmerjenega sindikata Ugl, ki se je postavil po robu izidu nedavnih volitev za obnovo članstva Rsu v železarni, je pokrajinski urad za poravnavo sporov včeraj zavrnil.

Zdaj torej vsi čakajo na prihodnji sestanek z Mordašovom, ki bo v septembru. Mordašov je na srečanju z vodstvi škedenjske železarne in drugih obratov skupine Lucchini-Severstal, ki je bilo 5. avgusta v Piombinu, potrdil, da namerava prodati svoj delež v grupi Lucchini, ker bo zapustil to panogo v Italiji. V zvezi z denarjem, ki ga dolguje bankam, je Mordašov vsako oceno oziroma odgovor preložil na prihodnje srečanje. Na specifično vprašanje pa je zanikal govorice, češ da je nek vlagatelj pripravljen odkupiti škedenjski obrat. Če torej ni avgustovski sestanek še razkril ničesar, se bo to nedvomno zgodilo septembra, je prepričan Borini.

Aljoša Gašperlin

Ali bodo plamene v Škedenju kmalu ugasnili?

KROMA

KONTOVEL - PROSEK - Odprtje novega gostinskega obrata Sagra Inn

Jedi na žaru in kraška vina

Lokal vodi podjetnik Edi Lalovich, ki ima poslovne interese tako v Italiji kot v Sloveniji

Prav na meji med Prosekom in Kontovelom je v pondeljek odprl nov gostinski lokal Sagra Inn tržaški podjetnik Edmondo (Edi) Lalovich, ki bo do 18. oktobra (odprt je od srede do nedelje med 17. in 24. uro) na prostem ponujal specialitete z žaro, v jesenskem in zimskem času pa bo odprt gostilno in picerijo. Gostom bo po dostopnih cenah ponudil kvalitetne kulinarische dobrote in izbrana vina domačih vinogradnikov.

Edi Lalovich se je po končani kmetijski šoli pred skoraj trideseti leti (1983. leta) pričel ukvarjati z gostinsko dejavnostjo in turizmom. Ob gostilnah in barih v Trstu ima tudi hotel in prenočišča, izposoja pa še kolesa in avtomobile. Trudi se povezati Slovenijo in Italijo v želji, da bi turisti na tem prelepem delčku Krasa ostali dlje kot en dan. V bodočnosti načrtuje, da se bo preselil z družino (ženo Luiso in 18-letnim sinom Luko, ki študira za geometra v Trstu) v Štanjel, kjer gradi gostinski lokal s prenočišči. Vsi trije pa se pridno učijo tudi slovenskega jezika, saj se 46-letni podjetnik Edi zaveda svo-

jih korenin po očetu. Mati je bila sicer Furlanka, stara mati po očetu pa iz Rakeka, ki je obiskovala šolo tudi v Kosovelovem Tomaju.

Lokal, ki ga je poimenoval Sagra inn, stoji prav na meji med Kontovelom in Prosekom, kjer sta bila nekoč mehanična delavnica in kino. Zunanji prostor, ki ga krasita kamin, za katerega drva nabavlja na Idrijskem, in žar, sprejme 160 gostov. Notranja prostora, picerija in gostilna, ki bosta z obratovanjem pričela sredi oktobra, pa premoreta vsak po 80 sedežev. V kuhinji in strežbi bo zaposlenih deset ljudi. V lokalnu se gostu trudijo ponuditi kvalitetne jedi na žaru, kot so odojek, čevapčiči, ljubljanski zrezek, pa tudi razne ribe in školjke. Meso nabavlja tudi v Sloveniji, ob domaći kapljici in brezalkoholnih pičah toči tudi Laško pivo, ima pa tudi pešter izbor ustekleničenih belih in rdečih vin kraških vinogradnikov in vinarjev, ki še dodatno bogatijo bogato kulinarično ponudbo. Tudi cene so primerne. Za sladice na šagri ponujajo palčinke, breskve v vinu, melono in lubenico. Seveda pa bo z obratovanjem drugih dveh loka-

lov izbira mnogo bolj pestra. Ob koncu tedna bo poskrbljeno tudi za glasbo v živo.

Odprtja, ki ga je pospremila godba iz Saleža, so se udeležili številni znanci, prijatelji in tudi nekateri vidni predstavniki gospodarskega življenja. Predsednica gospodarske sekcijske Slovenskega deželnega gospodarskega združenja Pavla Zivic in tajnik združenja Davorin Devetak sta mlademu podjetniku zaželeta veliko uspeha ob novem podvigom. V veliko pomoč z nasveti in predelu pa je bil tudi predsednik sekcijske trgovine na drobno Ervin Mezgec. Podjetnik Edi je namreč že dalj časa član gostinske sekcijske SDGZ, kjer aktivno deluje in se vključuje v tradicionalno prireditev Okusi Kraša s tržaško restavracijo El Fornel.

Olga Knez

Na sliki KROMA: Edi Lalovich (na sliki z ženo Luiso) ima poslovne interese tako v Italiji kot v Sloveniji, v novem lokalnu Sagra Inn pa nudi mesne in ribje jedi na žaru ter kraška vina, v jesenskem in zimskem času pa bosta v prostorih lokal obravnavati tudi gostilna in picerija.

Izbor istrskih vin v Muzeju Revoltella

V nizu Umetniške čaše (Calici d'arte), ki poteka v okviru poletnih pobud Muzeja Revoltella in je posvečen krajevnim vinski sortam, bo zadnje srečanje na vrsti danes ob 19.30. V središču pozornosti bodo vina 16 proizvajalcev iz hrvaške Istre, ki jih bo Touring Club Italiano (TCI) vključil v prihodnjo izdajo priročnika Vini buoni d'Italia. Prednajčili bodo malvazija, refošk, teran in razna muškatna vina.

Film o Camille Claudel

Biografski film Camille Claudel (r. Bruno Nuytten, 1988) bo jutri ob 20.30 zadnji v nizu filmov, ki jih Muzej Revoltella ponuja v poletnem času v sodelovanju z Občino Trst in društvo La Cappella Underground. V filmu o življenju kiparke, starejše sestre dramaturga Paula Claudela ter učenke in ljubljence Auguste Rodina nastopata Isabelle Adjani in Gerard Depardieu.

Drevi pri Sv. Ivanu kanadski film RIP

Prireditev Open Door Gledališča v gledališču 2010 ponuja drevi še en film na odprtih. Pred malim gledališčem v svetoivanskem parku bodo ob 21. uri predvajali film RIP: A Remix Manifesto (r. Brett Gaylor, Kanada 2009, 80'). Film je v angleškem jeziku z italijanskimi podnapisi.

Razpis za fotografje, ki ljubijo žensko lepoto

V okviru državnega lepotnega tekmovanja z naslovom »La modella per l'arte«, ki bo jutri ob 21.30 v kavarni Stellla Polare na Trgu sv. Antona, so razpisali istoimenski natečaj za umetniško fotografijo. Kar v kavarni, kjer je na voljo pravilnik, se lahko še danes vpišejo fotografji iz cele Furlanije-Julijanske krajine. Udeleženci bodo slikali selezionirane manekenke, do 4. septembra pa morajo v omenjeni kavarni izročiti največ štiri fotografije. Najboljše izdelke bodo septembra razstavljali v kavarni sami, 2. oktobra pa bodo nagradili zmagovalce.

Marestate: jutri zadnje srečanje

V okviru pobude Marestate 2010 bo jutri zvezčev na vrtu Pomorskega muzeja ob 21. uri potekalo zadnje srečanje z naslovom Na poti od Kvarnerškega do Tržaškega zaliva, na katerem bo Marino Vocci predstavil podobe, zvoke in okuse območja med obeima zalivoma. Ob tej priložnosti bo Pomorski muzej odprt ob 20. do 23. ure ob sodelovanju prostovoljcev združenja Cittaviva. Vstop je prost.

SDGZ - 10. septembra V teku prijave za avtobusni izlet na MOS

Slovensko deželno gospodarsko združenje (SDGZ) sporoča, da bo 10. septembra organiziralo tradicionalni izlet na 43. MOS - Mednarodni obrtni sejem v Celju za člane, torej obrtnike in druge podjetnike, kot tudi za morebitne interesente. Avtobus bo odpotoval ob 7. uri izpred bara G na italijanski strani prehoda Fernetiči.

Udeleženci si bodo ogledati sejem in se tako seznanili s trenutnim položajem obrti in gospodarstva v sosednji državi. Izletniki bodo obiskali še razstavni prostor SDGZ, ki ga je tudi letos pripravila slovenska stanovska organizacija skupaj s kolegi Slovenske gospodarske zveze (SGZ) iz Celovca in s pomočjo in pokroviteljstvom Deželne komisije za obrt FJK (CRA FVG). Po ogledu sejma je predvidena večerja v znani pivnici v Domžalah. Število mest je omejeno, zato pohitite. Prijave zbira tajništvo SDGZ v Trstu (na telefonski številki 040 67248.24/23) do vključno torka, 7. septembra.

SV. JUST - Po večletnem spet predstave na prostem

Na grajskem dvorišču festival Grad z zvezdami

Med 10. in 20. septembrom niz 8 dogodkov - Na sporednu muzikal, gledališče, glasba, ples

Grad sv. Justa ponovno odpira vrata večernim kulturnim dogodkom. Od 10. do 20. septembra bo na velikem grajskem dvorišču (tako imenovanem Piazzale delle Mille) zaživel festival Grad z zvezdami, ki ga po zamisli Občine Trst prireja Stalno gledališče Furlanije-Juliske krajine. Pod tržaškim nebom bodo zaživele gledališke predstave, operetne arje, muzikal in kabaret (spored objavljamo v sosednjem članku).

Festival so včeraj navdušeno predstavili župan Roberto Dipiazza, odbornika Paris Lippi in Paolo Rovis, direktor gledališča Rossetti Antonio Calenda ter Renzo Piccini, podpredsednik Fundacije CRT, ki je gmotno podprla tudi ta mestna gledališki projekt.

Lippi, tržaški podžupan in predsednik gledališča Rossetti, je prepričan, da ponuja grajsko dvorišče izvrstni scenarij za predstave na prostem, ki jih bodo znali ceniti tako domačini kot turisti. Podobno razmišlja tudi Rovis, ki v festivalu nadaljevanje poletnega niza Serestate in uvod v kulturno dogajanje okrog oktobrske regate Barcolane. Da bo dostop do gradu lažji, bodo ob predstavah okreplili avtobusno progo št. 24, v roku treh let pa naj bi bil Grič sv. Justa še dostopenjši: do njega naj bi vodilo dvigalo, v katerega bodo obiskovalci stopili v nastajajočem parkirišču pri rimskem gledališču ...

Dipiazza je prepričan, da se je odločitev občinske uprave, da v ovrednotejne gradu vloži preko šest milijonov evrov, izkazala za pravilno. Posebno je vesel tudi, da bo med festivalom na gradu ponovno obratovala vinoteka La bottega del vino, ki se je s kančkom nostalgijsko zelo rad spominja.

Sicer pa je včerajšnja tiskovna konferenca nudila tudi priložnost za izmenjavo laščnih pohval med Občino in gledališčem Rossetti: župan se veseli skorajnjega Calendovega imenovanja tudi na celo gledališča Verdi (»tako bomo končno ustvarili mrežo sodelovanja«). Calenda pa je navdušen nad županova upravo, ki kljub krizi vlagi v kulturo in »želi vrniti dušo kraju, ki ima za Italijane poseben čustveni naboj« ...

Poljanka Dolhar

Od leve: Piccini, Dipiazza, Lippi, Rovis in Calenda med včerajšnjo predstavitvijo, spodaj grajsko dvorišče - prizorišče festivala

KROMA

OBČINA TRST - Drugi primer v dveh tednih

Lena taksista

Družinico sta pustila na tleh - Včasih je cesta prestrma, včasih pa preozka

Sredi avgusta je odmevala novica o tržaškem taksistu, ki 85-letne gospe ni hotel peljati domov, ker je bila pot po Ulici Felluga (pri Sv. Alojziju) prestrma. Avtomobila ni hotel poškodovati, zato je gospo, ki se s težavo opira na svojo palico, sredi nevihte pustil kakih 150 metrov od hiše. Ne gre pa za osamljen dogodek. Nekaj podobnega se je zgodilo pred dnevi, ko je tržaška občinska policija denarino kaznovala kar dva taksista. Če je bila cesta pred dvema tednomata za taksista prestrma, pa je bila tokrat preozka.

V tržaškem predmestju se je mlada ženska, ki je v družbi svojih dveh otrok tovorila nekaj težjih torb, odpravila na postajališče taksistev. Prvega taksista v vrsti je zaprosila, naj njo in oba malčka odpelje domov. Ko je bilo taksistu jasno, kje stanuje mlada gospa, je njeni prošnjo zavrnil. Presenečena se je obrnila na drugi taxi v vrsti, odgovor pa je bil enak prvemu. Taksist ji je razložil, da je pot do njenega doma grda in ozka, zaradi česar bi moral z avtomobilom zagotovo opraviti nekaj zahtevnih manevrov. Nazaj grede bi moral del poti

bržkone prevoziti vzvratno, čemur zaradi pre-skromnih vozniških veščin ni očitno ni kos. Taksisti pa seveda (na srečo) niso vsi enaki. Takoj zatem je namreč razpoložljivo vskočil tretji vozniček in se ponudil. Družinico je pospremil domov in po tem, kar je znano, se je s svojim takšnjem vrnil nazaj »živ in zdrav«.

Jezna gospa se je obrnila na tržaško občinsko policijo, ki je z njenim pomočjo ugotovila, katera taksista sta se tako obnašala. 56-letni W. U. in 63-letni G. O. bosta na podlagi 86. člena prometnega zakonika plačala vsak po 77 evrov globe (to je najnižja predvidena vsota, medtem ko znaša najvišja globa 305 evrov). Poleg prometnega zakonika je v veljavi tudi tržaški občinski pravilnik za javne avtomobilske storitve, ki predpisuje, da morajo taksisti na občinskem območju ugoditi vsaki zahtevi, če je v skladu z obstoječimi zakoni. Tržaška občinska policija opozarja, da nekateri posamezniki nepravično mečejo slabo luč na vse poštene taksiste. Občane pa vabi, naj prijavijo vsakršen primer nekorektnega ravnanja s strankami. (af)

MILJE POD ZVEZDAMI - Prejšnjo soboto zaključek

Pozitiven obračun

Raznolikost prireditev in vrsta novosti, ki lahko postanejo stalnica miljskega poletja

Med novostmi pobude Milje pod zvezdami je bil tudi Praznik priateljstva: na sliki koncert godbe skupnosti Italijanov iz Buj

KROMA

Prejšnjo soboto se je v Miljah s koncertom Komornega orkestra Furlanije-Juliske krajine pod vodstvom Romola Gessija zaključila letošnja izvedba poletne pobude Milje pod zvezdami, katera obračun je po oceni domače občinske uprave, ki je skupaj z združenjem Compagnie del Carnevale Muggesano ter ob podpori Dežele FJK, Pokrajine Trst, tržaške Trgovinske zbornice in Fundacije CTRieste prirediteljica pobude, nedvomno pozitiven.

Tako o nizu glasbenih, umetniških in razvedrilih prireditev, ki je potekal od 9. do 21. avgusta, meni občinska odbornica za kulturo Roberta Tarla, ki je poudarila predvsem raznolikost pobud ter uvedbo pešcone na območju starega pristana in večerno odprtje trgovin, povezano s pobudami Mandrač praznjuje, Barvni večeri in Milje v živo. Med novostmi je Tarlaova še posebej omenila pobudo, ki naj bi postala stalnica

miljskih poletij, se pravi prvo izvedbo Festivala priateljstva z odkrivanjem okusov in glasbe držav in dežel območja Alpe-Jadran, od koder so prišle tudi številne godbe in folklorne skupine. Poleg tega so bile Milje tudi prizorišče pobud, kot je bil Svetovni festival mlađinske folklore, in glasbenih srečanj, kot je bil koncert skupine Discoinferno s poletno plesno glasbo, ali koncert glasbe iz 60. let prejšnjega stoletja ter nastop glasbenikov konservatorija Tartini. Prav tako ni mogoče iti mimo razstav, ki so bile na ogled v občinski razstavni dvorani Giuseppe Negrisin in v Muzeju moderne umetnosti Ugo Carà, kot je treba tudi omeniti tradicionalno poletno povorko miljskih pustnih skupin.

Z zaključkom pobude pa dogajanje v Miljah ni zamrlo, saj bo 4. in 5. septembra potekala četrtja izvedba Miljskega jazz festivala, od 11. do 19. septembra pa bo potekala pobuda Euromarathon.

Spored festivala

Na gradu sv. Justa je Antonio Calenda, direktor in umetniški vodja Stalnega gledališča FJK - Il Rossetti, včeraj predstavil spored Festivala z zvezdami, ki bo na grajskem dvorišču potekal med 10. in 20. septembrom.

Festival bo v petek, 10. septembra, uvedel **Musical Stars**, v sklopu katerega bodo mlade tržaške »zvezde« ponudile izbor pesmi najslavnnejših muzikalov. Med koncertom bo tržaško združenje trgovcev podeliло nagrado Rosa d'Argento 2010.

Naslednjega dne bodo na grajskem dvorišču uprizorili balet **Carmen**; na melodijah Georges Bizeta bo zaplesala Rossella Brescia.

V nedeljo, 12. septembra, bo španška skupina Yllana predstavila glasbeno-humoristično predstavo **Pa-GAGnini**, v kateri nastopa tudi pričnani violinist Ara Malikian. Ljubitelji operete bodo prišli na svoj račun v torek, 14. septembra:

Baglieri da Vienna je poklon 150-letnici dunajske operete, ki ga bosta izoblikovala sopran Alexandra Reinprecht in tenor Andrea Binetti. Družbenim temam, v prvi vrsti boju proti mafiji, sta posvečena gledališka dogodka. V sredo, 15. septembra, bosta Sebastiano Somma in Orso Maria Guerrini uprizorila **Il giorno della civetta**, po istoimenskem romanu Leonarda Sciascie. V petek, 17. septembra, pa bo Sebastiano Lo Monaco predstavil gledališki monolog **Per non morire di mafia**, povzet po istoimenski knjigi Pietra Grassa. Vmes, v četrtek, bo Trst ponovno obiskala skupina Oblivion in predstavila svoj razposajeni **Oblivion Show**, festival pa bo v nedeljo in ponedeljek (19. in 20. septembra) zaključil muzikal **Jesus Christ Superstar** (z italijanskimi nadnapisi).

Vse predstave na grajskem dvorišču se bodo začele ob 20.30, ob slabem vremenu pa jih bodo »prenesli« v gledališče Rossetti, kjer jih bodo uprizorili ob 21. uri.

Predprodaja vstopnic se začenja danes pri blagajni gledališča Rossetti in na običajnih prodajnih mestih. Na voljo so tako aboniraji za celoten festival (cene od 60 do 95€) kot vstopnice za posamezne predstave (od 8 do 25€). (pd)

MUZEJI ZVEČER - Torkova predstava

Odčitava monodrame Patricka Süskinda Kontrabas

Nastopila sta igralec Adriano Giraldi in kontrabasist Giovanni Mayer

V izrazito glasbeno obarvanih muzejskih večerih, ki so jih že sedemnajsto leto zapored priredili Mestni muzeji - letos v sodelovanju z glasbeno ustanovo Casa della Musica - Scuola di Musica 55 - je nekaj mesta dobila tudi besedna umetnost, seveda tesno povezana z glasbo. Tako je bila v torek, 24. avgusta, kot osrednja prireditev na sporednu zanimivo, po svoje ganljiva in razmišljanje vzbujajoča odčitava monodrame Patrika Süskinda Kontrabas z igralcem Adrianom Giralijem in kontrabasistom Giovannijem Mayerjem. V bistvu je šlo za bralno predstavo, a skrajno dodelano, saj je s petimi stojali za branje, igralcu omogočalo tudi premike po odru, ki je s preprostimi sceniskimi elementi ponazarjal protagonistovo stanovanje. Poleg tega je pomembna stalna spremjava na kontrabasu predstavi dala dodatno sporočilno noto.

Nemški pisatelj Patrick Süskind je svetovno zaslovel leta 1985 z romanom Das Parfum, v istem obdobju je velik uspeh doživel tudi njegov gledališki monolog Das Kontrabass, ki je sicer izsel štiri leta prej (marsikateri tedan abonent Slovenskega stalnega gledališča se verjetno spominja odlične postavitev z Antonom Petjetom). Kakorkoli že, Süskindov žgoči »monolog proti ničevnosti prvi violin« ima v sebi vrsto vprašanj, ki neprehema pretresajo človekovo duševnost in ne zadevajo samo doživljanje in ustvarjanje umetnosti, čeprav se ravno iz te teme razraščajo stiske in obsedenost protagonista, kontrabasista v velikem državnem orkestru, ki je svojega glasbila v bistvu ne ljubi. Tako se monolog, pravzaprav dialog s tihim nevidnemu poslušalcem, z navidezno hvalnico kontrabasu, ki je s svojimi nizkimi toni nepogrešljivi temelj celiemu orkestru

POLETNI FOTOUTRIP'10

**NA POČITNICE
S PRIMORSKIM
DNEVNIKOM**

Poletni fotoutrip se vrača med bralce. Po lanskem velikem uspehu vam vnovič ponujamo temo Na počitnice s Primorskim! Kamorkoli vas bodo ponesli poletni meseci, vzemite s seboj tudi časopisni izvod ali spletni Primorski dnevnik in mu posvetite enega od svojih poletnih posnetkov. Pošljite ga na naš dnevnik preko rubrike Fotogalerije bralcev na spletni strani www.primorski.eu ali po elektronski pošti tiskarna@primorski.eu, lahko pa fotografijo dostavite tudi osebno v uredništvi v Trstu in Gorici.

Adriano Giraldi je tudi priredil besedilo in prevzel skrb za režijo, na spodnji sliki Giraldi s kontrabasistom Mayerjem

KROMA

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 26. avgusta 2010

VIKTOR

Sonce vzide ob 6.18 in zatone ob 19.54 - Dolžina dneva 13.36 - Luna vzide ob 20.11 in zatone ob 8.03

Jutri, PETEK, 27. avgusta 2010

JOŽE

VREME VČERAJ: temperatura zraka 28,3 stopinje C, zračni tlak 1015,4 mb raste, veter 14 km na uro vzhodnik severo-vzhodnik, vlaga 57-odstotna, nebo rahlo pooblaščeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 25,4 stopinje C.

Šolske vesti

ZDruženje staršev Srednje Šole sv. Cirila in Metoda

obešča, da se šahovska in računalniška delavnica MIŠK@ prične v ponedeljek, 30. avgusta, ob 8.30. Zbirališče v veži TTZ Žige Zoisa, Ul. Weiss št. 15, ob 8.15, da uređijo formalnosti. Otroci naj imajo s seboj malico. Kdor se ni prijavil, se lahko prvi dan vseeno pridruži. Sporočamo tudi, da bo od 6. do 10. septembra potekala fotografsko - biološka delavnica »Poglej ptička!« s poudarkom na plazilcih, namenjena otrokom od 2. razreda dalje. Prijave in info (razen do 27.) do 3. septembra na tel. št. 320-2717508 (Tanja) ali zscirilmotod@gmail.com.

NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA

bodo do konca avgusta uradi ob sobotah zaprti.

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A. M. SLOMŠKA obvešča, da bo med poletno prekinjivo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 28. avgusta.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da bodo letne suplence učnege osebja za pokrajini Trst in Gorica ter za vse stopnje in vrste šol s slovenskim učnim jezikom za š. l. 2010/2011 podeljene 31. avgusta na Nižji srednji šoli Srečka Kosovel na Opčinah pri Trstu (Bazoviška ul. št. 7), in sicer: ob 9.30 za otroški vrtec in osnovno šolo iz prvih treh pasov pokrajinskih lestvic; ob 11.30 za nižjo in višjo srednjo šolo iz prvih treh pasov po-

krajinskih lestvic; ob 14.30 bodo podeljene suplence na podlagi t.i. »repov« lestvic, ki se nanašajo na kandidate, vključene v lestvice druge pokrajine. Na oglasni deski tega urada (bodisi na sedežu v Trstu bodisi na goriškem oddelku) bodo vsaj 24 ur pred imenovanji objavljeni sezname razpoložljivih mest in sklopov ur.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA NA VRDELI

obvešča, da bo prva seja enotnega zbora učnega osebja v sredo, 1. septembra, ob 11. uri na sedežu v Ul. Caravaggio 4.

NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA se bo pouk v š. l. 2010/11 začel v petek, 10. septembra.

DTTZG ŽIGE ZOISA obvešča, da bo med poletno prekinjivo didaktičnih dejavnosti tajništvo odprto od pondeljka do petka od 9. do 14. ure.

DPZIO JOŽEF STEFAN obvešča, da bo redni pouk za šolsko leto 2010/11 začel 13. septembra.

Turistične kmetije

**OSMICA PRI LOZETU - Brje,
Slovenija**

20.8.-29.8.2010

Osmice

BORIS PERNARČIĆ Medja Vas št. 7, je odprl osmico. Vljudno vabljeni. Tel. št.: 040-208375.

MARČELO IN ERVIN sta odprla osmico v Samotorci št. 22. Tel. 040 - 229180.

OSMICO je odprl v Zgoniku Stanko Milič. Tel. 040-229164.

OSMICO je odprla družina Terčon v Cerovljah št. 30. Tel. št.: 040 - 299435.

OSMICO so odprli pri Batkovich, Repen 32. Tel. št. 040 - 327240.

OSMICO sta odprla Igor in Roberta v Gabrovcu št. 27. Tel. 040 - 229424.

OSMICO sta odprla Korado in Roberta na cesti za v Slivno. Tel. 338-3515876.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkišči odprla osmico.

PRI REPI NA KONTOVELU sta odprla osmico Slava Starc in Dušan Križman. Toplo vabljeni!

V PRAPROTU je odprla osmico družina Briščak. Frančko in Robi (Bobo) bosta vam točila rujno kapljico.

V SALEŽU sta odprla osmico Sandra in Jožko Škerk.

V polnem delovnem razmahu praznuje danes svoj rojstni dan

prof. Boris Pahor

Iz vsega srca mu želimo veliko dobrega v tem njegovem trudu in velikem poslanstvu.

Svet slovenskih organizacij

DRUŠTVO TIGR
Tržaška območna enota
izreka ob častitljivi obletnici zahvalo in čestitke
BORISU PAHORJU
pogurnemu in doslednemu pričevalcu našega nad našim ljudstvom, umetniku slovenske besede

**Prof.
Borisu Pahorju,**

ki danes praznuje svoj rojstni dan, izrekamo iskrena voščila ter se mu zahvaljujemo za neutrudno delo pri utemeljevanju slovenske narodne zavesti in enotnosti.

Stranka Slovenska skupnost

Čestitke

Bredi in Egonu se je pridružil mali NATHAN. Srečnima staršema iskreno čestitamo, Nathanu pa želimo vso srečo. Morena, Christian, Daša, Damjan in Danja.

Poslovni oglasi

NUDIMO GRADBENO-OBRTNIŠKA, PLESKARSKA DELA IN KNAUF. Dolgoletna tradicija in garancija.

Janmont d.o.o.

00386(0)5-7686240,
00386(0)-41617838.

Mali oglasi

ČRNE IN ČRNOBELE ljubezni muke podarim. Tel. št. 040-225068.

DOMAČE SLIVE za marmelado prodajam po ugodni ceni. Tel. št.: 040-420604 (v večernih urah).

PODARIM ljubitelju živali male muke. Tel. št.: 040-220333.

PRODAJAM knjige za prvi, drugi in tretji letnik srednje šole. Tel. 040-226702.

PRODAM Isuzu Trooper LS, 3000 cc, 159 cv, prevoženih 160.000 km, 7.500,00 evrov. Tel. št.: 348-8865580.

PRODAM domač krompir. Tel. št. 040-2024228.

PRODAM posodo za grozdje (10 kvintalov). Cena po dogovoru. Tel. 040-814212.

PRODAM rabljeno opremo za fitness. Tel. 347-1796350.

PRODAM vespo GTV 250, letnik 2007, prevoženih le 2.340 km, v odličnem stanju, cena po dogovoru. Tel. št. 335-5702717 ali 040-227034, ob uradnih urah.

SONČNO S POGLEDOM NA MORJE: pri Sv. Jakobu prodajamo stanovanje v zelo dobrem stanju (72 kv. m., balkon, dvigalo). Tel: 040-44171 ali 327-6950659.

V DOLINI dajemo v najem 150-metrsko okusno opremljeno stanovanje v hiši z lepim razgledom na morje. Cena: 1.600 evrov mesečno. Telefonirati samo če resno zainteresirani. Tel. 338-605075.

VIŠJEŠOLSKA SUPLENTKA pomaga pri učenju srednješolcem in višješolcem na območju zahodnega Krasa. Tel. 348-4643850.

ŠTUDENTKA pomaga pri učenju dijakom srednjih šol in dijakom nižjih razredov znanstvenega liceja. Tel. št.: 349-4031872.

AMBASCIATORI - 16.15, 18.00, 20.00, 22.00 »Shrek e vissero felici e contenti - 3D«.

ARISTON - Poletna arena: 21.00 »La nostra vita«.

CINECITY - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »L'apprendista stregone«; 20.00, 22.10 »Qualcosa di speciale«; 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 »Shrek e vissero felici e contenti - 3D«; 16.15, 18.05, 22.05 »Shrek e vissero felici e contenti«; 16.05, 18.05, 22.05 »Giustizia privata«; 16.20, 18.15, 20.10, 22.05 »Nightmare«; 17.50, 20.05 »Letters to Juliet«; 16.05 »Sansone«.

FELLINI - Dvorana je zaprta zaradi do-pusta.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Qualcosa di speciale«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Letters to Juliet«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 20.10, 18.20, 22.15 »Giustizia privata«.

KOPER - KOLOSEJ - 18.30, 21.00 »Carja Mikonosa«; 16.10, 18.00 »Marmaduke«; 16.40 »Mačke in psi 3D«; 19.20 »Odrasli«; 21.20 »Plačanci«; 17.10 »Predatorji«; 19.50, 21.50 »Salt«.

KOPER - PLANET TUŠ - 14.40, 21.40 »Zadnji gospodar vetra 3D«; 21.15 »Superžur«; 18.40 »Zadnji gospodar vetrov«; 11.00, 17.00, 19.20 »Svet igrač 3 - 3D (sinhro.)«; 21.00 »A-Ekipa«; 13.10, 16.20 »Svet igrač 3 (sinhro.)«; 12.30, 16.40, 18.55, 21.05 »Salt«; 13.00, 16.10, 18.20, 20.30 »Plačanci«; 12.00, 15.10, 17.10, 19.10 »Marmaduke«; 11.05, 13.05, 15.05, 17.05, 19.05 »Mačke in psi 3D«; 21.10 »Mat in hčic«.

LUJDSKI VRT - 21.15 »Io, loro e Lara«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Shrek e vissero felici e contenti«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »L'apprendista stregone«;

Dvorana 3: 16.30 »Sansone«; 18.00, 20.05, 22.15 »Il segreto dei suoi occhi«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Nightmare«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.00, 22.00 »L'apprendista stregone«;

Dvorana 2: 16.30, 18.30, 20.30, 22.15 »Shrek e vissero felici e contenti - 3D«;

Dvorana 3: 17.30, 19.00, 20.40 »Sansone«; Dvorana 4: 18.00, 20.10, 22.10 »Nightmare«; Dvorana 5: 18.00, 20.10, 22.10 »Qualcosa di speciale«.

Izleti

SKD VIGRED prireja v torek, 31. avgusta, za otroke in spremljevalce, izlet v deželo Rdeče kapice. Odhod iz Šempolaja ob 8.30. Informacije in prijave do nedelje, 29. avgusta, na tel. št. 380-3584580 ali na e-mail: tajnistvo@skdvigred.org.

IZLET SPDT - V četrtek, 2. septembra, bodo planinci SPDT odpotovali na devetdnevno planinarjenje po Črni Gorri. Zadnji sestanek pred odhodom bo v ponedeljek, 30. avgusta, ob 19.00 v društvenih prostorih v Boljuncu. Avtobus bo odpeljal točno ob 20.00 iz pred hotela Danev na Opčinah proti Ljubljani, kjer se nam bodo pridružili še ostali izletniki. Morebitne informacije lahko dobite tel. št. 338-4913458 (Franc).

SKD IGO GRUDEN sporoča, da bo društeni izlet v nedeljo, 5. septembra, v Ziljsko dolino na Koroškem. Odhod ob 8. uri iz Nabrežine, povratek okrog 20. ure. V ceni izleta (35,00 evrov) je všteko kosilo v slovenski gostilni. Vpisovanje v Kavarni Gruden v Nabrežini in v trgovini Kosmina. Info: Vera Tuta (040-299632 ali 339-5281729).

SDGZ sporoča, da bo v petek, 10. septembra, na sporednu tradicionalni izlet na 43. MOS - Mednarodni Obrtni Sejem v Celju za včlanjene obrtnike ter druge podjetnike in morebitne interesente. Avtobus bo odpotoval ob 7. uri izpred bara »G« na italijanski strani prehoda Fermetti. Številno mest je omejeno, prijave pa zbirajo tajništvo SDGZ v Trstu na tel. št. 040-6724824/23 vključno do torka 7. septembra.

OBČINA DEVIN-NABREŽINA v sodelovanju z zadružno La Quercia vabi na enodnevni izlet v park Gulliverlandia (Lignano) v sredo, 8. septembra. Info in vpis na tel. št. 335-7611598 (Monica) od ponedeljka do petka od 9. do 17. ure.

KRUT obvešča, da je še nekaj dodatnih mest za 7-dnevno potovanje od 24. septembra do 1. oktobra v Uzbekistan. Informacije in prijave na sedežu v Ul. Cicerone 8/b, tel. 040-360072 od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro.

KRUT obvešča, da se nadaljuje vpisovanje za skupinsko bivanje v Terme Montegrotto od 3. do 12. oktobra. Informacije in prijave na sedežu v Ul. Cicerone 8/b, tel. 040-360072 od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro.

Lekarne

Do sobote, 28. avgusta 2010

Običajni urnik lekarne:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Trg Sv. Ivana 5 (040 631304), Ul. Alpi Giulie 2 (040 828428), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124). Sesljan (040 2087331) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Trg Sv. Ivana 5, Ul. Alpi Giulie 2, Ošrek Sonnino 4, Milje - Ul. Mazzini 1/A. Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

www.farmacistrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800-991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Obvestila

OBČINSKA KNJIŽNICA NADA PERTOT iz Nabrežine obvešča cenjene bralce, da do danes, 26. avgusta, bo delovala po poletnem urniku, in sicer od ponedeljka do četrtega od 8. do 13. ure.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM v sodelovanju z ZŠSDI organizira »Poletni intenzivni plesni teden« do 27. avgusta in do 30. avgusta do 3. septembra v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah, za otroke od 4. do 12. leta starosti. Naujaške, gimnastične in plesne delavnice, ročna dela ter veliko zabave! Informacije in vpis na tel. št. 349-7597763 Nastja, 335-6278496 Nikol ali na info@cheerdancemillenium.com.

O.N.A.V.- Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina organizira v petek, 27. avgusta, ob 18.00 obisk vinske kleti v Ronkah. Vabljeni vsi člani in prijatelji. Informacije in prijave na www.avon.it, na tel. 334-7786980 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

ODHOD UDELEŽENCEV POLETNIH USTVARJALNIH DELAVNIC ZSKD: sporočamo, da delavnice se zaključijo v soboto, 28. avgusta, ob 11. uri z zaključno predstavo za starše.

SKD GRAD BANI vabi na Šagro pod konstanji, ki bo 28. in 29. avgusta ter 4. in 5. septembra. Delovali bodo dobro založeni kioski!

ŽUPNIJSKA SKUPNOST IZ MAČKOLJ vabi na praznovanje zavetnika Svetega Jerneja v nedeljo, 29. avgusta. Ob 9.30 bo v mačkoljski cerkvi slovesna sveta maša, ki jo bo daroval dr. Stanko Janežič, prelat mariborske nadškofije. To bo obenam tudi ponovitev njege diamantne maše ob 65.letnici mašniškega posvečenja. Ob 17.00 se bodo iz zvonika oglašile melodije pritrkovcev, ki so se odzvali vabilu domače pritrkovalske skupine »Turn«. Ob 18.00, bo pesem zvonov spremiljala tudi procesijo po vasi s tradicionalnim blagoslovom vozil in voznikov. Praznovanje bo sklenila prijetna družabnost na prostem ob cerkvi. Nedeljsko praznovanje bo že večer prej, v soboto 28. avgusta, ob 20.00 v prostorih »Stare šole«, uvedlo srečanje z dr. Stankom Janežičem. Prisrčno vabljeni v Mačkolje!

VZPI-ANPI OPĆINE-BANI-FERLUGI-PIŠČANCI

- v nedeljo, 29. avgusta, se bomo poklonili 9 tovarišem, ki so jih Nemci pred 66. leti ustrelili v kraški dolinici na Mandriji. Zbrali se bomo ob 11. uri na openskem pokopališču, kjer počivajo trije tovariši v skupni grobnici padlih partizanov v bitki za Općine. Sodelovali bodo: Katerina Iscra (taborniki), Matja Mosenich (skavti), mlajša dekliška pevska skupina Vesela pomlad in MoPZ Tabor.

GLASBENA MATICA - Šola Marij Kogoj sporoča, da se bo odvijala glasbena delavnica v Dijaškem domu v Trstu od 30. avgusta do 3. septembra. Prihod otrok od 8.00 do 9.00, odhod od 16.00 do 16.30. Prostih je še nekaj mest, pokličite med 9. in 12. uro v tajništvu šole na tel. št. 040 - 418605.

O.P.Z. SLOMŠEK IN ML.P.S. SLOMŠEK prirejata v Slomškovem domu v Bazovici od 30. avgusta do 3. septembra med 8.30 in 12.30 poletni pevski teden. Posebna pozornost bo namenjena petju otrok od 5.leta starosti dalje. Poleg malice bo čas za igro in za ustvarjalno delavnico. Info in vpisovanje na tel. št. 040-226480 (g. Zdenka) in 349-6688759 (Anna Maria). Vljudno vabljeni novi pevci in pevke!

ANED - ZDRUŽENJE BIVŠIH DEPORTIRANCI V NACISTIČNA TABORIŠČA obvešča, da bo urad v Ul. Rio Primario 1 v Trstu zaprt do 31. avgusta.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira v poletnih mesecih jadralne tečaje za odrasle na jadrnicah tipa fiv 555. Tečaji trajajo dva vikenda, ob petkih teoričnih in ob sobotah ter nedeljah praktičnih del. Datum in urniki po dogovoru. Informacije in vpisovanje v tajništvu ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 12. ure, ob sobotah od 16. do 18. ure na sedežu v Sesljanskem zalivu; tel./fax 040-299858; info@yccupa.org.

KNJIŽNICA PINKO TOMAŽIČ IN TOVARIŠI bo v avgustu zaprta.

KOSOVELOVA knjižnica z enotami in Kosovelovo domačijo bodo avgusta delovale s sledečim urnikom: Sežana (nespremenjen), pon.-pet. od 7. do 18. ure, sobota od 8. do 13. ure; Divača: torek in petek od 11. do 18. ure, četrtek od 8. do 12. ure; Komen (nespremenjen), torek in petek od 11. do 18. ure, sreda od 8. do 14. ure; Kožina: ponedeljek od 7. do 14. ure ter v sredo in petek od 10. do 17. ure; Kosovelova domačija: po tel. dogovoru 057642108 (D. Sosič).

OBČINA DEVIN NABREŽINA obvešča stare otrok, ki so zahajali v poletni center v Devinu, da so v uradu za šolstvo (Trg Sv. Roka) na razpolago predmeti, ki so jih otroci tam pozabili.

POKRAJINSKI URAD VZPI - ANPI v Ul. Crispi 3 bo avgusta zaprt. Tel. tajnica in fax bosta redno delovala na št. 040-661088.

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ sporoča, da bosta urada v Trstu in Goricu do 31. avgusta imela sledeči urnik: od ponedeljka do četrtega od 9. do 13. ure, ob petkih bosta zaprta.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV razpisuje Mednarodni natečaj poezije »Sledi-Tracce«, namejen vrednotenju regionalnih, manjšinskih in večinskih jezikov ter spodbujanju sodelovanja med raznimi regionalnimi skupnostmi. Tema natečaja je prosta. Dela morajo dospeti do 31. avgusta. Razpis je na razpolago na spletni strani www.zskd.org ali na uradu ZSKD.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCI vabi na 45. študijske dneve »Draga 2010« v Parku Finžgarjevega doma na Opčinah pri Trstu (Dunajska cesta 35). V petek, 3. septembra, bo ob 16.30 okrogla miza na temo Odnosi med generacijami: sodelujejo dr. Hektor Jogan, dr. Damijan Paulin, Julija Berdon, Neža Kravos, Jernej Šček in prof. Joži Peterlin. Ob 20.30 bo na prreditvenem prostoru koncert skupine »Perpetuum Jazzile«. V soboto, 4. septembra, bo ob 16.30 okrogla miza z naslovom Koroški Slovenci 90 let po plebiscitu: sodelujejo dr. Zdravko Inzko, dr. Karel Hren, dr. Jože Marketz in dr. Janko Zerzer. V nedeljo, 5. septembra, bo ob 9. uri sv. maša, ob 10. uri, bo predaval dr. Mateja Pevec Rozman na temo Etika in sodobni človek - kaj vodi v srečno življenje? Zajedno predavanje ob 16. uri bo imel pisatelj Drago Jančar na temo Pisatelj med umetnostjo in angažmajem.

KRUT obvešča, da bodo društveni prostori do 5. septembra delovali s poletnim urnikom: od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi do petka, 10. septembra, obratovali od 9. do 13. ure.

ODBOR ZA PROSLAVO BAZOV

NAŠ INTERVJU - Pogovor s tržaškim pisateljem Borisom Pahorjem

»Zdelo se mi je, da mora iz tega, kar sem prestal, nekaj nastati«

V naslednjih dneh bo izšel italijanski prevod Trga Oberdan - Danes praznuje 97. rojstni dan

Za vsakim »velikim moškim« stoji baje »velika ženska«. Tako trdi marsikdo in najbrž je med njimi tudi Boris Pahor; nikoli ga sicer nisem slišala izrecno omeniti zgornje trditve, njegove besede pa zvezijo na isti valovni dolžini.

»Ko govorijo o meni večkrat pozabijo, da bi brez ženine pomoči težko postalo, kar sem. Težko bi ustvaril toliko knjig, če ne bi razumela moje potrebe po pisanju. Da sem lahko toliko pisal, je že na veliko žrtvovala.«

Dvajset let sem vsak prost trenutek preživel v Dutovljah, kjer sem pri Marički imel sobo, v kateri sem pisal. Vse dokler ni sestra svoje shrambe preuredila v garsonero, v kateri pišem še danes. Komaj je bilo mogoče, sem sedel za pisalni stroj. Vse svoje knjige sem natipkal na pisalni stroj; na roko dodajam samo popravke, ki jih je včasih kar veliko, saj bi ob vsakem branju rad kaj izboljšal. Popravljene tekste je večkrat ponovno pretipkal prav žena ...«

Boris Pahor slavi danes 97. rojstni dan, čeprav je glagol slaviti v njegovem primeru najbrž pretiran. »Z ženo nisva nikoli kdo ve kaj stavila na leta. Praznike smo doma obeleževali zelo skromno, brez slovesa. Če je bilo le mogoče, sem raje sedel za stroj ...«

Tržaški pisatelj pravi, da se morda skrivnost tako dolgega in zdravega življenja skriva ravno v disciplini in vneti, s katero je pisal. »V tem, da ima človek nek cilj, da čuti in želi, da bi ga dosegel ... Ko me včasih sprašujejo za nasvet, juri lahko rečem samo to: treba je poiskati cilj in delati zanj. Drugega res ne znam svetovali.«

No, kdor ga pozna, ali samo opazuje med številnimi javnimi nastopi, ve, da se

Poklon Borisu Pahorju je pripravila tudi Tržaška knjigarna, ki je pisatelju posvetila eno svojih izložb

KROMA

Boris Pahor tudi zelo vneto izogiba prepihov ...

»Tudi žena me je zafirkavala, ker sem se vedno bal preprihov, a je naposled razumela, kako so škodljivi. Preprih je kot jeklena puščica, ki gre skozi tebe ...«

Skoraj paradoskalno pa se skrivnost tako dolgega in aktivnega življenja morda skriva v grozodejstvih, ki jih je tržaški pisatelj videl na lastne oči, okusil na svoji koži. Čeprav pravi, da še danes čuti vpliv nemškega obdobja, ko je človek postal slelačna žival, mu je rešitev iz nekropole, v kateri je preživel najhujše mesece svojega življenja, podarila novo rojstvo.

»Leto po vrnitvi iz francoskega sanatorija sem že objavil zbirko novel. Tista moja slovenščina je bila res boga, a de facto se je takrat začelo moje novo življenje; to je bilo novo psihološko in kulturno rojstvo. Že prej se mi je zdelo, da moram nadoknadiť izgubo mladosti, trmoglavu sem se trudil ponoviti maturo, ker tista iz semeniča ni veljala. V Bengaziju mi je to uspelo, nato sem se vpisal na univerzo: hotel sem nekaj dosegci, da ne bom faliran študent kot v osnovni šoli. No, nekaj francoske, ki sem se je naučil v Padovi, mi je v taborišču tudi rešila življenje ...«

Po vojni se mi je zdelo, da moram izveljaviti vse, kar sem prestal: da mora iz tega nekaj nastati. Pa čeprav me je taborišče »spraznilo« in se mi je znanje šele postopoma začelo vračati v spomin. Veliko sem bral: italijanske avtorje zaradi šole, saj sem poučeval italijansko književnost, slovenske pisatelje zase ... a moje branje je bilo precej anarhično.«

Je »velikemu starcu«, kot ga imenujejo italijanski mediji, danes ostala še kaka skrita želja? »Že dolgo bi rad napisal knjigo o fašizmu, nekaj podobnega Nekropole. Če želim biti pošten in ostati zvest svojemu materialu, sem vse, kar sem doživel in spoznal, že napisal: lahko bi ga združil v novo knjigo, čeprav ne bi vedel, kaj naj zavrem. Tudi med pisanjem Nekropole sem imel ta problem. V njej sem združil tisto, kar sem že objavil v knjigah Moj tržaški naslov in Onkrak pekla so ljudje, a tudi nove asociacije, ki so se pojavile med mojim ponovnim obiskom taborišča. Joža Mahnič je sicer dejal, da se knjigi poznaš šiv, da zmeraj nekam preidem ... ja, kaj hočem, asociacije so pač nekaj naravnega.«

Pahor dodaja, da ni ob izidu raznih prevodov Nekropole nihče omenil »šivov«, a se nad Mahničevimi besedami ne čudi. »Do sedaj sem bil deležen samo enega slovenskega komplimenta. Izrek mi ga je Lino Legiša na račun knjige Onkrak pekla so ljudje: »Nisem mislil, da bomo Slovenci dobili tak tekst o taboriščih.« No, nihče nisem rekel, da sem velik pisatelj, dober pa mislim, da sem. A za Slovence je važno samo to, kar reče Claudio Magris. Ob slovenskem ponatisu Nekropole so cintirali njegovo spremno besedo, ki jo je napisal za Fazi Editore. Čudil sem se njegovim pohvalnim besedam: 20 let sem prenašal prevod Nekropole v mapi, nihče ga ni maral. Tudi Magris ga je prebral, a ga takrat ni pohvalil ...«

Casi so se kot znano spremenili, Boris Pahor se je v zadnjih letih spremenil v pravo zvezdo. Italijanski mediji mu posvečajo veliko pozornost, Il Sole 24 ore, Piccolo Corriere delle Sera cele strani. »Res sreča, da so v teh časopisih ljudje, ki so mi naklonjeni in so pripravljeni sprejeti, kar mislim. Saj vem, da bo kdo rekel, da grebem vedno v preteklost, ampak dokler ne bom z njo razčistili ...«

Založba Nuova dimensione iz Portogruaro bo v teh dneh izdala novo knjigo Piazza Oberdan, predstavili jo bodo na festivalu Pordenonelegge. Gre za dopolnjeni prevod Trga Oberdan, saj je Pahor vanj vključil še nekaj materiala, ki ga je odpril Borut Rutar: predvsem o ilegalni organizaciji, ki je v hribih pripravljala vstajo.

»Gotovo marsikaj manjka, saj nisem napisal zgodovinskega prikaza 2. tržaškega procesa, ampak predvsem svoje razmišljanje o primorskom uporu. Na primer o naših primorskih duhovnikih, ki so bili res nesrečni, saj so se morali boriti proti fašistom, Vatikanu in italijanskim sobratom, ki so bili zaljubljeni v Mussolinija. Kako so lahko v Ljubljani borili samo proti ateizmu in ne proti Osvobodilni fronti, mi morajo še razložiti.«

Medtem se je dnevnih zapisov, ki jih je Pahor začel pisati med ženino boleznjijo, nabralo za dobrih dvesto strani. Zanje se zanima založba Fazi, prej pa jih je treba prepisati in prevesti. Pahor ne ve, če jih bodo kdaj objavili ... medtem pa ga danes Cankarjeva založba v Mladinska knjiga vabita v Ljubljano. Tu bo Pahor proslavil svoj rojstni dan, še najraje pa bi se kmalu spet podal v hribe, na primer na Višarje, »ker je to lep kraj, povezan z našim Tonetom Kraljem, a tudi, ker me na vrh pripelje žičnica. Hoja v hribe je zame neke vrste božja pot, zelo rad sem zahajal na Kanin, Montaž, Vis ... predvsem takrat, ko nisem smel v Slovenijo, a bil sem tudi šestnajstkrat na Triglavu. Vsako leto sem moral nekaj dni v hribe, tu sem napisal tudi marsikateri odlomek. Bila je kot obljuba, vsaj štiri dni sem moral zapustiti stroj in morje ... več pa ne!«

Poljanka Dolhar

PIRAN - V cerkvi sv. Jurija

Svečan začetek Tartini festivala

V petek, 27. avgusta, bo svečana otvoritev že devete edicije Tartini festivala, ki se je razvil v dobrodošlo stalnico glasbeni ponudbe na obali in se iz Pirana razširil še na ostali dve obalni občini, koprsko in izolsko. V cerkvi sv. Jurija v Piranu bo ob 20.30 nastopil komorni orkester Budapest Virtuosi, z njim bo zaigral francoski violinist Pierre Hommage. Mednarodni glasbeni festival bo svoje občinstvo ponovno razvajal z glasbenimi poslasticami, letos se bo na osmih koncertih predstavilo preko 40 glasbenikov.

Komorni orkester Budapest Virtuosi iz Budimpešte so pred petnajstimi leti ustanovili odlični glasbeniki z budimpeštske akademije Franz Liszt. Orkester sestavlajo mlađi, motivirani glasbeniki, ki uživajo v glasbenem ustvarjanju in jih lahko srečamo v vodilnih koncertnih dvoranah in na številnih festivalih po svetu. Izvajajo orkestralno in komorno glasbo z deli Corellija, Vivaldija, Bacha, Brahmsa, Bartoka in Brucknerja.

Pierre Hommage je leta 1985 prejel diploma z odliko na akademiji Chigiana v Sieni. Glasbeno kariero je začel še istega leta na mednarodnem festivalu v Cremoni, kjer je izvajal celotne Bachove sonate in partite za solo violino. Od tedaj je njegova umetniška dejavnost, najsi bo v recitalih, igranjem z orkestri, v komornih zasedbah ali na področju izobraževanja, rala - in to v zahodni in vzhodni Evropi, ZDA in Rusiji. Njegovo mojstrsko tehnično in glasbeno znanje, čistost in toplina njevega zvoka ter njegov izjemno emocionalni čut ustvarjajo edinstvene glasbene trenutke. Po izredno uspešnem lanskotletnem koncertu se bo fantastični francoski violinist tokrat predstavil z dvema koncertoma za violino, J. S. Bacha in G. Tartija.

PTUJ

Zaživeli so Dnevi poezije in vina

Na Ptuju so se včeraj začeli Dnevi poezije in vina, ki so se v 14. izdaji iz Medane v Goriških Brdih preselili v mesto ob Dravi. Začelo se je v hotelu Primus, kjer je bila prva okrogla miza, posvečena poeziji častnega gosta letosnjega festivala, švedskega pesnika Tomasa Tranströmerja, poldne je bilo tudi prvo zasebno branje, na katerem se je predstavil italijanski pesnik Fabio Scotti. Pestro dogajanje se je zaključilo z večernim koncertom na Vrazovem trgu, na katerem so nastopili Vlad Kreslin, Miro Tomassini in Žiga Golob. Na Vrazovem trgu so sinoči tudi odprli prostorske instalacije Odsev poezije in vina Stanke Vauda in Dušana Fišerja, Verzi za lahke sanje, ki so jo pripravili v sodelovanju z Domom upokojencev Ptuj, Zid poezije in Scrabble.

Dnevi poezije in vina, ki jih pripravlja Študentska založba, bodo do 28. avgusta gostili 27 pesnikov iz več kot 20 držav. Častna gosta letosnjega festivala sta ob Tranströmerju, ki je udeležbo mala pred pričetkom festivala odpovedal zaradi bolezni, še avstralski pesnik Les Murray in slovenski poet Niko Grafenauer.

Pričetek festivala je napovedalo že pestro predfestivalsko dogajanje, ki je v ponedeljek in torek potekalo v več slovenskih krajinah - v Negovi, Ljubljani, Ormožu, Volčah pri Tolminu, na Ptuju, v Padni, Krškem in Vrbi, seglo pa je tudi v Zagreb.

LJUBLJANA

Tabu na letošnjem festivalu Ex Ponto

Mednarodni festival uprizoritvenih umetnosti Ex Ponto bo v 17. izdaji ponudil 16 dogodkov, od tega osem premier. Dve premieri sta vključeni v glavni program festivala, pri ostalih šestih pa gre za premiere domačih neinstitutionalnih organizacij. Festival bo od 15. do 22. septembra potekal na različnih prioritencih v Ljubljani, segel bo še v Kranju. Kot je na včerajšnji novinarski konferenci povedal direktor festivala Damir Domitrovč Kos, Ex Ponto z letosnjem izdajo stopa v novo obdobje, tako kar se tiče ambicioznosti in odprtosti kot tudi dodatne vsebine. Ob glavnem programu si bodo namreč letos in v naslednjih letih še posebej prizadevali za predstavitev dela domače gledališče produkcije domačemu in tujemu občinstvu.

Tema letosnjega festivala je Tabu. Festival se bo tabuja dotaknil tako z zornega kota posameznika - v smislu, ali za posameznika v današnji družbi sploh še obstaja kakšen tabu, kot tabuja znotraj gledališča.

Svetovno premjero bo na festivalu doživela slovensko-luksemburško-makedonsko-francoska koprodukcija Kralj umira Eugena Ionesca, ki jo je režiral Silvia Purcarete in ki bo tudi odprla festival.

Druga koprodukcija, Rdeče, ki bo na Ex Pontu doživela slovensko-premiero, bo festival sklenila. Predstava je nastala po motivih romana Ime mi je rdeča turškega pisatelja Orhana Pamuka. Režijo je prevzel makedonski režiser Martin Kočovski, ki je po besedah Domitrovč Kosu trenutno eden najzanimivejših režiserjev na območju Vzhodne Evrope. Po besedah direktorja sarajevskega festivala MESS Dina Mustafića bo to pravzvezda Pamuka na gledaliških deskah. Dela Pamuka, ki je gotovo eno najpomembnejših literarnih imen konca 20. in začetka 21. stoletja si tudi pozornost gledališčnikov. Predstava, ki je nastala v slovensko-bosansko-hercegovsko-makedonsko-črnogorski koprodukciji, bo po njegovih besedah tudi na najboljši način promovirala idejo mreže NETA - Nova evropska teatralna akcija, katere del sta tudi festivala Ex Ponto in MESS.

Zvrstilo se bo šest domačih premier. Gledališče Glej bo premierno izvedlo predstavo R9-42U v režiji Marka Čeha, v koprodukciji Prešernovega gledališča Kranj in Art centra Kranj je nastala predstava Lovske scene z Bavarske Martino Sperra, ki jo je režiral Ivica Buljan, predstava Branka Potocana Oči dotika je nastala v koprodukciji zavoda Vitkar in Cankarjevega doma. Skupina KUD Ljud bo premierno izvedla Elektično čajanko, v produkciji Vie Negative je nastala predstava Krv! avtorja Borisa Kadina, Mlini teater pa bo premierno odigral Sneguljčico bratov Grimm, ki jo je režiral Marek Bečka.

Festival bo ponudil še francoško predstavo »Libido Sciendo«, katere koncept in režijo podpisuje Pascal Rambert, madžarsko predstavo Mož na kocki, nastalo po istoimenskem romanu Lukae Rhineharta, ki jo je režiral Viktor Bodo, romunsko predstavo »Fragile«, katere koreografijo in režijo podpisuje Gabor Goda, italijansko-nizozemsko koprodukcijo »Controllo remoto« avtorja in režisera Alessandra Ponzalote, iz Hrvaške pa prihaja Wedekindovo Pomladno prebujenje v režiji Olivera Frliča.

Proračun letosnjega festivala znaša 220.000 evrov, pri čemer jim po besedah Domitrovč Kosu manjka še približno četrtna sredstva. (STA)

Družina Kalister v Trstu

Eden izmed najbogatejših meščanov v Trstu

Milan Pahor

5

Janez Nepomuk Kalister je postal eden izmed najbogatejših meščanov Trsta. Podjetni Slovenec se je uveljavil v avstrijskem pristanišču, kjer so imeli glavno besedo seveda italijansko govoreči podjetniki. Kasneje sta se mu pri vodenju celotnega poslovanja pridružila nečaka Franc Kalister (stričnik) in Josip Gorup (sestrč), verjetno kmalu po maturi v Ljubljani leta 1854.

Ne vemo točno, kakšno je bilo njegovo družbeno življenje v meščanskem Trstu. Vemo pa, da je bil aktiven član nastajajočega slovenskega in slovenskega meščanstva v Trstu. Poznal je pobudnike Slavjanskega zborna oziroma društva, ki je bilo ustanovljeno 23. oktobra 1848 kot prva organizirana in narodno politična skupina zavednih Slovencev in Slovanov. Janez Kalister je bil član omenjenega društva. Ni izključena možnost, da je Kalister tudi gmotno pomagal pri tiskanju prvega slovenskega (in slovanskega) časopisa v Trstu, ki ga je izdajalo društvo pod imenom Slavjanski Rodoljub. Za tako trditve sicer nimamo neposrednih dokazov, le Kalistrovo izpricano mecenstvo.

Bratranca Franz Kalister in Josip Gorup, dediča ogromnega premoženja sta dala Janezu Nepomuku Kalistru leta 1869 postaviti na pokopališču pri Sv. Ani v Trstu grobničo. O tem je pričal latinski napis: In memoriam Josephus Gorup et Franciscus Kalister nepotus posuere. Anno 1869. Slovenski tržaški zapisovalec starožitnosti Josip Godina-Vrdelski je nam zanancem pustil naslednji zapis: "sprelep nadgroben spomenek - za 4.000 goldi-narjev! - sé slovenskim napisom - pervim v tem jeziku".

Na ohranjeni tiskani osmrtnici je zapisano, da je Janez Kalister umrl ob 21.00 uri dne 17. decembra 1864 po kratki in hudi bolezni, star 57 let. Bila je sobota. Na dan njegovega pogreba se je pred hišo v Ulici Torrente zbral nekaj stotin ljudi, med temi je bilo precej duhovnikov in redovnikov. Pogreb je bil v ponedeljek 19. decembra 1864. Pokopnika so odnesli ob 15.30 uri iz hiše na Via del Torrente štev. 14 v cerkev svetega Antona Novega. Spremljala ga je velika množica ljudi. Tam, v strogem mestnem središču, je bila pogrebna sveta maša v največji mestni cerkvi. Pokopali so ga na mestnem pokopališču pri Sv. Ani, kjer so začeli pokopavati meščane in okoličane Trsta od leta 1825 dalje. Na osmrtnici so omenjeni vdova Marija in vnuka (seveda pravilno: nečaka) Jože Gorup in France Kalister. Tako so bila zapisana takrat njihova imena. Oznanilo o smrti so natisnili v slovenskem, italijanskem in nemškem jeziku.

V dokumentu pokopališke uprave je pod šifro štev. 263 za leto 1864 zapisano, da je Giovanni Kalister umrl 17. decembra 1864. Njegovi dediči so mu postavili nagrobnik. V družinsko grobničo je bila poleg Janeza kasnejno položena še žena Marija Bole (umrla 19. julija 1880). Ob njiju so v presledkih pokopali še tri sorodnice. Vsi skupaj so tam počivali naslednja dolga desetletja. Na dan 8. novembra 1968 so bili ostanki vseh petih umeščeni v posebno žaro, saj je bila grobniča prodana znani tržaški družini Moronini. Kalistrova grobniča je danes prepoznavna po majhnih tablici ob vnožju grobničice.

Tako predpisujejo pravila pokopališča, da se ne bi popolnoma izgubila vsaka sled za uglednimi rodbinami, ki nimajo več sorodnikov v Trstu.

Že štiri dni po njegovi smrti je ljubljanski list Novice objavil krajši članek in svojim bralcem sporočil, da je 17. decembra v Trstu po kratki bolezni, v komajda 57. letu umrl "najbogatejši mož krog in krog". Vsega 20-ih letih naj bi si z bistro glavo pridobil več milijonov premoženja (nekateri so omenjali celo številko 6 ali 7). Avtor prispevka govorí o premoženju in o tem, komu naj bi ga zapustil. Omenja 6 otrok in 2 vnuka (verjetno gre za nečaka) ter volilo, ki jim ga je nameril v oporoki. V istem časopisu je bila nato že 28. decembra 1864 objavljen drugi daljši prispevek, kjer avtor članka omenja Kalistrovo neizmerno premoženje in doda, da sta v Trstu in drugod njegova smrt in oporoka sprožili mnogo govoric kot še nobena druga smrt in oporoka.

O Janezu Kalistru se je govorilo mnogo za časa njegovega življenja in poslovanja, prav tako po njegovi smrti. Še danes se nam

zdi upravičeno, da o njem zapišemo čim več podatkov. Skratka: prava osebnost.

Oporoka Janeza Kalistra in cenitev njegovega premoženja

Le nakaj tednov pred svojo smrto je Janez Nepomuk Kalister podpisal oporoko. To oporoko, ki nosi datum 24. novembra 1864, sta nobo nečaka Josip Gorup in Franc Kalister sprejela v posebnem dopisu, ki sta ga 19. Decembra 1864 poslali na sodišče v Trstu. Na listini zasledimo podpise obeh dedičev (J. Gorup, F. Kalister) in dveh prič (Franc Dekleva in Luka Trampus). Nikjer pa ni podpisa vdove. Celoten akt je napisan v italijanskem jeziku, sodišče ga je registriralo dne 20. decembra 1864. (48)

O t. i. neizmernem premoženju Janeza Kalistra je bilo opravljeno vrednotenje še le v letih 1865 in 1866. Iz ohranjenih dokumentov je razvidno, da so opravili cenitev premoženja v Ajdovščini (protocolo di stima voluntaria, april in maj 1866), v Trstu (inventory e stima, 15. oktobra 1865 in naslednje dni), na Reki (estimo minuto, novembra in decembra 1865). Do cenitev premoženja je prišlo po odloknu Kraljeve mestne Civilne Preture v Trstu dne 22. junija in dne 20. septembra 1865. (*glej JB) Tudi celotna dokumentacija ceniteve premoženja je napisana v italijanskem jeziku, medtem ko je oporoka Janeza Kalistra v nemškem jeziku.

Vsi opisi premoženja Janeza Kalistra in končne cenitev obsegajo nekaj desetin listov. Ni bil naš namen analizirati vse popise in tako dobiti zelo podrobni vpogled v premoženje (v glavnem gre za nepremičnine), temveč dobiti okvirno sliko tistega dela premoženja, ki ga je zapustil Janez Kalister.

Pri popisu in cenitvah so sodelovali: v Trstu notar Augusto de Hochkopfler ter izvedenca Giovanni Battista Conte Puppi in Giuseppe Naglast (za premoženje v mestu, na Vrdeli in v Škorkljiji), na Reki izvedenec Francesco Prepich in še dva druga (katerih podpisov nisem mogel razbrati), v Ajdovščini pa Gustavo Huber, Giuseppe Nussbaum, Vincenzo De Fiori. Pri cenitvah v Trstu sta bila prisotna dediča J. Gorup in F. Kalister, na Reki ju ni zastopal nihče, v Ajdovščini pa direktor tovarne Moisè Duranti.

Oporoka (testament) obsega 12 strani. Napisana je v nemški gotici.

(Nemško gotico obvlada bolj malo ljudi. Zaposril sem kolego tržaškega zgodovinarja Alekseja Kalca za uslužbo. Prebral je testament ter sestavil opis, na katerega se natajanjam.)

Testament vsebuje 23 postavki, ki jih je dal zapisati Janez Kalister v Trstu.

Moji soprogi Mariji Kalister pripadata moji že kupljeni hiši v Contrada del Torrente v Trstu na štev. 1190a in 1190b, ki sta že napisani na njeno ime v tukajšnji zemljiški knjigi. Njej zapusčam tudi mojo hišo v Contrada del Torrente št. 1700. Njej pripada tudi 100.000 goldinarjev v avstrijskih nacionalnih obveznicah, položenih kot kavci je za razne posle, prav tako jí pritiče zlati in srebrni denar v domači blagajni za okrog 7.000 goldinarjev, 4.000 napoleonovih zlatnikov, ki mi jih je dala kot kavcijo Cassa esattoriale iz Palmanove. Pripadajo Mariji Kalister tudi vse oblike, pohištvo in oprema v mojih hišah ter stanovanje, kjer bo lahko stanova brezplačno do smrti.

Vse druge premičnine in nepremičnine zapusčam nečakoma Josefu Gorupu in Francu Kalistru, pod pogojem, da jih ne bo sta razdelila do svoje smrti, temveč jih bo sta skupno upravljala. Samo po smrti enega sme drugi prevzeti vse premoženje nase.

Od vsega premoženja morata oba plačati sledeče določene obvezbe:

- mojemu nečaku Andreju Gorupu v Slavini 50.000 goldinarjev;
- mojemu nečaku Francu Gorupu in njevi ženi Heleni, rojeni Ižanc v Slavini, 50.000 goldinarjev;
- moji nečakinji Johani Gorup, ki je trenutno pri meni v Trstu, 50.000 goldinarjev;
- Martinu Boštjančiču v Slavini in njegovi soprogi Mariji Kalister 50.000 goldinarjev;

e) moji nečakinji Johani Kalister v Slavini, rojeni Antonu in Mariji Kalister, 50.000 goldinarjev, zato da izroči Boštjančiču neno hišo in zemljišča v Slavini;

f) mojemu nečaku Johanu Kalistru, sinu Antonu in Marije Kalister v Slavini, 50.000 goldinarjev.

Vse obvezne, ki so zapisane pod točko 3 od črke a do f, ne smejo biti izplačane. Vsa kemu od naštetih se plačuje 5% letne obresti. Šele po dvajsetih letih imajo omenjene osebe pravico vnovčiti celoten kapital.

Terezija Devet, rojena v Slavini, oče Luka Devet in mati Marija Gorup, morata dediča plačati 5% na leto od 50.000 goldinarjev do njene smrti. Kapital se izplača samonimem dedičem.

Dvema otrokom Helene Bizjak, ki sta se rodila v Gradcu in se šolata v Padovi (Johann, r. 18.5. 1852, Frančiška r. 21.3. 1853) gre 50.000 goldinarjev. Koristnika ne smeta vnovčiti kapital za časa svojega življenja, temveč ga lahko vnovčijo še potomci. Korist-

vni študirajoči mladini v Ljubljani, ki je bila rojena na ozemlju postojnskega glavarstva.

Ubožnici v Trstu morata dediča izročiti 3.000 goldinarjev.

Ubožnici v Ljubljani prav tako izročiti 3.000 goldinarjev.

10. Bolnišnici v Postojni izročiti 1.000 goldinarjev.

11. Potrebnim vdovam katoliške veroizpovedi v Trstu nameniti 2.000 goldinarjev. Podpore deli tržaški magistrat (občina).

12. Potrebnim vdovam katoliške veroizpovedi v Ljubljani nameniti 2.000 goldinarjev. Podpore deli ljubljanski magistrat.

Mojim uradnikom in služabnikom se izplačajo naslednji legati:

Luka (Lucas) Taucer v Ljubljani dobi 2.000 goldinarjev;

Paul Schain (Pavel Šajn) v Gorici 2.000 goldinarjev;

Alojz (Alois) Dekleva v Trstu 1.000 goldinarjev;

Delodarci v Trstu - katastr. št. 1195 - realna vrednost 445.763, 33 goldinarjev, navedena vrednost 308.194,69 gold.

Hiša v Trstu - katastr. št. 687 - vrednost 98.593,34 gold.

Hiša v Trstu - katastr. št. 1916 - vrednost 18.925 gold.

Del ceste v Trstu - katastr. št. 1988 - vrednost 500 goldinarjev

Hiša na Škorkljiji v Trstu - katastr. št. 161 in 162 - vrednost 28.256, 75 gold.

Hiša na Vrdeli (Guardiella) - katastr. št. 433 - vrednost 48.285,77 gold.

Hiša v Gradišču v Ljubljani - katastr. št. 47 in 48 - vrednost 32.136, 80 gold.

Hiša pri Kapucinih (sobborgo Cappuccini) - katastr. št. 87 - vrednost 42.428,70 goldinarjev.

Poslopja v Postojni - vrednost 14.200 goldinarjev.

Hiša na Reki (Contrada S. Stefano) - katastr. št. 461 - vrednost 20.171,20 goldinarjev.

Predilnica v Ajdovščini: 4 stavbe, 9 parcel zemlje, 14 fondi navali - vrednost 249.441,47 goldinarjev.

Delno porušen mlin pri reki Vipava - katastr. št. 507 - vrednost 560 g.

Posamezne hiše (casali sparsi) - vrednost 800 goldinarjev.

Vrednost vseh naštetih nepremičnin znaša 867.493,72 takratnih avstrijskih goldinarjev. V seznamu niso vstete hiše označene s katastrskimi številkami 1700, 1792, 1790, 1790b v Trstu, ki jih je zapustil ženi Mariji Bole Kalister. Zapisane so v testamentu (oporoki).

Krediti.

Veliki krediti (crediti maggiori intavolati - 32)

v vrednosti 648.661,75 goldinarjev.

Mali krediti (24) v vrednosti 6.888,80 goldinarjev.

Razni drugi krediti (Južna železnica, nevpisani krediti) v vrednosti 144.000 goldinarjev.

Izkupiček bančnih operacij (operazioni cambierie avanzo di cassa) v višini 125.000 goldinarjev.

Državna posojila, obveznice, loterija (carte di credito pubblico, obbligazioni, lotteria) v vrednosti 307.658 goldinarjev.

Celotna cenitev je znašala skupaj 2.106.591,27 avstrijskih goldinarjev.

Primerno bi bilo, če bi lahko avstrijske goldinarje pretvorili v vrednost sedanje valute evro. Tako bi resnično dobili pravo sliko bogatega premoženja Janeza Kalistra. Sedaj se moramo zadovoljiti z ugotovitvijo, da je šlo za resnično veliko bogastvo.

Grobniča rodbine Kalister na pokopališču pri Sv. Ani v Trstu

nika pa prejemata od tega kapitala 5% letne obresti. J. Gorupa in F. Kalistra imenujem za kuratorja teh dveh otrok, skrbita naj tudi za njuno izobraževanje. Ko dopolnila 15 let, bosta direktno prejemala 5% letne obresti.

Vsem mojim živečim sestričnam in bratrcem morata oba dediča izplačati po 500 goldinarjev. Izjem je le sestrična Terezija Gorup, ki dobi namesto denarja hišo in vrt v vasi Zalog, ki sem jo kupil od Mateja Geržine ter pol hube, ki sem jo kupil od Jožeta Marinčiča v vasi Zalog in osmino hube, ki jo trenutno uživa. Nadalje morata dediča letno plačevati strankam sledče zneske: vsakemu hišnemu lastniku v vasi Slavini 5% obresti od kapitala 20.000 goldinarjev; vsakemu hišnemu lastniku v vasi Koče 5% obresti od kapitala 20.000 goldinarjev; vsakemu hišnemu lastniku v vseh vasesh slavinske fare 5% obresti od kapitala 50.000 goldinarjev; oba dediča morata prispevati kapital v višini 40.000 goldinarjev, iz katerega bosta izplačevala letno 5% obresti namenjene re-

Franc Dekleva v Trstu 1.000 goldinarjev; Anton Žitnik v Pazinu 500 goldinarjev; Johan (Ivan) Rebec v Pulju 500 goldinarjev; Franc Vičič v Kopru 500 goldinarjev; Andrej Starc (Andreas Starz) v Sežani 400 goldinarjev;

Jože (Josef) Lenko v Dutovljah 300 goldinarjev;

Lorenz Wemmer v Sežani 300 goldinarjev; Markus Fronk v Castelnuovo 200 goldinarjev;

Blaž (Blasius) Kalister kočijaž v Trstu 3.000 goldinarjev;

kuharici Mariji Anzin 1000 goldinarjev. Dobi ob smrti mo

GORICA - Rodolfo Ziberna, novi predsednik univerzitetnega konzorcija

»Univerza je resurs za goriško gospodarstvo«

Konzorcij mora pridobiti središčno vlogo, odnosil z novogoriško univerzo »bistvenega pomena«

Univerza in študentje so resurs za goriško gospodarstvo, ne pa breme, trdi Rodolfo Ziberna, novi predsednik konzorcija za razvoj goriškega univerzitetnega pola, ki je na tem mestu 6. avgusta nasledil Enrica Agostinisa. Kljub temu, da smo še v počitniškem obdobju, je Ziberna v torek že sklical prvo sejo obnovljene upravnega sveta, kateremu je nakanal zametke smernic delovanja ustanove, ki mora po njegovem mnenju pridobiti večjo težo in središčno vlogo pri odločanju o prihodnosti univerze v Gorici.

Do vaše izvolitve in imenovanja upravnega sveta je prišlo pred kratkim. Ste že poprijeli za delo?

Prva seja upravnega sveta je potekala v torek. Na sestanku sem nakazal nekaj smernic, ki pa jih bom seveda še napolnil z vsebinami. Po svoji izvolitvi sem se na neformalnih srečanjih pogovoril s predstavniki ustanov članic, tj. goriške občine, pokrajine in Trgovinske zbornice, ter s predstavniki Fundacije Goriške hranilnice, saj sem se hotel soočiti z njihovimi pogledi in pričakovanji. Ko bom smernice delovanja konzorcija izpopolnil, sem bom s člani in s fundacijo ponovno srečal. Ob smernicah bom konec septembra predstavil tudi bilanco konzorcija.

Kaj načrtujete?

Prizadeval si bom predvsem za uresničljive projekte, saj menim, da je treba pri programiranju ostati z nogami na tleh. Najprej moramo poskrbeti za okrepitev tega, kar imamo, kot je arhitektura na fakulteta Tržaške univerze: prizadevali si bomo, da njen prisotnost utrdimo s tem, da po trieniju privabimo v Gorico še ostala dva letnika. Obenem je treba poskrbeti za ovrednotenje odličij, kot so Dams in druge smeri Videmske in Tržaške univerze, ter za ponovno pridobitev tečajev, ki smo jih izgubili. Primer je krmrinska smer za vinogradništvo in enologijo. V letošnjem akademskem letu je seveda to nemogoče, preverili pa bomo, če obstajajo možnosti za akademsko leto 2011-2012. Predpogoj je, da nam gospodarski sistem izkaže interes za vrnitev študijske smeri na Goriško.

Kaj ima Gorica od univerze?

Če to vprašanje postavimo »povprečnemu« Goričanu, nam bo odgovoril, da prinašajo študentje najemnine ter polnijo lokale in restavracije. V resnici je

univerza veliko več, saj je eden izmed redkih resursov, ki jih ima goriška pokrajina. Če poenostavimo, imamo ob univerzi le še Brda, grad in prvo svetovno vojno. Študenti moramo izkoristiti za pogon goriškega gospodarstva. Konkreten primer bi lahko bili tečaji arhitekture okolja, ki bi bili dodana vrednost za ladje tržiške ladjevne in tržiško športno navtiko. Drugo področje »uporabe« znanja univerzi-

tetnih študentov bi lahko bil turizem, kjer so investicije v projekte, kot je Kras 2014+, dobrodoše, vendar ne zadoščajo.

V minulih mesecih je bil konzorcij tarča polemik. Katera mora biti njegova vloga?

Konzorcij mora biti stična točka med univerzama in članimi. S tem seveda ne mislim, da se javne ustanove in predstavniki univerze ne smejo pogovarjati, ko gre za načrtovanje razvoja univerze pa mora biti konzorcij edini sogovornik. To je pogoj, da ostanem na predsedniškem mestu. Konzorcij mora biti kraj predlogov, pa tudi sinteze in pogajanja.

Fundacija Goriške hranilnice je sklenila, da bo po novem sklepala konvencije neposredno z univerzama.

Fundacija se je znašla pred razpotjem. S tem, da je bila vloga konzorcija kot sogovornika pod vprašajem, se je odločila za direktno soočanje in financiranje iz-

obraževalnih ustanov. Zdaj, ko konzorcij deluje in ima jasne ideje, si bomo prizadevali za vrnitev v prejšnje stanje.

Mnogi pozabljujajo, da je ob Videmski in Tržaški univerzi v Gorici tuđa Fakulteta za znanosti o okolju Univerze v Novi Gorici ...

Odnos z novogoriško univerzo je bistvenega pomena. Naš konzorcij ni namenjen izključno Tržaški in Videmski univerzi, pač pa razvoju univerzitetne prisotnosti v Gorici nasploh. Poskrbeti moramo za potrebe vseh študentov, tudi slovenskih.

Kaj potrebujejo študentje v Gorici?

To vprašanje bom naslovil nanje. S predstavniki študentov se nameravam srečati 8. ali 9. septembra. Morali bomo poiskati sredstva za njihov prosti čas, za kulturne in športne dogodke, koncerte, itd. Z ustano, ki upravlja građedno kopališče, bi lahko sprožili vrsto pobud, s katerimi bi študente obdržali na Goriškem tudi poleti. Skratka, zamisli je veliko, o njih pa se bomo še pogovarjali. Ob študentih bom srečal tudi predstavnike Demokratske stranke in radikalcev, saj se mi zdi prav, da zberem čim več predlogov in idej. (Ale)

RODOLFO ZIBERNA
IN GORIŠKI SEDEŽ
TRŽAŠKE UNIVERZE

BUMBACA

GORICA
Umrl v hotelski sobi

Včeraj pod večer so v sobi Gorizia Palace hotela na Korzu Italia odkrili truplo. Gre za 49-letnega moškega iz Piemonta, ki je po prvi presoji umrl naravne smrti. Po alarmu okrog 19.30, ki ga je sprožilo osebje hotela, sta se na kraj pripeljala patrulja letečega oddelka goriške kvjesture, rešilec hitre službe 118 in zdravniški avtomobil, a za moškega ni bilo pomoci. Po oceni zdravstvenega osebja naj bi usodni zastoj srca doživel že med dnevnim. Na kraj so vsekakor prišli tudi kriminalistični tehniki, ki so preverjali, če bi lahko smrt moškega pripisali zunanjim dejavnikom. Smrt je potrdil sodni zdravnik, ki je sinoči prišel iz Vidma, nakar je izdal dovoljenje za prenos trupla v mrtvašnico goriške bolnišnice. Zaradi nepojasnjениh okoliščin bodo na njem opravili obdukcijo.

Pokopališče v Podgori nujno potrebuje širitev. Na problematiko, ki se vleče že dolga leta, je ponovno opozoril predsednik rajonskega sveta Walter Bandelj, ki je pripravil seznam prioritetenih javnih del za obdobje 2010-2012. Dokument bi moral rajonski svet odobriti na torkovem zasedanju, zaradi neskllepnosti pa so glasovanje preložili na naslednji ponedeljek. Seznam, ki ga se stavlja dvanajst točk, mora rajonski svet vložiti pri goriški občini do konca meseca.

Ob širitev pokopališča, za katero je že bil zdavnaj izdelan projekt in ki bi občino stala približno 220.000 evrov, se rajonski svet zavzema tudi za ureditev kanalizacije in obnovo pločnikov v Ulici Brigata Cuneo, za popravilo pločnikov v Ulici Attenu ter razširitev ceste in izgradnjo pločnika v Grojni. Rajonski svet ponovno poziva občino tudi na potrebo po namestitvi kovinskih plošč v predoru Baruzzi, na katero je že opozoril v dveh pismih, ki jih je na župana Ettoreja Romolija in vodjo tehničnih uradov Ignazio Spanoja že naslovil leta 2007 in leta 2008.

»Na občinsko upravo smo v prejšnjih letih naslovili tudi prošnjo po ureditvi pomožnega igrišča pri nogometnem igrišču kluba Piedimonte. Zdaj te potrebe ni več, saj bomo s pomočjo zveze CONI in nogometnega društva sami uredili igrišče. Z deli bomo verjetno začeli čez kakih deset dni,« je povedal Bandelj. Po njegovih besedah so v seznamu takoj kot v prejšnjih letih ostale zahteve po izgradnji sistema odtoka meteornih in drugih voda na kalvariji, postaviti drogov za javno razsvetljavo v Grojni, urediti parkirišča v Ulici IV Novembre, popraviti podpornega zidu v Ulici Brigata Cuneo, asfaltirano ulic Contonificio, Grappate in križišča pri predoru Baruzzi ter namestitvi novih cevi v Ulici Monte Calvario.

Na torkovi seji je tekla beseda tudi o križišču pod viaduktom med Podgoro in Majnicami, ki je že dalj časa zaprto, kar povzroča precejšnje nevšečnosti vozникov. »Na družbo Irisacqua nameravam nasloviti pismo in jih pozvati, naj čim prej zaključijo z deli,« je poudaril predsednik rajonskega sveta Walter Bandelj. (Ale)

TRŽIČ - Smrt novorojenčka

Dano mu je bilo živeti le štiri ure

Prišel je na svet med torkovim večerom, štiri ure kasneje, sredi noči, pa je njegovo malo srce nehalo biti. V porodnišnji tržiški splošne bolnišnice San Polo je po štirih mesecih spet prišlo do smrti novorojenčka, potem ko se je podoben tragični primer zgodil aprila letos.

Starša po rodu iz Beneventa in z bivališčem v Červinjanu sta se za rojstvo svojega otročiča obrnili na oddelek za neonatologijo tržiške bolnišnice. Fantič, težak 3,2 kilograma, ju je osrečil v torek okrog 23.30. Kmalu po porodu pa so zdravniki ugotovili, da z otročičem ni tako, kot bi moral. Izdihnil je štiri ure kasneje, ob 3.30. Zaman je bilo ozivljjanje, s katerim so ga poskušali odvzeti smrti, zaman je bil tudi prihod specializiranega osebja iz tržaške pediatrične bolnišnice Burlo Garofolo, ki je na zahtevo tržiških zdravnikov priskočilo na pomoč. Zastoj srca je fantiča ugrabil staršema, starima okrog trideset let, ki sta v nekaj urah doživelva največjo srečo in nato najhujšo tragedijo.

V tržiški bolnišnici so nemudoma uveli notranjo preiskavo, ki naj bi pojasnila morebitne odgovornosti, je povedal direktor Andrea Gardini, kar je potrdil generalni direktor goriškega zdravstvenega podjetja, Gianni Cortiula. Včerajšnja smrt je priklicala v spomin prvorojenčka tržiške matere, ki je izdihnil med carskim rezom. Tehtal je 3,8 kilograma in, čeprav že brez življenja, so ga krstili z imenom Cristian. Dva tržiška zdravnika in babica, ki so pospremili njegov tragični prihod na svet, so prejeli jamstveno obvestilo.

GORICA - Prometna ureditev v mestu

V načrtih še eno krožišče

Krožnega križišča med Tržaško ulico in Ulico Duca D'Aosta ne bodo gradili pred dokončanjem preureditve južnega vhoda v mesto

čez nekaj mesecev bodo tudi med ulicama Trieste in Duca D'Aosta uredili krožišče

BUMBACA

Po novih krožiščih, ki so jih na začetku avgusta uresničili v Ulici Brigata Campobasso in v Svetogorsk ulici, se spremembe prometne ureditev obetajo tudi na križišču med ulicama Trieste in Duca D'Aosta. Tehniki občine so na podlagi meritev že ocenili, da je krožišče izvedljivo, do namestitve pregrad »new jersey« pa bo prišlo še v prihodnjih mesecih. »Namen ureditve križišča na križišču med Ulico Trieste in Ulico Duca D'Aosta smo že napovedali lani. Sprva je zgledalo, da zanj

ni dovolj prostora, nato pa so tehniki občinskih uradov na podlagi svojih meritev ocenili, da je poseg izvedljiv,« je povedal goriški župan Ettore Romoli in nadaljeval: »Do ureditev začasnega krožišča vsekakor še ne bo prišlo. Najprej bomo počakali na zaključek gradbenih del za ureditev južnega vhoda v mesto. Menim, da bomo krožišče preizkusili proti koncu leta.«

Med tem časom, je napovedal župan, bodo iskali denar za definitivno ureditev krožišča

ča na Trgu Saba, ki se nahaja med koncem koraza Italia in ulico pred železniško postajo, kjer bodo namestili črno-rumene pregrade iz cemente po zgledu krožišča iz sosednjega Trga Divizione Mantova in krožišča med ulicama Leoni in Isonzo Argentina. »Krožišče na Trgu Medaglie d'oro bo ostalo takšno, kot je danes, za ureditev ostalih krožišč pa bomo poiskali denar. Po vsej verjetnosti bomo povsod namestili nizke črno-rumene pregrade,« je zaključil župan Romoli. (Ale)

NOVA GORICA - Obeta se socialna bomba?

Zaradi krize podjetja ne najemajo več študentov

»Povpraševanje po študentskem delu na Goriškem je padlo vsaj za 30 odstotkov«

Kriza, ki je zajela gospodarstvo, je udarila tudi po študentih. Podjetja, ki se ukvarjajo z reševanjem svojih težav in ki so primorana odpuščati še svoje zapoštene, ne najemajo več študentske delovne sile ali pa je potrebujejo občutno manj kot v preteklosti. Tudi Goriška pri tem ni izjema. »Povpraševanje po študentskem delu na Goriškem je padlo vsaj za 30 odstotkov,« potrjuje vodja novogoriške poslovne študentskega servisa Točka, Sašo Grahovac. Med podjetji, ki so na Goriškem zaposlovala največ študentov, je Hit. Vendar so v tej družbi jasno napovedali, da bodo, poleg krčenja svojih zaposlenih, prenehali najemati tudi študentsko delovno silo. Se med študenti na Goriškem obeta socialna bomba?

»Če bi izgubil to delo, ki ga opravljam preko študentskega servisa, bi imel kar velike težave s študijem v finančnem smislu,« pojasnjuje študent, ki že dve leti ob popoldnevih dela v eni od Hitovih igralnic, dopoldan pa obiskuje predavanja. Z zaslужenim denarjem si lahko plača prevoz do kraja, kjer študira, poleg tega sam pokrije še večino vseh ostalih stroškov, ki jih ima s študijem. Njegovi starši mu finančno namreč ne zmomorejo pomagati, v družini pa je še en otrok, za katerega je treba plačevati visoke stroške dajaškega doma in vse ostalo. Zaenkrat se za svoje delovno mesto ne boji. »Na Hitu so sicer omenjali krčenje študentskega dela, a menim, da vseh ne bodo odslovili. Verjetno bodo prej tiste, ki delajo zgolj ob vikendih ali da ne bodo več najemali študentov za poletje ...« razmišlja mladenič. Sam pri delodajalcu nima težav z izplačili zaslужenega denarja, od kolgov pa je že večkrat slisal za primere plačilne nediscipline. Podjetje pa je tudi njim, študentom, tako kot zaposlenim, v minulem času že znižalo višino urne povratke.

Na cedjalje bolj pereč problem neplačil za opravljeno delo študentom pa opozarja študentka Jana Rijavec iz Ajdovščine: »Zelo težko je potem od delodajalca izterjeti to, kar je dolžan. Poleg tega so se tudi na splošno znižale urne povratke za študentsko delo.« Zgodi se, tudi da podjetnik, ki je že tako ali tako zadolžen, najame študenta, nato pa mu dela ne plača ali pa ostane dolžan del zneska. Ali pa da delodajalec študentu pove, da mu za obdobje, ko se bo uvajal v delo, ne bo plačal polne urne povratke, tem več manj. Ko bi se moralno uvajalno obdobje zaključiti, pa študenta odslovijo, češ da ni več potrebe po študentskem delu, obenem pa se na študentskem servisu znova pojavi oglas istega delodajalca, ki išče študente za delo. In novi študentje spet začnejo delati po »uvajalni« tarifi ... »Manj je oglasov, manj povpraševanja po študentskem delu je in znižale so se tudi urne povratke. To opažamo v obdobju zadnjih šestih mesecev,« pojasnjuje Sašo Grahovac iz študentskega servisa Točka. V Novi Gorici deluje še M servis, ker

Študentski servis
Točka v Novi Gorici

FOTO K.M.

pa je bil njegov direktor včeraj, ko je naš članek nastajal, službeno odsoten, tam nismo uspeli dobiti podatkov o trenutni situaciji na trgu študentskega dela.

Med podjetji, ki so najbolj znižali potrebe po študentih, je novogoriški Hit, ki tudi sicer zaposluje največ študentov na Goriškem. »Povpraševanje po študentskem delu je v zadnjega pol leta na Goriškem padlo vsaj za 30 odstotkov, urna postavka pa za kakih 15 do 20 odstotkov. Ne pa povsod, kar se tiče del v strežbi ostaja urna postavka še vedno nespremenjena. To je delo, ki doslej ni bilo tako zaželeno med študenti. Pri pisarniških delih, po katerih je med študenti veliko povpraševanja, pa se je urna postavka znižala - s 4 do 4,5 evrov na 3,50. Enako velja za dela v trgovini,« pojasnjuje Grahovac. Na vprašanje, ali se po njegovem mnenju na podlagi vsega povedanega med goriškimi študenti obeta socialna bomba, odgovarja: »Veliko je odvisno od tega, ali bo sprejet zakon o mallem delu. Če bo, bo brez dvoma kriza v državi še večja, kot je. Sicer pa bodo takojšnji študentje brez dvoma čutili krizo zaradi Hita in drugih podjetij. Delo bo težje dobiti. Res pa, da so bili študentje do slej glede dela lahko precej izbirčni, sedaj pa bodo morali biti manj. Tako bodo prišla v ospredje dela, ki doslej med njimi niso bila tako zaželena: strežba in podobno.«

Katja Munih

Nova svetila BUMBACA

TRAVNIK Bela ali oranžna luč?

Kdor se bo te dni ob mraku sprehodil po goriškem Travniku, ga ne bo več prevzela tesnoba zaradi teme, saj so na novo nameščeni drogovi prizgljivi svetila. Sprehajalcev pozornost pa bo privlekala okoliščina, da ob svetilih z belo svetlobo visi tudi svetilna naprava, ki oddaja oranžno svetlobo. S takšnimi svetili je Gorica že posejana, zato pa jih preizkušajo tudi na Travniku. Katera bodo obdržali, bodo odločali v prihodnjem tednu, ko se bo z dopusta vrnil direktor gradbišča, je pojasnil župan Ettore Romoli: »Oceniti moramo, katera svetila bodo osvetljujejo trg. Sam ni tam droma: primernejša so bela, kakršna smo že namestili na obnovljenih trgih Cavour in Sv. Antona.«

NOVA GORICA - Nekdanja uprava in nadzorni svet Hita za lansko poslovno leto

Razrešnice niso dobili

Zaradi odškodninskih tožb, ki jih je vložila sedanja uprava - Ocena nastale škode znaša nekaj več kot dva milijona evrov

Na včerajšnji skupščini delničarji Hita nekaterim članom uprave in nadzornega sveta za poslovno leto 2009 niso podeli razrešnice. Pooblaščenci delničarjev so se seznanili z letnim poročilom družbe, konsolidiranim letnim poročilom skupine Hit za poslovno leto 2009 in revizorjevima poročiloma. Odločali so še o uporabi bilančnega dobička ter imenovali revizorja za poslovno leto 2010 ter izvolili novega člena nadzornega sveta.

Skupščina tako ni podebla razrešnice za poslovno leto 2009 članom nekdajne uprave Niku Troštu, Nevenki Črnko in Marjanu Zaharju ter članom nekdajnega nadzornega sveta Mirku Brulcu, Alojzu Durnu, Rajku Hareju, Viktorju Baragi, Marku Slivniku in Marijanu Stojku, in sicer zaradi odškodninskih tožb, ki jih je sedanja uprava - vodenje družbe je prevzela avgusta lani - vložila proti prejšnji upravi. Članom nove uprave in novega nadzornega sveta, ki so z delom začeli v drugi polovici lanskega leta, pa je skupščina včeraj podelila razrešnico. Dobili so jo člani uprave Drago Podobnik, Stojan Pli-

NIKO TROŠT

beršek in Uroš Kravos ter člani nadzornega sveta Marko Jaklič, Matej Golob Matzelle, Andrej Miška, Tomislav Malnarič in Irena Uršič. Razrešnica pomeni razrešitev dolžnosti in odgovornosti. Navadno o njej glasuje skupščina delničarjev, podeli pa jo upravi in nadzornemu svetu. Razrešnica v nasprotju z nezaupnično pomeni potrditev in odobritev opravljenega letnega dela uprave in nadzornega sveta. V praksi razrešnica pomeni, da družba potem, ko je že potrdila dela uprave in nadzornega sveta, ne bo uveljavljala morebitnih odškodninskih zahtevkov.

Skupščina se je tako seznanila z aktivnostmi ter pravnim mnenjem glede utemeljenosti vložitve tožb za povrnitev škode na podlagi ugotovitev posebnega revizorjevega poročila o pregledu vodenja posameznih poslov družbe Hit v obdobju od 1. januarja 2006 do 30. aprila 2009, pooblaščenih revizorjev družbe Plus Revizija, ki je bilo izdano novembra lani. »Uprava družbe Hit je nadzornemu svetu predlagala revizijo poslovanja za obdobje 2006 do 2009, pri čemer je posebej poudarila, da se morebitne sporne posle razišče tudi za nazaj, v čas njihovega nastanka. Obdobje revizijškega pregleda je določila skupščina družbe Hit, 24. marca lani, in sicer natanko za obdobje od 1. januarja 2006 do 30. aprila 2009,« sporočajo iz Hita. Posebni pravni pooblaščenec, odvetnik Miha Martelanc, ki ga je imenovala skupščina družbe Hit, je na prisotno sodišče v imenu uprave vložil odškodninsko tožbo proti prejšnjemu vodstvu družbe Hit, pri čemer znaša ocena nastale škode za družbo Hit nekaj več kot 2 milijona evrov. »Gre za nakup nezazidljive

vega zemljišča v Beogradu, ki naj bi ga prejšnja uprava pod vodstvom Niko Trošta štirikratno preplačala,« še dodajajo v Hitu.

Delničarji so včeraj odločali še o uporabi bilančnega dobička za leto 2009 v višini 450.000 evrov. Na predlog uprave se bo uporabil za dividende imetnikom prednostnih delnic v višini 1 odstotek knjigovodske vrednosti delnic oziroma skupaj 434.472 evrov tako, da znaša dividenda na delnico 0,16 evrov bruto, preostali bilančni dobiček v višini 15.527 evrov pa ostane nerazpojen. Skupščina se je seznanila tudi s spremembami v članstvu nadzornega sveta, o čemer smo pisali že včeraj. Zaposlene v nadzornem svetu tako predstavljata Karlo Korče in odvetnik Aleksander Lisjak. Na skupščini je potekel mandat predsedniku nadzornega sveta Mateju Golobo Matzeletu, ki je junija s tega mesta odstopil. Novi član nadzornega sveta je postal Gorazd Podbešek. Mandat novozivljenega člena nadzornega sveta trajala do dneva, ko bi se iztekel Golob Matzeletov štiriletni mandat. (km)

GLASBENO POLETJE

Rajoni bodo zapeli v podgorskem parku

Koncert »All black music« z različnimi izvajalci

Po goriških rajonih je poletni čas zaznamovan z glasbo. V okviru niza »Note v mestu 2010« bo noč ob 20.30 koncert v kapeli štandreškega župnišča, jutri ob isti uri pa v štmarški cerkvi; oba sta s prostim vstopom. Glasbeni dogodek se obeta tudi v Podgori. V sredo, 1. septembra, z začetkom ob 20.30 bo v tamkajnem parku grofov Attems koncert iz niza »Canta Quartier«, ki ga prirejata Krajevna skupnost Podgora in glasbena šola Roland v sodelovanju s krajevnima skupnostima Pevma-Štmarje-Oslavje in Ločnik. Na dogodku v naslovom »All black music« bodo nastopili Erika Terpin, Michela Okroglič, Sabrina Bregant, Maria Pignalosa, Enrica Fajdiga, Martina Germani, Ilaria Vecchi, Diletta De Marchi in Nicolò Polverini, Adriana Romano, Martina Averna, Margherita Pettarin in Alessandra Doria, Anna Quargnali, Beatrice Burelli, Luca Brotto, Aurora Princi, Clara Nanut, Viva Gantar, Manuel Dominko, Rossella Prignano in zbor šole Roland; vstop bo prost.

STARŠI ENSEMBLE

Z drugim mestom prekinili prevlado Gradežanov

Starši Ensemble, pri katerem prepevajo starši otrok slovenske šole in vrtca v Romjanu, se je v soboto - in že peto leta zapored - udeležil v Gradežu finalnega večera narečnih popevk iz FJK in tokrat odnesel drugo nagrado. Naistem festivalu so pred časom že prejeli nagrado kritike, med najboljšo trojico pa se pred soboto niso nikoli povzpeli. »Drugega mesta smo seveda veseli in nas je presenetilo, saj smo prekinili prevlado Gradežanov, ki po ustaljeni tradiciji zasedajo najboljša mesta,« je dosežek komentiral Damiana Kobal in imenu romjanskega zboru.

Na gradeškem večeru je Starši Ensemble nabral 238 točk s pesmijo »Semo fora« avtorjev Borisa Cernica in Silvie Pierotti; prvo mesto je z 264 točkami osvojila pesem »Primavera«, tretje pa s 186 točkami pesem »L'collesionista«.

Predstavnika romjanskega zboru na odru v Gradežu

GORICA - Začenja se 40. festival Folkloru bo drevi povezala narode

S prizgom plamena prijateljstva, za kar bo poverjen eden izmed številnih nastopajočih, se bo drevi začel štirideset mednarodni festival folkloru, ki bo v Gorici potekal do nedelje. Tudi letos bo Battistijev trg ob Ljudskem vrtu prizorišče srečanja narodov, ki se bodo predstavili s plesi, napevi in nošnimi iz tradicije.

Na treh goriških večerih se bo zvrstilo sedem folklornih skupin, nočojo pa bodo imeli besedilo tudi predstavniki krajevih uprav. Na prireditvi v začetkom ob 20. uri bo dobrodošlico zaigral godbeni orkester mesta Gorica, nakar (ob 21. uri) bo po ustaljeni praksi na vrsti goriška skupina »Santa Gorizia«. Sledil bo nastop prvih treh skupin; to so »Xochipilli - Macuilxochitl« iz Mehike, »Mirče Acev« iz Makedonije in »Bafca« iz Čileja.

Makedonska skupina

Čestitke

Še toliko, toliko let skupaj... vaša želi Jana (iz mrzlega BsAs).

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 0481-534433.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, UL. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
REDENTORE (Ternoviz), UL. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ROMJAN (ALLA STAZIONE), Drevored Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V VILEŠU
LABAGNARA, Ul. Monte Santo 18, tel. 0481-91065.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 16.30 - 18.20 - 20.15 - 22.00 »Shrek e vissero felici e contenti«.

Dvorana 2: 17.30 - 20.00 - 22.00 »L'apprendista stregone«.

Dvorana 3: 17.00 - 18.30 »Sansone«; 20.15, 22.10 »Salomon Kane«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.00 »L'apprendista stregone«.

Dvorana 2: 16.30 - 18.30 - 20.30 - 22.15 »Shrek e vissero felici e contenti« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.30 - 19.00 - 20.40 »Sansone«.

Dvorana 4: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Nightmire«.

Dvorana 5: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Qualcosa di speciale«.

Šolske vesti

GLASBENA MATICA Gorica prireja glasbeno delavnico za otroke in mlaude, ki že poznajo osnove igranja na instrument »Igranje v skupini je zabavno« ob 30. avgusta do 10. septembra od 8. do 13. ure v Doberdobu; informacije v vpis po tel. 328-2767893 ali 0481-531508 v jutranjih urah.

GLASBENA MATICA Gorica sporoča, da so v teku potrditev in vpisi v glasbeno šolo za naslednje šolsko leto; informacije v vpis v jutranjih urah na sedežu Glasbene matice (Korzo Verdi 51, tel. 0481-531508).

GLASBENA MATICA Gorica vabi otroke do 4. do 11. leta na poletno delavnico »Uvajanje v svet glasbe«, ki bo v Sovodnjah od 30. avgusta do 3. septembra; informacije v vpis na sedežu na Korzu Verdi 51, tel. 0481-531508 v jutranjih urah.

PRIPRAVA NA VSTOP V NIŽJO SREDNJO ŠOLO pri Mladinskem domu bo potekala od 6. do 10. septembra. Še je možen vpis k popoldanskemu pouku 2010-11; informacije in prijave po tel. 0481-536455 ali 328-3155040 (ali v uradu MD po 1. septembru).

SCGV EMIL KOMEL iz Gorice sprejema nove vpise in potrditev vpisov za šolsko leto 2010-11; informacije na

tajništvu (tel. 0481-532163 ali 0481-547569) od 8. do 13. ure, po elektronski pošti na naslov info@emilkomel.eu ali na spletni strani www.emilkomel.eu.

EKSTRA - obšolski program za dijake slovenskih višjih srednjih šol, ponuja možnost učenja, dodatnega in dopolnilnega izobraževanja, študijskega usmerjanja in druženja. Program poteka na sedežu Slov.I.K.-a v Gorici (KBcenter) vsak dan med 14. in 18. uro. Rok prijave za vpis v 1. in 2. letnik: 27. avgust. Za informacije in pojasnila tel. št.0481-530412.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da bodo letne suplence učnega osebja za pokrajini Trst in Gorica ter za vse stopnje in vrste šol s slovenskim učnim jezikom za š.l. 2010/11 podljene 31. avgusta na Nižji srednji šoli Srečka Kosovela na Opčinah pri Trstu (Bazoviška ul. št. 7). Urnik: ob 9.30 za otroški vrtec in osnovno šolo iz prvih treh pasov pokrajinskih lestvic; ob 11.30 za nižjo in višjo srednjo šolo iz prvih treh pasov pokrajinskih lestvic; ob 14.30 bodo podeljene suplence na podlagi t.i. »repov« lestvic, ki se nanašajo na kandidate, vključene v lestvice druge pokrajine. Na oglasni deski tega urada (bodisi na sedežu v Trstu bodisi na goriškem oddelku) bodo vsaj 24 ur pred imenovanji objavljeni sezname razpoložljivih mest in sklopov ur.

Koncerti

NOTE V MESTU 2010: danes, 26. avgusta, ob 20.30 na trgu v Štandrežu koncert Daniele Brusollo (flavta) in Serene Vizzutti (harfa); v petek, 27. avgusta, ob 20.30 v cerkvi v Šmartnji koncert kvarteta kitar Athanor (Valentina Roselli, Maria Francesca Arcidiacono, Fulvio Sain, Mario Milosa); v torek, 31. avgusta, ob 20.30 v župnijski dvorani na Rojcah koncert pianistke Virginie Pecorella.

GLASBENI DOGOODEK NOČNA IZMENA X bo v petek, 27. avgusta, ob 19.30 v Salonitu Anhovo. Nastopili bodo Siddharta, Tabu, Elvis Jackson, Kingston, Slon in Sadež, Eternity, Turn Around, Sons; vstop prost.

KULTURNO DRUŠTVO SKALA IZ GABRIJELI in sovodenjska občinska uprava v okviru koncertnega niza »V zvoki krajev« vabita na nastop Tria Aulos v sredo, 1. septembra, ob 21. uri na gabskem sedežu društva Skala. Program bodo izvajale Giulia Cristante (obo), Monia De Marco (obo) in Cristina De Cillia (angleški rog).

Izleti

PD ŠTANDREŽ prireja dvodnevni avtobusni izlet »Salzkammergut, Bavarska in lepa modra Donava« 11. in 12. septembra; informacije po tel. 0481-20678 (Božo med 12. in 14. uro) in tel. 347-9748704 (Vanja).

SPDG priredi v nedeljo, 5. septembra, izlet v Ribnico: ogled sejma suhe robe in vzpon do planinske postojanke Sv. Ana. Predviden prevoz z mini avtobusom. Skupna hoja 4 ure. Informacije in prijave: 0481-882079 v včernem času (Vlado).

Obvestila

OBČINA SOVODNJE IN KMEČKA

ZVEZA iz Gorice prirejata v ponedeljek, 30. avgusta, ob 20.30 v dvorani Zadružne banke v Sovodnjah informativo srečanje na temo: »Razlastitveni postopek in izplačevanje odškodnine«. Vabljeni razlaščenci zaradi gradnje avtoceste Vileš-Gorica.

AKSD VIPAVA v sodelovanju z ZSŠD-jem organizira na društvenem sedežu na Peči kotalkarski kamp za otroke od 5. do 11. leta med 30. avgustom in 3. septembrom; informacije in prijave po tel. 333-9353134 ali 0481-33029 (Elena).

OBČINA DOBERDOB obvešča, da je občinski tehnični urad odprt ob ponedeljkih med 15. uro in 16.30 in ob sredah med 11.30 in 13. uro.

GORIŠKO ZDRAVSTVENO PODJETJE obvešča, da bodo vse petke do 27. avgusta predhodno zapirali blagajne CUP v bolnišnicah v Gorici in Tržiču ob 16. uri.

DESMO OWNERS CLUB iz Gorice prireja prvi Ducati Fest na kartodromu Gas Poletje v Vrtožbi v soboto, 28. avgusta. Informacije so na voljo na spletni strani www.ducatigorizia.it in na tel. št. 00386-41-694630.

ZAKLJUČNA PRIREDITEV 12. otroških poletnih delavnic ZSKD bo v soboto, 28. avgusta, ob 11. uri v domu »La Fenestra« v Gornjem Tarbiju.

POHOD v spomin na prenos ranjencev IX. Korpusa iz Franje in Pavle na Dolenjsko. Sobota, 28. avgusta, na trasi: Želin - Jagršče - Idrijske krnice - Oblakov vrh - Vojščica - Vojsko. Trajanje: devet ur. Za informacije tel. 348-5298655.

LETNIKI 1960 IZ GORIŠKE prirejajo 9. oktobra celodnevni izlet; informacije in prijave do ponedeljka, 30. avgusta, v večernih urah po tel. 340-5182969 (Patrizia), 333-8852535 (Alida), 347-5453272 (Livio), 329-0703958 (Mirjam).

FESTIVALGO (www.festivalgo.eu) bo potekal v Novi Gorici od 27. do 29. avgusta: v petek, 27. avgusta, ob 20.30 bodo na Bevkovem trgu nastopili Eva Hren in Sladcore ter zasedba Cana Flamenca; ob 23. uri na poletni sceni KGŠ bodo nastopili Strizzy. V soboto, 28. avgusta, ob 21. uri bo na Bevkovem trgu na vrsti Dalaj Eagol; ob 23. uri bodo na poletni sceni KGŠ nastopili hrvaški Elemental. V nedeljo, 29. avgusta, ob 21. uri bo na Bevkovem trgu nastopila zasedba LeeLooJamaš; ob 23. uri na poletni sceni KGŠ pa skupina Elevators. Vse dni bodo pred Splendid barom potekale v popoldanskih urah otroške delavnice in prireditve (v petek, od 15.30 dalje, v soboto in nedeljo od 17. ure dalje), ob 20. uri na poletni sceni KGŠ bodo potekale projekcije glasbenih filmov in ob 24. uri bo na ploščadi med novogoriško knjižnico in gledališčem After party z DJ-i in elektronsko glasbo. Na Bevkovem trgu bo v dnevnih festovala potekal sejem vinilk.

MEDNARODNA LIKOVNA KOLONIJA 2010 - Ob 40-letnici kolonije vabimo vse, ki so kadarkoli sodelovali, na osrednjo slovesnost »Slovenski večer z odprtjem razstave« v petek, 27. avgusta, v osnovni šoli v Vuizenici ob 16. ure dalje. Za informacije poklicite na tržaški urad ZSKD, 040-635626.

NA PLOŠČI PRED TELOVADNICO AŠZ OLYMPIA v Gorici se bo v sredo, 1. septembra, ponovno začela

»Skateboard šola«; informacije pri trenerju Mihi Vogrinčiču na tel. 00386-40-177380 ali po elektronski pošti na naslov mihavog@yahoo.com.

DRUŠTVA SKRD Jadro, SKRŠD Tržič in Združenje Staršev Slovenskih Šol v Romjanu vabijo na večer z naslovom »Pesmi, slike, pričevanja« ob izidu knjige »Projekt Živeti z ladješčino« na trgu Piazzetta in Pancanu (Tržič) v četrtek, 2. septembra, ob 20.30.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL na Korzu Verdi 51 int. v Gorici bo do 3. septembra odprt vsak delavnik od 8. do 16. ure.

KRUT obvešča, da bodo društveni prostori v Ul. Cicerone 8 v Trstu do 5. septembra odprti s poletnim urnikom od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo do 10. septembra uradi odprtih od 9. do 13. ure.

NATIVITAS 2010 - Zveza slovenskih kulturnih društev sprejema do 30. septembra 2010 najave koncertov v okviru mednarodne božične revije Nativitas. Včlanjen zbor/društvo lahko prijavi koncert, kjer nastopa eden ali več zborov. Za informacije poklicite na 040-635626.

Prireditve

PLESNO POLETJE V ŠEMPETRU:

danes, 26. avgusta, ob 21.30 na dvorišču Srednje biotehniške šole ob 21.15 družabni večer za udeležence Plesnega poleta; v petek, 27. avgusta, ob 20.30 do 22.30 v ulici Padlih borcev in na Trgu Ivana Roba plesna promenada »Šempeter pleše«; v soboto, 28. avgusta, ob 19. uri v televadnicu osovine šole Ivana Roba zaključni nastop udeležencev Plesnega poleta »Odmev barvitih ritmov«,

FESTIVALGO (www.festivalgo.eu) bo potekal v Novi Gorici od 27. do 29. avgusta: v petek, 27. avgusta, ob 20.30 bodo na Bevkovem trgu nastopili Eva Hren in Sladcore ter zasedba Cana Flamenca; ob 23. uri na poletni sceni KGŠ bodo nastopili Strizzy. V soboto, 28. avgusta, ob 21. uri bo na Bevkovem trgu na vrsti Dalaj Eagol; ob 23. uri bodo na poletni sceni KGŠ nastopili hrvaški Elemental. V nedeljo, 29. avgusta, ob 21. uri bo na Bevkovem trgu na vrsti LeeLooJamaš; ob 23. uri na poletni sceni KGŠ pa skupina Elevators. Vse dni bodo pred Splendid barom potekale v popoldanskih urah otroške delavnice in prireditve (v petek, od 15.30 dalje, v soboto in nedeljo od 17. ure dalje), ob 20. uri na poletni sceni KGŠ bodo potekale projekcije glasbenih filmov in ob 24. uri bo na ploščadi med novogoriško knjižnico in gledališčem After party z DJ-i in elektronsko glasbo. Na Bevkovem trgu bo v dnevnih festovala potekal sejem vinilk.

MEDNARODNA LIKOVNA KOLONIJA 2010 - Ob 40-letnici kolonije vabimo vse, ki so kadarkoli sodelovali, na osrednjo slovesnost »Slovenski večer z odprtjem razstave« v petek, 27. avgusta, v osnovni šoli v Vuizenici ob 16. ure dalje. Za informacije poklicite na tržaški urad ZSKD, 040-635626.

LITERARNI VEČER Z BORISOM PAHORJEM v okviru mednarodnega festivila Vilenica bo v ateljeju Negova-

Prijave za Okuse ob meji

Goriška občina je podaljšala rok za prijavo na prireditve Okusi ob meji, ki bo potekala v Gorici med 23. in 26. septembrom. Kdo namerava sodelovanje s stojnico na enogastronomski prireditvi, mora do 10. septembra (do 12. ure) odpisati prošnjo po faxu na številko 0481-

GLOSA

Črni kvadrat boljši od črnega tulipana

JOŽE PIRJEVEC

Podnebje je v Amsterdamu tako muhasto, da je tudi pri najlepšem vremenu patmetno imeti s sabo dežnik. Popoldne, ko sem odhajal iz hotela, je sijalo najbolj prijazno poletno sonce. Pod večer že rosi, poleg tega pa piha še močan veter, ki je prevrnil na desetine koles, "parkiranih" ne velikem trgu pred kraljevo palačo. V Amsterdamu nisem bil najmanj dvajset let, in težko bi me pot zapeljala sem, če ne bi bilo svetovnega kongresa zgodovinarjev, na katerem bom skupaj s kolegi iz Poljske, Nemčije in Rusije nastopil na okrogli mizi, posvečeni "slovenski solidarnosti danes". Zanima me, kaj bodo drugi povedali, kajti, kar zadeva mojo specifično tematiko, nameč balkanske Slovane, moram ugotovljati, da je v glavnem ta "solidarnost" stvar preteklosti. Dobre odnose z Bulgari, pa tudi z drugimi Slovani, je uničil Informbiro leta 1948, odnose med južnimi Slovani znotraj Titove federacije pa desetletja skupnega življenja.

Toda pustimo to žalostno zgodbo. Kongres sicer teče, kakor vse takšne mega manifestacije nekoliko kaotično, saj v široki ponudbi zanimivih tem včasih ne veš, katero izbrati. Naj samo rečem, da je bilo uvodno predavanje posvečeno "Vodi in znanju", kar samo po sebi kaže ne ekološko senzibilnost sodobne zgodovinske vede. Predavanje je spremjam nem film "Dež", ki si ga je zamislil nizozemski avangardni režiser Joris Ivens. Glasba zanj je posebej za kongres skomponiral Huub de Vried, pri čemer je v orkester vključil nov instrument, "stroj za dež", ki so ga izdelali nalašč za to priliko. Gre za čudno glasbilo, visoko dva metra in pol, ki je zmožno proizvajati čez trideset različnih zvokov, od viharnega grmenja do nežnega šepetanja pomladnega naliva.

Nizozemci pač ne nehajo presenečati. Moram reči, da so me tokrat spet prijetno razveselili s svojo sproščenostjo, ki meji skoraj na anarhijo. Nekatere stvari so sicer prepovedane, kot na primer kaditi v hotelskih sobah (posebej piše, da tudi mamila), sicer

pa je skoraj vse dovoljeno. Na slavnem in zamešo kako zapeljivem cvetličnem trgu, sem odkril tudi lične pakete s poganjki marijuane "za začetnike". Največ je seveda čebulic tulipanov. Vseh vrst, vseh oblik, vseh barv. Danes v Amsterdamu sicer tulipani niso tako dragi, kot so bili v tridesetih letih 17. stoletja, ko je ena sama čebulica lahko stala 5.200 guldnov (za primerjavo naj povem, da je profesor na univerzi v Leidenu dobil 750 guldnov letne plače in da so Rembrandtovo najpomembnejšo sliko "Nočno stražo" kupili za 1.600 guldnov.) Manjka pa je ostala. Predvsem manjka v iskanju črnega tulipana. Mislim, da so se idealu zelo približali, kajti vsaj po fotografijah sodeč, je črni tulipan, kakor so ga vzgojili v zadnjem času, res črn in ne temnopolt.

A ko že govorim o črnini, naj še povem, da sem v podružnici peterburškega Ermitaža, ki so jo lani odprli v Amsterdamu, videl zanimivo razstavo, naslovljeno "Od Matissa do Maleviča". Na njej so prikazana v prvi vrsti dela francoskih "fauvistov" in "kubistov", ki so jih na začetku prejšnjega stoletja kupovali dalekovidni in prefijenji ruski bogataši, kot sta bila Suskin in Morozov. Pričakoval sem, da bom v množici Matissov, Picassoov, Kandinskih našel tudi kolekcijo Malevičev, v katere sem posebej zagledan. Prav na koncu razstave, ko sem že misil, da so me organizatorji potegnili za nos, pa sem odkril enega samega. A vrednega potovanja v Amsterdam. "Črni kvadrat" Maleviča, ki ga nisem še nikoli videl. Gre za sliko njegovega poznega obdobja, ko je izpovedoval tako imenovani "suprematizem", sloneč na iskanju poduhovljene forme, vpete v popolno geometrično in barvno abstrakcijo. "Črni kvadrat" je zares samo črn kvadrat, omejen sivobelega okvirja. Nič drugega.

Težko je reči, ali gre za sugestijo, ki izvira iz intelektualne pogojenosti, ali za resnični občutek občudovanja. Toda "črni kvadrat" me je prevzel mogoče se bolj kot "črni tulipan".

ZSKD - Do sobote poteka v Vuzenici

Že 40. mednarodna likovna kolonija

Zveza slovenskih kulturnih društev že dvajset let redno sodeluje pri so-organizaciji Koroške likovne kolonije mladih, namenjene srednješolcem, in s tem pri izmenjavi mladih likovnikov iz zamejstva z vrstniki iz Slovenije, avstrijske Koroške in Porabja. Vsaka štiri leta poteka v FJK v organizaciji ZSKD. Letošnja jubiljena 40. kolonija se je začela v nedeljo v Vuzenici (SLO), letos pa so pripravili tudi slovensko srečanje vseh dosedanjih udeležencev, organizatorjev, gostiteljev in mentorjev.

Ob tej priložnosti je izšel obsežen almanah avtorjev Štefana Kresnika in Lojzeta Gobca z imeni, podatki in fotografijami vseh dosedanjih kolonij. Almanah, ki nosi pokroviteljstvo predsednika RS dr. Danila Türk, bo-

do udeleženci dobili v dar. Slavnostni slovenski večer z otvoritvijo razstave dosedanjih mentorjev in udeležencev kolonij, ki danes aktivno ustvarjajo, bo jutri. Vabilu za razstavo svojih del so odzvali tudi prof. Jasna Merkù, Rado Jagodic in Jan Sedmak s Tržaškega. Mladi udeleženci letošnje ustvarjalne kolonije pa bodo svoja dela razstavili v soboto ob 10. uri ko se bo kolonija tudi uradno zaključila.

Zveza slovenskih kulturnih društev, Osnovna šola Vuzenica in soorganizatorji pozivajo vse, ki so doslej sodelovali na mednarodni likovni koloniji, da se udeležijo jubiljnega srečanja in priložnostnih kulturnih dogodkov. Informacije lahko dobijo na ZSKD ali na spletni strani www.zskd.eu.

PISMA UREDNIŠTVU

»Pozabljen« slovenščina

V trafiki sem pred nekaj dnevi zasledil zanimivo publikacijo o osmicih, ki jo je izdala založba Giro Edizioni (www.girofg.com). Vodnik ima zelo lepo grafično obliko, vsebuje podatke o izvoru in zgodovinski opisu osmice, pregleden zemljevid tržaške pokrajine in skoraj popoln seznam osmice in kmečkih turizmov na Tržaškem. Sodeč po imenih na seznamu so vse osmice, razen redkih izjem, slovenske. Povrh tega so imena pravilno napisana s šumniki. Prav zaradi tega me je prizadelo dejstvo, da so teksti v brošuri napisani le v italijanskem, angleškem in nem-

škim jezikom, slovenščina pa je spet izostala. Sprašujem se, ali je to za vse nas, zlasti pa za slovenske lastnike osmice in kmečkih turizmov sprejemljivo. Osebno mislim, da bi morali osmičarji ukrepati in zahtevati, da se krivica popravi, drugače bo slovenščina postopoma izginila tudi v priljubljenih osmicih.

Marino Marsič

VREME OB KONCU TEDNA

Od dveh poslabšanj ponedeljkovo občutnejše

DARKO BRADASSI

Vremenska fronta, ki je bila včeraj v naši bližini, je obrobno prešla naše kraje, plohe in nevihte so se pojavljale predvsem v gorskem svetu, v južnejših predelih pa je prevladovalo povečni suho vreme. Tudi temperature se niso bistveno spremenile, ozračje se je ohladilo le za kakšno stopinjo, zmanjšala pa se je vlažnost, saj je veter za fronto obrnil od severovzhoda. Zato je bila včeraj vročina prijetnejša.

Subtropski antiklon se je že včeraj popoldne krepil, nad nami bo v vsej svoji moči vztrajal danes in jutri. Zračni tlak pa se bo od petkovega popoldneva postopno spet začel spuščati. Antiklon bo namreč že v soboto postopno klonil pred velikim pritiskom zelo obsežnega območja severnega zraka, ki se bo spuščal proti Sredozemlju, v začetku prihodnjega tedna pa bo antiklon prehodno povsem oslabel. V soboto bo šlo ob prehodu fronte predvsem za pronicanje nestanovitnega in hladnejšega zraka, od ponedeljka pa za poglobitev višinske doline z mrzlim severnim zrakom in za odcepitev hladnega jedra, ki se bo spustilo ravno in našo bližino. Vreme se bo dvakrat poslabšalo, ponedeljku poslabšanje pa bo po vsej verjetnosti izrazitejše in dolgotrajnejše.

Danes in jutri bodo vremenske razmere ugodne, ozračje bo stanovitno in povečini sončno. Še bo toplo. Najvišje dnevne temperature bodo do okrog 30 stopinj Celzija, ponekod morda tudi stopinja ali dve več. Že jutri zvečer pa bo ob bližajoči se fronti in jugozahodnemu nekaj več nestanovitnosti, najprej v gorah, kjer se bodo že popoldne začele pojavljati prve plohe in nevihte. Deloma se bo morda kakšen nevihtni oblak lahko spustil tudi do nižin in nekoliko bolj težko, do morja. V soboto bo prevladovalo spremenljivo vreme, pojavljale se bodo krajevne padavine, deloma plohe in nevihte, vmes bodo možna tudi občasnna sončna obdobja. Nekaj več sončnega vremena bo predvidoma ob morju, predvsem v popolnem urah. Nekoliko se bo ohladilo. Za fronto bo prehodno zapihala šibka burja.

V nedeljo se bo vreme nekoliko izboljšalo, povečini bo delno jasno do zmerne oblačno, ponekod lahko večji del dneva oblačno, vendar po vsej verjetnosti suho.

V ponedeljek čez dan se bo približalo nasim krajem hladno višinsko jedro, ki bo občutno destabiliziralo ozračje. Zjutraj bo ponokod morda še nekaj jasnine, čez dan ali najkasneje proti večeru pa bo kopasta oblačnost hitro naraščala. Od vtoru hladnejšega zraka se bo nestanovitnost močno povečala, pojavljale se bodo plohe in nevihte, ponekod bodo lahko močne, možni bodo krajevni naliivi, ponekod ne gre izključiti tudi toče. Nad severnim Jadranom bo po pričakovanih nastal prizemni ciklon, zato se bodo okrepili tudi vetrovi, sprva od jugovzhoda, nato bo zapihala zmerna do močna burja. Hladna vremenska fronta bo predvidoma zapustila naše kraje v torek popoldne. Ozračje se bo občutno ohladilo, najvišje dnevne temperature bodo do okrog ali malo nad 20 stopinj Celzija, noč pa bo za čas kar hladna.

V nadaljevanju prihodnjega tedna bo prevladovalo povečini sončno, toda za ta čas razmeroma hladno vreme. Prevlačevali bodo severni vetrovi, ki bodo prinašali suh zrak.

Na sliki: antiklonski greben se prehodno krepi

SEŽANA - Projekt za promocijo tipičnih proizvodov

Pestra ponudba na pravljičnih poteh Krasa in Brkinov

Stojnica sekcije sežanskih gostincev je pritegnila tudi pozornost letošnje kraljice terana Martine Marc in nekaterih drugih gostov

OK

SEŽANA - V okviru projekta sledite nam po pravljičnih poteh Krasa in Brkinov so ta ponedeljek v sežanskem Botaničnem parku predstavilo pestro ponudbo Krasa in Brkinov. Prireditev, ki je postala tradicionalna, je tudi letos izpeljal sežanski Turistični informacijski center v sodelovanju s sežansko občino ter ostalimi kraško-brkinskimi občinami. Pomemben partner v projektu je tudi Območna obrtno - podjetniška zbornica Sežana.

V ta namen so predstavili tipične kraške proizvode in turistične destinacije. Predstavili so se gostinci in živilci iz Sekcije za gostinstvo in turizem ter živilsko dejavnost obrtne zbirnice, kraški vinarji, ponudniki kraških medov, brkinskega sadja, slivovca in kraškega brinjevca, zelišč in drugega. Mogoče je bilo tudi videti izdelke domače in umetnostne obrti kamnoseške dejavnosti. Za prijetno razpoloženje so poskrbeli člani društva Kraški šopek in harmonikar Niko Poles.

V multimediji dvorani botaničnega vrta in Sežani pa je potekalo predavanje o kamnolomih in kamnoseštvu na Krasu nekoč in danes. Mag. Davor Kernel, višji kustos Go-

riškega muzeja, je predstavil načine pridobivanja naravnega kamna kot so klasično, podzemno in sanacijsko, nekaj delijočih kamnosekov in izdelkov oz. predmetov iz kamna. Zlato obdobje uporabe naravnega kraškega kamna je bil čas od 20. let 19. stoletja do konca 1. sv. vojne. Najbolj pa je bil čas naravnih kamenov cenjen seveda za časa gradnje železnic. Največji objekt, narejen iz kraškega kamna, je gotovo nabrežinski viadukt, dolg 63+46 metrov, 19 metrov visok, z 42 oboki.

»Kraški kamen je sloves Krasa ponesel širom po svetu, tudi v Ameriko. Iz nabrežinskega kamna so zgrajene železniške postaje v Trstu in Dunaju, na Dunaju pa iz kraškega kamna še parlament, borzna palača, državna opera in drugega. Kraški kamen zasledimo tudi v Budimpešti, Pragi in drugod. Famozen je 220-metrov dolg Solkanski most čez reko Sočo z največjim lokom iz obdelanega kamna na svetu. Zaradi 85 metrov odprtga kamnitega loka je Solkanski most največji med železniškimi mostovi na svetu,« poudarja Knel, ki je raziskoval tudi kamnolome v zasejškem prostoru, še posebej v Nabrežini.

Olga Knez

IRAK - Okrepitev nasilja po odhodu ameriških bojnih sil

V napadih na policijske postaje ubitih preko 60 ljudi

Do najbolj krvavega napada je prišlo v Kutu, kjer je samomorilski napadalec ubil 17 policistov

BAGDAD - V bližini policijskih postaj in več iraških mestih so včeraj odjeknile bombne eksplozije, pri čemer je bilo po zadnjih podatkih ubitih najmanj 61 ljudi, več kot 180 pa je bilo ranjenih, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

V mestu Kut okoli 170 kilometrov severovzhodno od Bagdada je samomorilski napadalec z avtom zapeljal v tamkajšnjo policijsko postajo in se razstrelil. Pri tem je bilo ubitih najmanj 20 policistov, 90 pa jih je bilo ranjenih.

Samomorilski napad z avtomobilom se je zgodil tudi pri policijski postojanki v severovzhodnem delu Bagdada, pri čemer je bilo ubitih 14 ljudi, 42 pa jih je bilo ranjenih, so sporočili z iraškega notranjega ministrstva. Napad se je zgodil v soseski Kahira.

V Karbali je v eksploziji avtomobila bombe na tamkajšnji tržnici blizu policijske postaje umrlo sedem ljudi, ranjenih jih je bilo 25.

Tudi iz Faludže zahodno od Bagdada so včeraj poročali o več bombnih napadih. Ubiti so bili najmanj trije ljudje.

Tri smrtni žrtve, med njimi sta dva policista, je zahteval tudi včerajšnji napad z avtomobilom bombo v mestu Ramadi.

V Bakubu severovzhodno od Bagdada pa je v eksploziji avtomobila bombe umrla ženska, ranjenih pa je bilo 18 ljudi, še poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Vrstna napadov se je zgodila le dan po tem, ko so ZDA sporočile, da imajo v Iraku še manj kot 50.000 vojakov, kar pomeni, da so se ameriške bojne enote umaknile iz države. Ameriške bojne operacije v Iraku se bodo sicer uradno končale 31. avgusta, s 1. septembrom pa se bo ime misije ZDA v Iraku iz operacija Iraška svoboda uradno spremeno v operacijo Nova zora. Okoli 50.000 ameriških vojakov, ki ostajojo v Iraku, bo pristojnih za usposabljanje iraških varnostnih sil in pomoč pri boju proti teroristom.

Konec ameriških bojnih operacij predstavlja velik iziv za iraške oblasti, ki bodo morale prevzeti večjo odgovornost za varnost v državi. Odhod ameriških vojakov so uporniki v Iraku že izkoristili, saj se je v zadnjih dneh povečalo število napadov. (STA)

Razdejanje na policijski postaji v Bagdadu, kjer je bilo ubitih 11 ljudi

ANSA

IZRAEL - Zunanji minister o pogovorih s Palestinci

Lberman: Mirovni dogovor v enem letu malo verjeten

JERUZALEM - Izraelski zunanji minister Avigdor Lberman je včeraj skušal nekoliko zmanjšati pričakovanja o tem, da bi Izraelcem in Palestincem v okviru obnovljenih neposrednih mirovnih pogajanj, ki se bodo začela 2. septembra, v enem letu uspelo doseči mirovni dogovor.

Jasno je, da sta obe strani tako različni v svojem osnovnem pristopu, da je težko govoriti o mirovnem dogovoru v roku enega leta, je dejal. "Mislim, da bolj kot znižamo pričakovanja bolj zdравo bo," je poudaril. Po njegovih besedah je na primer palestinsko vztrajanje pri tem, da se pogovori ne morejo nadaljevati, če bo Izrael nadaljeval gradnjo naselbin na območju zasedenega Zahodnega brega in vzhodnega Jeruzalema, del "težkih predpogojev", ki utegnejo pogovore spodkopati že v samem začetku.

Zadnja neposredna pogajanja med Izraelom in Palestinci so tekla do konca leta 2008, do silovite 22-dnevne izraelske ofenzive na Gazo. Od maja letos pa so potekala posredna pogajanja prek ameriškega posrednika Georgea Mitchella.

Strani bosta 2. septembra v Washingtonu nadaljevali neposredne pogovore, ki jih bosta začela izraelski premier Benjamin Netanyahu in palestinski predsednik Mahmud Abas, na srečanje pa bosta povabljeni tudi egiptovski predsednik Hosni Mubarak in jordanski kralj Abdullah II. Lberman je glede pogovorov v Washingtonu za izraelski radio še poudaril, da bo to še en praznični dogodek, tako kot vsi ostali. (STA)

Izraelski zunanji minister Avigdor Lberman ni optimist glede mirovnih pogovorov s Palestinci

ARHIV

EVROPSKA UNIJA - Potem, ko je slovaški parlament zavrnil pomoč Grčiji

Radičova zahteva Rehnovo opravičilo

Evropski komisar za gospodarstvo in denarne zadeve je bil namreč do te slovaške odločitve zelo kritičen

Slovaška premierka Radičová (desno) se je včeraj v Berlinu srečala z nemško kanclerkom Angelo Merklom (levo)

ANSA

BRATISLAVA - Slovaška premierka Iveta Radičová je pred včerajšnjimi pogovori z nemško kanclerkom Angelo Merklom v Berlinu znova stopila v bran odločitvi slovaškega parlamenta, da ne podpre sodelovanja v mehanizmu pomoči Grčiji. V pogovoru za časnik Frankfurter Allgemeine Zeitung je Radičová povedala, da odločitev Slovaške ni bila uperjena proti Grčiji, temveč je šlo za odločitev v prid krepitvi javnofinančne odgovornosti v EU in območju evra. "Želimo sporočiti: Prosim vas, prenehajte s politiko popolnega zadolževanja, saj morajo na koncu račune plačati davkopalcevalci," je dejala. Obenem je odločno zavrnila trditve, da Slovaška nima čuta za solidarnost v območju evra.

Opozorila je, da gre za demokratično odločitev neposredno izvoljenih poslancev. Evropa se po njenih besedah ne sme spremeniti v skupnost velikega brata v podobi večjih in bogatejših držav in številnih manjših satelitov, ki morajo ubogati močnejše ter bogatejše.

Poleg tega je povedala, da Slovaška ni kršila nobenega določila iz pogodb EU, saj

je bil mehanizem pomoči Grčiji posledica političnega dogovora med državami članicami evroškega območja. Spomnila je, da je bil predviden slovaški prispevek v višini 800 milijonov evrov glede na bruto domači proizvod precej višji kot pri nekaterih drugih članicah in da bi ob njegovi polni izrabiti bistveno prispeval k že takó visokemu javnofinančnemu primanjkljaju.

Še posebej je bila ostra do komisarja Rehna, ki je po njenem mnenju zoglj uradnik in nima pravice oz. legitimnosti, da kritizira odločitev demokratično izvoljenih ustavnih. Kot je povedala časniku Die Welt, bo od njega zahtevala celo opravičilo. "Način, na katerega se je Olli Rehn, neizvoljeni uradnik iz Bruslja, izrazil glede izvoljenih predstavnikov slovaškega ljudstva, je bil ponosljivo. Zato bom iz Bruslja zahtevala uradno opravičilo," je zatrtila.

Rehn je po odločitvi slovaškega parlamenta obžaloval po njegovih besedah "kršitev solidarnosti znotraj območja evra" in pri tem spomnil, da je bila odločitev evroskupine, da skupaj z IMF oblikuje mehanizem posojil Grčiji, ključno dejanje in

AFGANISTAN

Ubiti trije Španci

HERAT - Med urjenjem afganistanskih policistov v provinci Badgis na severozahodu Afganistana so bili včeraj ubiti dva španska policista in njun španski tolmač, je sporočil španski notranji minister Alfredo Perez Rubalcaba, ki je dejano označil za teroristično. Povedal je, da je na policiste streljal voznik španskega kontingenta. Policisti so na streljanje odgovorili in afganistanskega voznika ubili.

"Ne morem reči, ali so za tem talibani. Jasno pa je, da je šlo za načrtovan napad. Oseba, ki je začela streljati, je dobro vedela, kaj dela, zato lahko rečemo, da je šlo za teroristični napad," je v Madridu povedal Rubalcaba. Pojasnil je še, da je afganistanski voznik za španskega kontingenta delal že pet mesecov, ni pa bil policist.

Ubita policista sta bila pripadniki španske civilne garde, paravojaške službe, ki deluje pod poveljstvom notranjega ministra, prevajalec pa je bil španski državljan iranskega rodu. Po tem incidentu v španskem oporišču v kraju Kala i Nav je več sto ogroženih Afganistanov skušalo vdreti v eno od oporišč zvezne Nato v Afganistanu. Afganistansko notranje ministrstvo je potrdilo, da so izbruhnili protesti in napovedalo preiskavo.

Aretirali osumljena za genocid v Srebrenici

SARAJEVO - V BiH so aretirali nekdanjega pripadnika policije bosanskih Srbov Dragana Neškovića, ki je osumljen, da je sodeloval pri pokolu Bošnjakov v Srebrenici leta 1995. 37-letnega Neškovića so prijeli v sredo v Bijeljini, so včeraj sporočili s tožilstva BiH.

Neškovića so po nalogu posebnega oddelka tožilstva BiH za vojne zločine aretirali pripadniki državne agencije za preiskave in zaščito (Sipa). Nato so ga izročili tožilstvu, ki je napovedalo, da bo za Neškovića zahvalno pripor.

bistven element pri stabilizaciji skupne evropske valute v času, ko je bila pod močnim udarom trgov. Poleg tega je izrazil pričakovanje, da bodo finančni ministri EU in evroskupine o tem vprašanju spregovorili na naslednjem srečanju.

Rehnov tiskovni predstavnik Amadeu Alataj Tardio se je včeraj že odzval na besede slovaške premierke. "Evropska komisija spoštuje slovaški parlament in njegove odločitve, ima pa pravico, da se z njimi ne strinja," je dejal. Pri tem je zatrtil, da v Bruslju niso z nobeno izjavjo izkazali pomankanja spoštovanja za slovaško zakonodajno telo, temveč le izrazili obžalovanje, da je šlo za kršitev političnega dogovora.

"Komisija je vendarle političen organ, ki jo sestavljajo politiki in ti se politično izražajo," je dodal in Radičovo tudi opomnil, da je komisija varuhinja pogodb EU in splošnega evropskega interesa, potrjuje pa jo ne posredno voljeni Evropski parlament. "Gre za precejšnjo mero legitimnosti," je povedal in pri tem zagotovil, da je mehanizem pomoči Grčiji v splošnem interesu območja evra in EU kot celote. (STA)

Šport

NOGOMET - Začetek pogajanj

Agent izključuje izposojo Ibrahimoviča

Raiola: »Če zapusti Barcelono, bo to za vedno«

BARCELONA - Še nekaj dni bo treba počakati za dokončen razplet letošnje nogometne kupoprodajne borze. V središču pozornosti je tačas prestop švedskega asa Zlatana Ibrahimoviča iz Barcelone v italijanski Milan. Včeraj so se predstavniki obeh klubov srečali v Barceloni. Ob 18.44 se je zaključil pogovor na sedežu kluba nedaleč od stadiona. Za mizo sta o usodi švedskega asa Zlatana Ibrahimoviča razpravljala Milanov pobjlačeni upravitelj Adriano Galliani in predsednik Barcelone Sandro Rossell, njima pa se je pridružil tudi agent nogometaša Milano Raiola. Milanovi predstavniki so predlagali izposojo švedskega asa v zameno za Boriella, Ibrahimovičev agent pa je to zanikal: »Izklučujem izposojo. Če bo zapustil Barcelono, bo to za vedno. Sicer pa začetek pogajanj še ne pomeni, da bo nogometaš prestolil k Milanu,« je povedal švedskim medijem in dodal, da se sicer nagiba k temu, da bi Ibrahimovič ostal v Španiji, kjer ima štiriletno pogodbo. Le izredna ponudba, bi ga prepričala. Pogovori se bodo nadaljevali danes ob 12.00. Pooblaščeni upravitelj Milana Galliani je po včerajnjih pogajanjih nakazal, da gre za zapleten dogovor: »Poskusili bomo pripeljati vrhunskega napadalca v Milan, vendar ne bom zbuljal lažnih upanj.«

NOGOMET - Primorje

Seznam še ni dopolnjen

Ekipa bodo najbrž dopolnil še nekateri igralci, ki tačas samo trenirajo - V nedeljo bodo gostili Roianese

TRST - Pred začetkom sezone so s pripravami začeli tudi nogometaši Primorja, ki so se prvič srečali že pred 15. avgustom. Lažje treninge so opravili 11. in 12. avgusta, z redno vadbo pa so nadaljevali 16. avgusta. Od prejšnjega ponedeljka plijilo kondicijo vsak dan in s tem ritmom bodo nadaljevali še ta teden. V soboto so že opravili prvi nastop na zelenici: na prijateljskem srečanju z Domom so izenačili 1:1., prvi uradni nastop pa jih čaka v nedeljo, 29. avgusta, ko bodo na igrišču Erattu v prvem krogu deželnega pokala gostili Roianese (ob 16.30).

Pri Primorju so s sestavo letošnje ekipe zadovoljni. Predsednik Robert Zuppini je le napovedal, da bi mogoče potrebovali še sredinskega igralca, ki bi nadomestil Mitja Merlaka, ki se je letos odločil, da bo miroval. S Primorjem tačas trenirajo še nekdanji igralci Igor Cerniava (82) in Jan Pahor (82). »Cerniava je že dal svojo razpoložljivost, če ga poškoda kolena ne bo motila, Pahor pa se mora še odločiti,« je pojasnil Zuppini. Po vsej verjetnosti se bo igralcem Primorja pridružil še vezni igralec Amoroso, ki je lani igral pri Montebello. Seznam razpoložljivih igralcev pa bo vsekakor omejen, potrjuje Zuppini: »Trenar namreč želi omejeno število igralcev, torej maksimalno 22, saj bi rad dal vsem priložnost, da igrajo.« Primorje bo tudi v novi sezoni treniral Bojan Gulič, pomožni trener pa bo Dejan Mačkić. Slednji vodi pri klubu treninge cicibanov.

PRIMORJE 2010/11: Vratarja: Stefano Maganja (86), Mikel Zuppini (89); **obramba:** Federico Pulitanò (88), Stefano D'Oronzio (87), Sebastiano Ferro (87), Jernej Kapun (82), Lu-

ka Kovačič (91), Tommaso Lodi (87), Riccardo Ziani (88); **sredina:** Omar Zidarich (91), Tomasi Giampaolo (80), Gabriele Sicardi (87), Denis Ravvalico (86), Federico Mihich (88), Dejan Mačkić (76), Manel Bullo (89); **napad:** Davide Colasunno (83), Tiziano Puzzo (84), Marko Peričić (87), Erik Pavletič (83).

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.eu

Četrtek, 26. avgusta 2010 17
Primorski
dnevnik

NOGOMET - B-liga

Triestina danes proti novinki Novari

NOVARA - Drugi krog prvenstva B-lige bo uvedla današnja tekma med Novaro in Triestino (ob 20.45). Tržaški nogometaši že lijo z gostovanja seveda odnesti popoln izkupiček, čeprav bo naloga vse prej kot lahka. Novinka v ligi Novara bo letos prvič nastopal pred glasnimi domačimi navijači. Tega se dobro zaveda tudi trener Triestine Ivo Iaconi, ki poziva svoje varovance na agresivno obrambno igro. V primerjavi s standardno postavo, ki je nastopala v prvem krogu proti Albinoleffeju, naj ne bi bilo večjih sprememb. Edinole in napadu bo najbrž ob Marciju igral Godeas namesto Della Rocce.

Novara, ki jo vodi bivši trener Unijeja Attilio Tesser, je prav tako kot Tristina v prvem krogu izenačila, zato bo na prvem uradnem nastopu na domači (umetni) zelenici želete dokazati kaj več. V prvi postavi naj bi namesto Bertanija ob Nicoli Ventoli začel argentinski nogometaš Pablo Andreas Gonzales. Trener Tesser pa bo še naprej zaupal tudi napadalcu Motti, ki je v prvem krogu dosegel edini zadetek.

Tržaški nogometaši so včeraj popoldne že preizkusili igrišče z umetno travo.

V SOBOTO OB 18.30: Albinoleffe - Livorno, Ascoli - Moderna, Citadella - Torino, Crotone - Padova, Piacenza - Frosinone, Sasuolo - Grosseto, Siena - Reggina, Varese - Atalanta, Vicenza - Portogruaro. **V NEDELJO OB 19.00:** Empoli - Pescara.

DANES EVROPSKA LIGA

V Evropski ligi bo danes na sporedni 4. krog kvalifikacij: Maribor se bo ob 20.45 pomeril s Palermom, Juventus s Sturmom Gradec (20.45), Napoli pa bo gostoval pri Elfsborg Boras (20.45). Z Machastrom city, ki bo igral proti Timisoaru, pa ne bo Balotettija, ker se je poskodoval.

JUVENTUS - K Juventusu uradno prispeval Alberto Aquilani, ali bo ekipo dopolnil še Toto Di Natale, pa še ni znano.

NOČE V CARIGRAD - Brazilski napadalec Robinho je zavrnil prestop iz Manchester Cityja v carigradski Fenerbahče, so včeraj poročali britanski mediji.

NA NIZOZEMSKU - Slovenski reprezentant Aleksander Radosavljevič bo od zdaj branil barve nizozemskega prvoligaša ADO Den Haaga. 31-letni vezist je nazadnje igral za grško Larisso.

TENIS - Na Padričah od sobote dalje

Obetajo se zanimivi dvoboji

Tennis Club Triestino prireja tretič zapored mednarodni turnir ITF z nagradnim skladom 10.000 dolarjev

PADRIČE - Padriška teniška igrišča Tennis Cluba Triestino bodo naslednji teden gostile nadaljevne teniske igralce. Od ponedeljka, 30. avgusta do nedelje, 4. septembra bo stekel 3. Turnir Carr Service, ki sodi v sklop mednarodnih turnirjev ITF in je drugi najprestižnejši turnir v naši deželi. Moški turnir z nagradnim skladom 10.000 dolarjev bo gostil tudi tuje igralce iz Mehike, Črne gore, Portugalske, v kvalifikacijskem delu (od jutri do nedelje) pa se bodo za mesto v glavnem turnirju birili tudi Slovence, Hrvate, Srbe, Slovake, Švicarje, Poljake, Francoze, Argentine in Latvijce. Edini Tržačan bo Luca Dilenarda, več pa bo deželnih igralcev.

V kvalifikacijskem delu se bo pomerilo 64 igralcev, od katerih bo najboljših osem pridobilo pravico za nastop v glavnem turnirju. Tam bo nastopalo 20 že uvrščenih igralcev, štirje pa bodo prejeli povabilo (wild card). Prvi nosilec bo 23-letni Matteo Viola, ki ta teden zaseda 206. mesto ATP. Direktor turnirja Giancarlo Di Meo, ki je letos prevzel vlogo tehničnega direktorja pri društvu, je napovedal zanimive in kvalitetne dvoboje.

Na včerajšnji predstavitev v hotelu Duchi d'Aosta je predsednik Tennis Club Triestino Caludio Giorgi nakazal, kateri so glavni pogoji, ki jih mora teniško društvo iz-

polnit, da prejme organizacijo takega turnirja. Med temi je tudi zdravniška pomoč in stalna prisotnost fizioterapevta. Tudi letos bo vsem igralcem na razpolago slovenska fizioterapevtka Deborah Vitez. Predsednik Giorgi je še napovedal, da je dolgoročni projekt organizacija moškega in ženskega turnirja ITF, kar bi omogočilo tudi najboljšim deželnim igralкам nastop pred domačo publiko.

Na predstavitev sta bila prisotna tudi predsednica pokrovitelja Carr Service Manuela Iacconcigh ter direktor Zadržne kraške banke, ki prav tako podpira športni dogodek, Alessandro Podobnik. (V.S.)

TENIS - DP 3. kat.

Gajevka Paola Orlini začela z zmago

CORDENONS - Na državnem prvenstvu 3. kategorije v Cordenonsu se je gajevka Paola Orlini (3.1, prva nosilka) uvristila v 3. krog. Včeraj je v 2. krogu (v prvem je bila prsta) s 7:6 in 6:3 premagala Mario Cristina Selis (3.5), danes pa bo igrala proti Carlotti Lehner (3.3). Druga gajevka Nicoletta Furlan pa je včeraj izpadla: v 2. krogu je proti višjepostavljeni Silmonetto Bozzano izgubila s 5:7, 6:0 in 6:3.

KOŠARKA - Jutri bosta v openski Po-lisportivi Jadran in Breg igrala prijateljsko tekmo (ob 19.30). Pojutrišnjem pa bo prav tako na Opčinah tekma med Jadranom in Portorožem (ob 18.30).

JADRANJE - Na državnem prvenstvu 420 v Senigallii zaradi brezvretira včeraj niso opravili niti enega plova. Danes so napovedane še zadnje tri preizkušnje. Po šestih regatah sta Matija Ugrin (Sirena) in Mirko Juretič (Čupa) 26., Čupini jadralki Chantal Zeriali in Ingrid Peric pa 55.

Planinski svet

Zaradi pomanjkanja prostora bo rubrika Planinski svet objavljena jutri.

ODBOJKA - G. Prix »Azzurre« brez težav ugnale Kitajsko

NINGBO - Italijanske odbojkarice so včeraj v uvodnem srečanju finalnega šesterobojja svetovne lige Grand Prix v Ningbu gladko premagala Kitajske s 3:0. Za pravo presenečenje je poskrbel japonska izbrana vrsta, ki je Brazilijo premagala s 3:2. Danes bodo »azzurre« igrale proti ZDA, jutri proti japoncu, nato pa se proti še Braziliji in Poljski.

SCHLEKA NE BO - Kolesar Andy Schleck, ki je bil letos na Touru drugi, je odpovedal nastop na bližnjem svetovnem prvenstvu, ki bo ob 29. septembra do 3. oktobra v Melbournu. Luksemburžan se ta čas pripravlja na Dirk po Španiji, ki se bo začela v soboto v Sevilli, nato pa si želi nastopiti le še na Dirki po Lombardiji 16. oktobra.

KOŠARKA - Italijanska košarkarska reprezentanca bo danes nadaljevala s kvalifikacijskimi tekmi za EP 2011. Igrala bo proti Črni Gori (ob 20.30 Rai sport1).

ZELENA LUČ - Kitajski košarkar Jao Ming bo lahko ponovno igral. Klubski zdravnik Houstona so namreč potrdili, da se je njegovo operirano stopol že povsem pozdravilo. Po zahtevni operaciji leve noge je kitajski velikan namreč izpustil celotno lansko sezono.

UNION OLIMPIJA - Slovenski košarkarski reprezentant Goran Jagodnik bo naslednjo sezono igral za Union Olimpijo.

KUBICA PRI NAS - Dirkač formule 1 Robert Kubica bo od 7. do 9. septembra nastopal v Vidmu na tekmovanju »Rally del Friuli«, ki je veljavno kot tretja preizkušnja italijanskega pokala. Voil bo Renault Clio Super1600.

ZLATA - Slovenska olimpijka Cilka Šádar se je na svetovnem mladinskem prvenstvu na Novi Zelandiji okitila z zlato medaljo v tekmovanju v snežnem žlebu.

SUMLJIVI - Danes bo izšla knjiga Jean-Pierre Pacleta, bivšega zdravnika Bleusov, v kateri pripoveduje, da so bili o sumljivosti krvnih izvidov francoskih nogometarjev leta 1998, ko so zmagali svetovno prvenstvo.

JAGUAR - Povsem spremenjena velika limuzina XJ

Preporod ikone britanskega avtomobilizma

Trije zmogljivi motorji - Kar se da luksuzna notranjost - Visoka cena

XJ je bil vedno ikona britanskega avtomobilizma, z zamenjavo lastništva pa je tudi v konservativnih britanskih krogih zavzel nov veter. Oblika klasične limuzine se je spremenila, Jaguar je stopil v korak s časom in to se vidi v povsem novih obrisih velike limuzine. Nič več klasičnih oblik, tu je avto, ki utreza vsem sodobnim aerodinamičnim zakonom.

Nova velika mačka združuje luksuz in športnost, kot sta ju že pred tem modela XF in XR. Po 8 generacijah XJ, v katerih se oblika klasične limuzine ni kaj prida spremenila, ji je oblikovalec Ian Callum dal novega duha. A ne gre samo za novo obliko, XJ ima celo vrsto novih tehnoloških prijemov, s katerimi se je zmogljivost avtomobila odločno okreplila. Uporaba letalske tehnologije je predvsem omogočila zmanjšanje mase, XJ namreč sedaj tehta 150 kg manj od predhodnika. Namenili so mu tri različne motorje: 3.0 V6 diesel (275 KM) z dvema turbopuhalnikoma, 5.0 V8 (385 KM, 515 Nm) z neposrednim vbrzgom bencina, brez turbine, in isti motor, vendar s turbino, s katerim zmore CJ kar 510 KM. S slednjim pospeši od 0 do 100 km na uro v manj kot 5 sek. V primerjavi s prejšnjim 4,2-litrskim bencinarjem se je moč novega jaguara povečala za 29 odstotkov. Gre za tri motorje zadnje generacije, vsi trije ustrezajo evropskemu normativu Euro 5, še preden je slednji sploh stopil v veljavo.

Motorji so opremljeni z novim šeststopenjskim samodejnim menjalnikom, ki ima namesto klasičnega menjalnika na sredinskem tunelu okrogel gumb, s katerim izbiramo prestave (P,R,N,D), poleg katerega je tudi stikalno, s katerim izbiramo med normalno in športno vožnjo.

Notranjost je kar se da luksuzno opremljena, najbrž bi v XJ sedeli bolj udobno kot v domačem naslonjaču. Sedeži so

seveda oblečeni v mehko usnje, s katerim je prevlečena tudi notranja stran vrat. Nadve zanimivi so trije okrogli virtualni instrumenti za volanom, ki na pr. pri bolj športni razdalji (303 in 316 cm). V primerjavi s prejšnjo verzijo ima novi XJ tudi večji prtljažnik - 512 litrov. Kje so časi, ko se je sredi prtljažnika bohotilo veliko rezervno kolo, okoli katerega je bilo treba

Jaguar XJ je na voljo v dveh različicah, prva je dolga 512 cm, druga pa je 12 cm doljša, kar se odraža tudi na medosni razdalji (303 in 316 cm). V primerjavi s prejšnjo verzijo ima novi XJ tudi večji prtljažnik - 512 litrov. Kje so časi, ko se je sredi prtljažnika bohotilo veliko rezervno kolo, okoli katerega je bilo treba

skrbno razporediti tovor. Kaj pa cene? Ves ta luksuz in športnost seveda nista zastonj: najpreprostejša (že sama ob sebi dokaj bogato opremljena) verzija 3.0 V6 diesel velja več kot 83 tisoč evrov, najdražji pa je 5.0 V8 supersport, za katerega bo ogreti kupec moral odštetiti kar čedno vsoto 138 tisoč evrov.

LAND ROVER - Za marsikoga je štirikolesni pogon odveč

Freelander kmalu s pogonom spredaj

Notranjost ostaja bolj ali manj enaka, 2,2-litrski turbodizel pa so posodobili

Land Rover je freelancerju namenil rahlo osvežitev zunanjosti in notranjosti, prav pa so prenovili tudi motor, največja novost v ponudbi pa je dvokolesni pogon. Freelander z oznako 2 je pridobil nekaj manjših popravkov na sprednjem delu, kjer so novi odbijač in žarometi, nove so tudi zadnje luči, na izbiro pa so še štiri nove barve in spremenjena paleta lahkih platišč. Notranjost ostaja bolj ali manj enaka, Angleži so dodali le nekaj kakovostenjših materialov (blago, usnje in alkantara na sedežih). Na tehničnem področju velja omeniti prenovljen 2,2-litrski dizelski motor s 150 KM in s 190 KM. Oba motorja moč prenašata na vsa štiri kolesa preko 6-stopenjskega ročnega ali prav tako 6-stopenjskega samodejnega menjalnika. Od januarja 2011 bo na voljo tudi različica z dvokolesnim pogonom in šeststopenjskim menjalnikom. Razlog, zakaj se je tudi Land Rover odločil, da ponudi freelancerja z dvokolesnim pogonom, tiči v prodajnih številkah. Kar 23 odstotkov prodanih avtomobilov v njegovem segmentu ima pogon le na sprednji kolesi.

AVTOMEHANIČNA DELAVNICA

ENZO

Redni vzdrževalni pregledi na avtomobilih in avtodomih vseh znamk

Priprava vozil za tehnični pregled

Pooblaščena Ford delavnica

Općine - Bazoviška ul.
Via di Basovizza 60 tel. 040.214618

ZDA

Novi pripomočki ameriške policije

Iz ZDA prihaja novica o novem pripomočku ameriške policije, ki ga policiisti že uporabljajo pri zasledovanju osumljencev. Naprava, imenovana »StarChase system«, prinaša v vsakdanje delo policistov nekaj 'bondovskih' zvijač, ker lahko policijsko vozilo v osumljenčev avtomobil izstrelji sledilno GPS-napravo, ki se prilepi na vozilo in policiji omogoči umik iz vidnega polja zasledovanih osumljencev, posledično pa tudi bolj mirno in varno zasledovanje.

Ker bežeče vozilo po namestitvi na boja navidezno izgubi stik z zasledovalci, osumljeni navadno upočasnijo vožnjo in ne ogrožajo po nepotrebnem ostalih udeležencev v prometu. Medtem ko se osumljeni veselijo izgube stika pa policija v miru pripravi vse potrebno za dokončno ustavitev vozila in posledično aretacijo osumljenih na primernem mestu.

Očitno novi sistem deluje, ker ga trenutno preizkušajo tudi avstralski policiisti.

Še težave za Toyota

Toyota je ameriškemu ministrstvu za promet plačala 16,4 milijona dolarjev kazni zaradi počasnega odzivanja na težave s pedali za plin. Gre za najvišjo kazeno sploh v skladu z ameriškimi zakoni in tudi doslej najvišjo kazeno za podobne težave. Toyota je zaradi težav s pedali za plin po svetu odpoklicala skupaj osem milijonov vozil, ki so morala na dodatna popravila.

Plačilo kazni ministrstvu za promet pa nikakor ne pomeni konec težav za japonskega proizvajalca avtomobilov. Toyota se sooča z več sto državnimi in zveznimi tožbami po ZDA, ki so jih vložili lastniki avtomobilov. Tudi ministrstvo za promet še ni končalo pregleda vse dokumentacije in lahko izda novo kazeno.

Protest ljubiteljev TT RS

Ameriška izpostava Audija protestira, ker naj bi vodilni možje v Ingolstadtu pričigali rdečo luč za model TT RS.

Pravzaprav ni znano, zakaj so se Nemci odločili za tak korak, a očitno imajo zelo močne argumente, saj se tudi drugi modeli pod oznako RS še vedno ne prodajajo v ZDA. Američanom je očitno prekipelo in so v ta namen na Facebooku ustanovili skupino, ki deluje kot nekakšna peticija proti odločitvam nemške tovarne, vezane na Audi TT RS. Pred dnevi pa so iz Ingolstadta sporočili, da tudi prihajajoči RS5 ne bo naprodaj v ZDA.

Stran pripravil Ivan Fischer

Rai Tre
SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika

20.25 Tv Kocka: Števerjan 2010:

Ansambl Donačka

20.30 Deželni Tv dnevnik

20.50 Film: Sreča na vrvič;

sledi Čezmejna Tv: Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Dok. odd.: Quark Atlante - Immagini dal Pianeta

6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije

6.45 Aktualno: Unomattina Estate

10.40 Aktualno: Verdetto finale

11.35 Dnevnik in vremenska napoved

11.45 Nan.: La signora in giallo

13.30 17.00, 20.00, 23.30 Dnevnik

14.00 Dnevnik - Gospodarstvo

14.10 Nan.: Don Matteo 5 (i. T. Hill)

15.05 Nan.: Capri - La nuova serie (It., '07)

17.15 Nan.: Le sorelle McLeod

17.55 Nan.: Il commissario Rex

18.50 Kviz: Reazione a catena

20.30 Variete: Da da da

21.20 Dok.: SuperQuark (v. P. in A. Angela)

23.35 Aktualno: E la chiamano estate

0.35 Nočni dnevnik in vremenska napoved

1.15 Aktualno: Sottovoce

Rai Due

6.00 Variete: Ricominciare, sledi Scanzonatissima

6.25 10.45, 13.30 Aktualno: Tg2 Estate con Costume

6.40 13.50 Aktualno: Tg2 Si viaggiare

7.00 Risanke: Cartoon Flakes

10.15 Nan.: Tracy & Polpetta

10.30 13.00, 18.30, 20.30, 23.20 Dnevnik

11.00 Aktualno: Dnevnik - Zdravje

11.15 Variete: Giostra sul 2

12.05 Nan.: Il nostro amico Charly

14.00 21.05 Nan.: Ghost whisperer - Presenze

14.50 Nan.: Army wives

15.35 Nan.: Squadra speciale Lipsia

16.20 Nan.: The dead zone

17.10 Nan.: Sea Patrol

17.50 20.00 Risanke

18.05 Dnevnik L.I.S. in športne vesti

19.30 Nan.: Squadra speciale Cobra 11

20.25 Žrebanje lota

22.40 Nan.: Brothers & sisters

23.35 Dok.: La storia siamo noi

0.40 Film: Alibi per una notte (triler, ZDA, '04, r. J. Douglas, i. T. Nelson)

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso

8.00 Dok.: La Storia siamo noi

9.00 Film: Il ciarlatano (kom., ZDA, '67, r. i. Lewis, i. H. Stone)

10.45 Aktualno: Cominciamo bene estate

12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti

13.00 14.45 Aktualno: Cominciamo bene estate - Condominio Terra...

13.10 Nad.: Julia

14.00 19.30 Deželni dnevnik in vremenska napoved

14.20 Dnevnik in vremenska napoved

14.55 Dnevnik L.I.S.

15.00 Variete: La tv dei ragazzi di Raitre

16.00 Variete: Melevisione

16.20 Risanke

16.30 Šport: Rai Sport

17.15 Nan.: Kingdom

18.00 Dok.: Geo Magazine 2010

19.00 21.05 Dnevnik

20.00 Variete: Blob

20.15 Nan.: L'ispettore Derrick

21.10 Film: Alice Nevers - Professione giudice (det., Fr., '05, i. M. Delterme)

22.50 Deželni dnevnik

22.55 Nočni dnevnik in vremenska napoved

23.25 Nan.: Medium

0.15 Aktualno: Rai Educational - Magazzini Einstein

0.45 Glasba: La musica di Raitre

Rete 4

7.10 Nan.: Balko

8.10 Nan.: T. J. Hooker

9.05 Nan.: Nikita

10.30 Nan.: Ultime dal cielo

11.30 18.55 Dnevnik in vremenska napoved

12.00 Nan.: Wolf

13.05 Nan.: Distretto di polizia 2

14.05 Aktualno: Forum - Il meglio di

15.30 Nan.: Hamburg Distretto 21

16.40 Film: Il favorito della grande regina (zgod., ZDA, '55, i. B. Davis)

19.35 Nad.: Tempesta d'amore

20.30 Nan.: Renegade

21.10 Film: Prova a prendermi (kom., ZDA, '02, r. S. Spielberg, i. Leonardo Di Caprio)

0.15 Film: Proof - La prova (dram., ZDA, '05, r. J. Madden, i. G. Paltrow)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska

7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar

8.40 Dok.: South Pacific

9.10 Film: Una nuova vita per Marion (kom., Belgija, '05, i. F. Cottencou)

10.05 17.30, 18.55, 22.20, 0.50 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

11.00 Aktualno: Forum

13.00 20.00 Dnevnik in vremenska napoved

13.40 Nad.: Beautiful

14.10 Nad.: Centovetrine

14.45 Nad.: Alisa - Segui il tuo cuore

15.30 Film: Rosamunde Pilcher: Il servizio da the (kom., Nem., '07, r. D. Kehler, i. C. Wolff)

17.55 Film: Innamorarsi a Verona (kom., ZDA, '07, r. D. Regel, i. K. Bohm)

20.30 2.00 Variete: Striscia la domenica - Estate

21.20 Film: Il mio sogno più grande (dram., ZDA, '07, r. D. Guggenheim, i. C. Schroeder)

23.30 Film: Bordertown (dram., ZDA, '07, r. G. Nava, i. J. Lopez)

Italia 1

7.00 Nan.: Beverly Hills, 90210

7.55 Risanke

9.45 Nan.: Raven

10.20 Nan.: The sleepover club

11.25 Nan.: Déjà vu

12.25 18.30 Dnevnik in športne vesti

13.40 Nan.: Camera Café

14.05 Risanka: One Piece - Tutti all'arrembaggio!

14.35 Risanka: Futurama

15.00 Film: Casper 2: Un fantasmagorico inizio (kom., ZDA, '97, r. S. McNamara, i. S. Guttenberg)

15.30 1.20 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

17.00 Nan.: Blue water high

17.30 Risanke

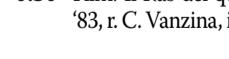
19.30 Nan.: Tutto in famiglia

20.05 Risanka: Simpsonovi

20.30 Kviz: Mercante in fiera

21.10 Variete: M&M - Matricole & Mettere

0.30 Film: Il Ras del quartiere (kom., It., '83, r. C. Vanzina, i. D. Abatantuono)

Tele 4

7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik

8.05 Pregled tiska

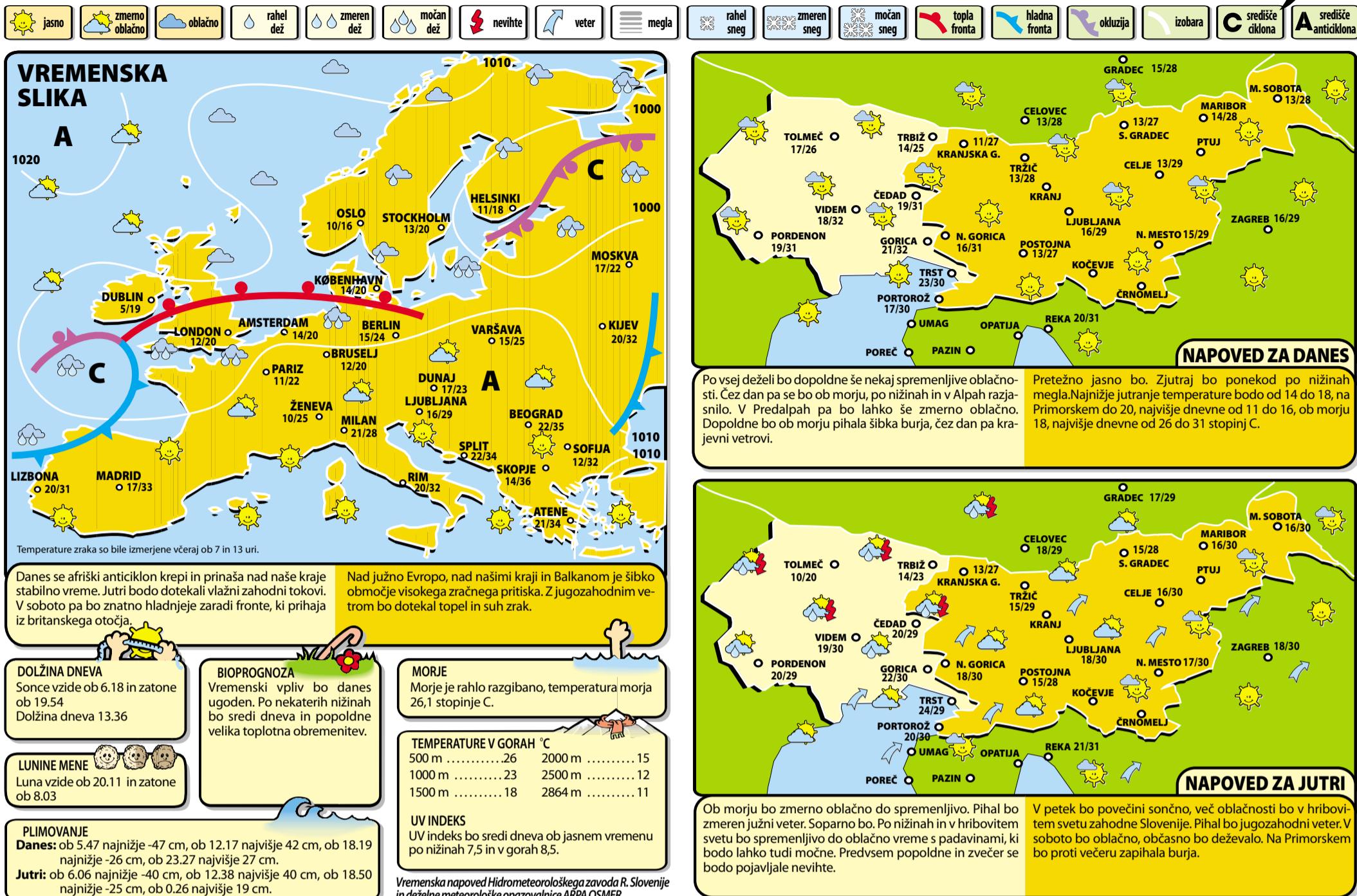
9.00 Variete: Domani si vedrà

10.05 Nan.: Daniel Boone

10.55 12.05, 14.35 Dokumentarci o naravi

12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti

12.40 Aktualno: Tractor Pulling

FRANCIJA - Voda ogroža dolino St. Gervais

Začeli z izsuševanjem jezera pod ledenikom na Mont Blancu

GRENOBLE - Francoski strokovnjaki so včeraj začeli črpati vodo iz jezera pod ledenikom na najvišji gorji v Evropi Mont Blanc, ki bi lahko ogrozila dolino St. Gervais. Strokovnjaki želijo tako preprečiti katastrofo, kakršna se je zgodila leta 1892, ko je ob izlitu vode iz jezera pod ledenikom umrl 175 ljudi.

V jezru pod ledenikom je po ocenah strokovnjakov od 25.000 do 65.000 kubičnih metrov vode, župan mesta Saint-Gervais-les-Bains Jean-Marc Peillex pa ne izključuje možnosti, da je ta "zep" pod ledenikom povezan še z drugimi podobnimi tvorvami. Če bi voda iz jezera pod lede-

nikom bruhnila na plono, bi domnevno v 15 minutah do pol ure poplavila dolino in ogrozila okoli 900 družin.

Jezero, "skrito" pod ledenikom Tete Rousse (**na posnetku**), so odkrili julija med rutinskim pregledom ledenika. Iz njega bodo izpraznili vodo tako, da bodo v ledenu pokrov izvrtili 40 do 50 metrov globoke luknje in s pomočjo črpalk izčrpali vodo.

Na ledeniku je včeraj začela delovati prva črpalka. V prvi fazi naj bi iz globine okoli 75 metrov izčrpali dobro 25.000 kubičnih metrov vode in jo prečrpali v posebne odvodne kanale. Do konca tedna pa naj bi na ob-

močje na nadmorski višini 3200 metrov s helikopterji pripeljali še tri črpalki. Črpanje vode iz jezera, ki bo Francijo po navedbah BBC stalo okoli dva milijona evrov, bo predvidoma trajalo do sredine oktobra.

Dolina St. Gervais je priljubljena turistična točka, v njej pa živi več kot 3000 ljudi. Oblasti so preventivno zaprle odsek železnice na Mont Blanc, ki poteka v bližini ledenika, konec julija pa so ob ledeniku namestili opozorilni sistem, ki bi v primeru razlitja vode prebivalce v dolini opozoril na nevarnost. Strokovnjaki še ne vedo, kaj se bo zgodilo, ko bodo vodo izčrpali iz žepa pod ledenikom. (STA)

HRVAŠKA - Trdila je, da ne potrošijo nič

Voditeljica na hrvaški TV užalila turiste iz BiH

ZAGREB - Voditeljica zadnjih večernih poročil na hrvaški televizijski (HTV) Dijana Čuljak Šelebaj je v ponedeljek zvečer v pogovoru o turizmu z županom Omiša Ivanom Škaricem izjavila, da gosti iz BiH na Hrvatskem ne potrošijo nič in zgorj zasedajo dalmatinske plaže. Na njeno izjavo so se že odzvali številni sarajevski mediji.

Župan Omiša je bil nad njen o ugotovitvijo presenečen in je izjavil, da gostje iz BiH niso škoda za Hrvatško, kot jih želijo predstaviti nekatere. Dodal je, da turisti iz BiH vendarle porabijo nekaj denarja in poleg tega plačujejo parkirna mesta.

Sarajevski mediji so povzeli izjavo predsednice združenja novinarjev BiH Borke Rudić, ki je ocenila, da Čuljak Šelebajeva ni izražala zgolj predsdokov in diskriminacijskega odnosa do državljanov BiH, temveč je prekršila vse etične novinarske kodekse.

Hrvaški spletni portal Index.hr pa je objavil, da so njegovi bralci zasuli uredništvo s sporočili, v katerih so ocenili, da so izjave hrvaške novinarke "nedopustne in šovinistične".

Čuljak Šelebajeva je v informativnem programu HTV zaposlena od začetka 90. let prejšnjega stoletja, nekatera njena poročanja iz vojne v BiH pa so bila ocenjena kot protislovna.

Hrvaški mediji so lani pisali tudi navzkriju interesov, saj naj bi njen mož Vladimir Šelebaj Sellier preko posredniških podjetij prodajal nadaljevanje javni televiziji, kot solastnika podjetja pa naj bi prodajala nadaljevanje tudi komercialni Novi TV. Čuljak Šelebajeva je omenjene obtožbe zanikal.

Hekerji vdri na spletno stran službe za varovanje Putina in Medvedjeva

MOSKVA - Na spletno stran službe, pristojne za varovanje ruskega premiera Vladimira Putina in predsednika Dmitrija Medvedjeva so vdri hekerji. Po poročanju ruske tiskovne agencije Interfax se je napad na spletno stran službe FSO zgodil v ponedeljek, v podjetju pa zagotavlja, da ta stran ni del sistema, ki nadzoruje delovanje državnih organov.

V FSO so še pojasnili, da so preverili tudi strani, ki so povezane z delovanjem državnih organov, a niso ugotovili nobenih vdorov na te strani.

Ruski poslovni dnevnik Vedomosti pa piše, da je v ponedeljek lahko do arhiva elektronske pošte FSO nekaj ur dostopal, kdorkoli je hotel. Več anonimnih spletnih forumov je namreč objavilo sporočilo v angleškem jeziku, v katerem je povezava do sistema FSO za nadzor elektronske pošte in za upravljanje arhivov elektronske pošte. Povezava ne deluje več.

V Španiji tradicionalno obmetavanje s paradižniki

BUNOL - V mestecu Bunol na vzhodu Španije so včeraj pripravili tradicionalno obmetavanje s paradižniki. Okoli 40.000 sodelujočih je poglobilo kakih sto ton zrelega paradižnika. Obiskovalci so se v Bunolu zgrnili iz vse Španije pa tudi iz tujine. Med drugim je v vas pripeljalo kar 17 posebnih vlakov. V Bunolu ima obmetavanje 70-letno tradicijo. Leta 1940 je namreč skupina mladih, ki niso smeli na vaško zabavo, začela v jezi v ljudi metati paradižnike.